

**PRIJEVOD IZVORNOG NAPUTKA
ZA RUKOVANJE**

EPAC EN 15194

NAPUTAK ZA RUKOVANJE

EN ISO 4210-2

RAYMON

E-Bike/Pedelec Brdskih bicikl

VAŽNO!

Ovaj priručnik se sastoji od tri dijela:

U prvom dijelu se pružaju **bitne sigurnosne informacije** za Vaš bicikl Raymon/Bike Raymon ili Pedelec Raymon/E-Bike Raymon – kratko i jasno.

Drugi dio sadrži opis **specifičnosti Pedelecova Raymon** (poznati pod nazivom EPAC ili također E-Bike). Ovdje je težište usmjereno na električne čimbenike.

U trećem dijelu Vam pružamo **iscrpne informacije i savjete u svezi rukovanja Vašim biciklom Raymon i dosta toga što vrijedi znati glede tehnologije bicikala, servisiranja i održavanja čistoće**. Ovdje se uglavnom radi o mehaničkim čimbenicima.

Temeljito pročitajte sve dijelove ovog priručnika!

Pročitajte prije prve vožnje dotična poglavlja „**Opća sigurnosna upozorenja**“, „**Namjensko korištenje**“ i „**Prije prve vožnje**“!

Obavite prije svake vožnje provjeru djelovanja iz dotičnog poglavlja „**Prije svake vožnje**“!

Pridržavajte se intervala servisiranja u poglavlju „**Raspored za održavanje čistoće i servisiranje**“ u Vašem opsežnom naputku za rukovanje Raymon.

Sustav s naputkom za rukovanje Raymon u digitalnom obliku možete pozvati preko sljedeće poveznice:

<https://media.raymon-bicycles.com/direct/vTQbnMWu6I>

Okrvir:

- ① gornja cijev okvira
- ② donja cijev okvira
- ③ prihvatnik za cijev sjedala
- ④ dijagonalna potpora stražnjeg kotača
- ⑤ donja potpora stražnjeg kotača
- ⑥ glava okvira
- ⑦ opruga s amortizerom

Opružna vilica:

- A glava vilice
- B radna cijev
- C vanjska cijev
- D prihvatnik za kotač

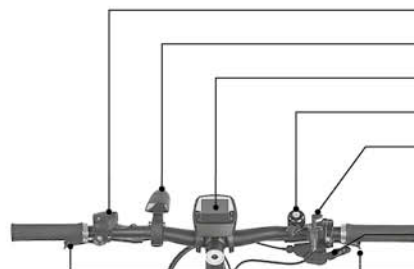
I motor

II akumulator

RAYMON

Upravljač:

- jedinica za rukovanje
- prednje svjetlo
- zaslon
- zvonce
- poluga za daljinsko upravljanje vertikalno prilagodiva cijev sjedala
- poluga mjenjača
- poluga kočnice

sjedalo

vertikalno prilagodiva
cijev sjedala

stezaljka za cijev sjedala

kočnica stražnja

disk kočnice

sklop lančanika

mehanizam mjenjača

lanac

prednji lančanik

poluga pedale

upravljač

produžetak za upravljač

ležaj upravljača

kočnica prednja

disk kočnice

Kotač:

brzopritezna stezaljka/
utična osovina

žbica

obruč

guma

glavčina

ventil

Okvir:

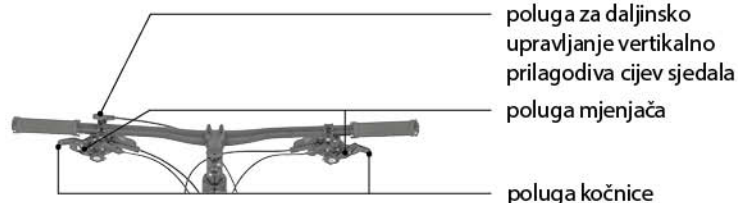
- ① gornja cijev okvira
- ② donja cijev okvira
- ③ prihvatnik za cijev sjedala
- ④ dijagonalna potpora stražnjeg kotača
- ⑤ donja potpora stražnjeg kotača
- ⑥ glava okvira
- ⑦ opruga s amortizerom

Opružna vilica:

- I glava vilice
- II radna cijev
- III vanjska cijev
- IV prihvatnik za kotač

RAYMON

Upravljač:

BITNE SIGURNOSNE INFORMACIJE ZA BIKIKLE RAYMON I BIKIKLE S ELEKTRIČNIM MOTOROM RAYMON

Sigurnosne informacije su sastavni dio Vašeg sustava s naputkom za rukovanje Raymon, koji sadrži opis svih relevantnih informacija. Te sigurnosne informacije nisu zamjena za opsežne naputke Raymon koji sadrže iscrpne informacije u svezi rukovanja, održavanja čistoće i servisiranja.

Korištenje, provjeravanje i namještanje morate obavljati sukladno onim normama koje propisuje Raymon.

Sustav s naputkom za rukovanje Raymon u digitalnom obliku možete pozvati preko sljedeće poveznice:

<https://media.raymon-bicycles.com/direct/VTQbnMWu6l>

Ako želite, onda ispis naputaka Raymon možete besplatno naručiti na ovoj adresi:

R Raymon Bicycles GmbH
Rudolf-Diesel-Str. 35
97424 Schweinfurt – Germany
info@raymon-bicycles.com

Tamo možete dodatno pozvati:

- naputak za rukovanje sustavom koji izdaje proizvođač pogonske jedinice,
- možebitno naputke za rukovanje koje izdaju proizvođači sastavnica i
- možebitno dodatne naputke, npr. za montažu i pravilnu uporabu pribora.

Prije nego što prvi put krenete na vožnju s Vašim novim biciklom ili biciklom s električnim motorom Raymon, pomno pročitajte ove sigurnosne informacije. Osim toga, pročitajte barem poglavlja „**Namjensko korištenje**“, „**Prije prve vožnje**“ i „**Prije svake vožnje**“ u Vašim naputcima Raymon.

Pojmovi istaknuti podebljanim slovima vode Vas izravno do dotičnog poglavlja u Vašim naputcima Raymon.

Vodite računa o tome da se u nastavku radi postizanja nesmetanog čitanja bicikli kolokvijalno nazivaju *Bike*, a kod bicikli s električnim motorom koji spadaju u zakonsku kategorizaciju „Pedelec/EPAC“ *E-Bike*.

⚠ UPOZORENJE

- **Čitanje ovih sigurnosnih informacija Vas se oslobađa obveze da pročitate i poštujete naputke Raymon!**
- **Nepoštovanje naputaka Raymon može izazvati opasne situacije tijekom vožnje, padove s bicikla, nesreće s nepredvidivom posljedicom i materijalnu štetu.**
- **Ako opisane radove na Vašem Bikeu ili E-Bikeu Raymon (npr. da obavite namještanja) ne možete sami provoditi, ako niste sigurni u svoje sposobnosti ili ako ne raspolazete prikladnim alatom, onda se obratite Vašoj trgovini specijaliziranoj za bicikle Raymon.**
- **Vodite računa o tome da naputci Raymon eventualno nisu sveobuhvatni i da je potrebno dopuniti iste, a što ovisi o iskustvu i/ili o zanatskim vještinama osobe koja obavlja radove. Određene radove možda ne možete obaviti ako nemate dodatni (specijalni) alat ili dodatne naputke. U slučaju nedoumice, koliko god mala bila, obratite se Vašoj trgovini specijaliziranoj za bicikle Raymon.**

OPĆE SIGURNOSNE INFORMACIJE

⚠ UPOZORENJE

Nepoštovanje namjenskog korištenja može izazvati zatajenje sastavnih dijelova i materijala, povezano s opasnosti od izazivanja nesreće i od zadobivanja ozljeda:

- Vodite računa o tome da je svaki Bike ili E-Bike Raymon konstruiran za specifičnu svrhu korištenja; drugi naziv za to je kategorija. Koristite Vaš Bike ili E-Bike Raymon isključivo u one svrhe za koje je namijenjen, jer u suprotnome prijeti opasnost da neće izdržati opterećenja kojima je izložen i da će Vas iznevjeriti, što može izazvati nesreće i nepredvidive posljedice!
Pridržavajte se ograničenja za onu kategoriju koja je navedena. Iscrpne informacije o kategorijama se pružaju u poglavlju „**Namjensko korištenje**“ i u **knjižici bicikla Raymon**. Zatražite od Vaše trgovine specijalizirane za bicikle Raymon da Vam potvrdi u koju kategoriju Vaš Bike ili E-Bike Raymon spada.
- Ne prekoračite najveću dopuštenu ukupnu masu. Zbraja se tjelesna težina vozača, težina tereta, Bikea ili E-Bikea Raymon i opterećenje sjedalicom za djecu odn. prikolicom, ukoliko je uporaba dopuštena. Podatci o najvećoj dopuštenoj ukupnoj masi se pružaju na pločici s oznakom tipa na Vašem Bikeu ili E-Bikeu Raymon ili u **knjižici bicikla Raymon**. U slučaju dvojbe obratite se Vašoj trgovini specijaliziranoj za bicikle Raymon.
- Pridržavajte se zakonskih normi i onih normi koje proizvođač propisuje za prijevoz osoba i tereta. Informacije o tim normama se pružaju u naputcima Raymon i u **knjižici bicikla Raymon**.
- Provjerite prije svake vožnje Vaš Bike ili E-Bike Raymon glede možebitnih oštećenja, prije svega na okviru, vilici, jedinici s upravljačem/produžetkom upravljača, pogonskoj jedinici i na sjedalu/cijevi sjedala, vidi poglavlje „**Prije svake vožnje**“.

- Koristite Vaš Bike ili E-Bike Raymon samo ako kod provjera u poglavljima „**Prije prve vožnje**“, „**Prije svake vožnje**“ odn. „**Nakon pada s bicikla**“ niste utvrdili nepravilnosti u funkciji ili oštećenja.
- Pridržavajte se zakonskih normi i onih normi koje proizvođač propisuje za montažu prigradenih dijelova (torbe, lokot, sjedalice za djecu, sustavi nosača) i za korištenje prikolice. Informacije o tim normama se pružaju u naputcima Raymon i u **knjižici bicikla Raymon**.
- Poštujte zakonske propise koji su na snazi za korištenje u prometu na javnim cestama u dotičnoj državi. Dodatne informacije se pružaju u poglavlju „**Uvjeti koje zakon propisuje za sudjelovanje u prometu na cestama**“.
- Kod prijevoza Vašeg Bikea ili E-Bikea Raymon morate postupati sukladno informacijama proizvođača, zakonodavca odn. prijevoznog poduzetnika. Dodatne informacije se pružaju u poglavlju „**Prijevoz Pedaleca**“ odn. „**Prijevoz bicikla**“.

⚠ UPOZORENJE

- ***Ne poduzimajte modifikacije ili manipulacije (tzv. „tuning“) na Vašem E-Bikeu Raymon. Ne samo da prijeti akutna opasnost od izazivanja nesreće, nego i dodatno gubite pravo pozivanja na odgovornost poradi nedostatka proizvoda (jamstvo za ispravnost proizvoda) i na garanciju.***
- ***Ne ugrožavajte Vašu vlastitu sigurnost precijenjujući svoje sposobnosti. Ima tehnika vožnje kod kojih steknete dojam da su jednostavno izvedive, kad vidite profesionalca koji ih izvodi, međutim, izvedba istih može itekako biti opasna po zdravlje i život vozača. Nosite uvijek odjeću kojom ste u dostatnoj mjeri zaštićeni.***

⚠ OPREZ

- ***Vodite računa o opasnosti od zadobivanja ozljeda koje može bitno izazivaju visoke temperature pojedinih sastavnih dijelova (npr. kočnice, pogonska jedinica, reflektorsko svjetlo).***

PRIJE PRVE VOŽNJE

Stoga je preporučljivo da prije nego što prvi put krenete na vožnju s Vašim novim Bikeom ili E-Bikeom Raymon, pročitate barem poglavlja „**Namjensko korištenje**“, „**Prije prve vožnje**“, „**Prije svake vožnje**“ i „**Prilagodba bicikla vozaču**“ u naputcima Raymon.

Provjerite prije prve vožnje osobito ispravno djelovanje i namještenost ovih dijelova:

- kočnice (pogl. „**Sustav za kočenje**“),
- mehanizam za upravljanje (pogl. „**Ležaj upravljača/ležaj glave okvira**“),
- sjedalo i cijev sjedala (pogl. „**Prilagodba bicikla vozaču**“),
- mjenjač (pogl. „**Mjenjač**“),
- prednji i stražnji kotač (pogl. „**Kotači i pneumatika**“),
- opružni elementi/podvozje (u slučaju opremljenosti istim) (pogl. „**Mehanizam za amortiziranje**“),
- pedale (pogl. „**Pedala i cipele**“),
- osvjetljenja (pogl. „**Sustav osvjetljavanja**“),
- eventualno element za rukovanje i akumulator (pogl. „**Informacije u svezi vožnje Pedelecom**“ i „**Sigurno rukovanje akumulatorom**“).

PRIJE SVAKE VOŽNJE

Poradi Vaše vlastite sigurnosti obavite prije svake vožnje sljedeće provjere djelovanja:

- brzopritezne stezaljke, utične osovine i vijčane spojeve (pogl. „**Rukovanje brzopriteznim stezaljkama i utičnim osovinama**“),
- pokus kočenja na mjestu (pogl. „**Sustav za kočenje**“),
- osvjetljenje (pogl. „**Sustav osvjetljavanja**“),
- u slučaju opremljenosti istom, opružna vilica, mehanizam za amortiziranje ovjesa stražnjeg kotača, cijev sjedala s mehanizmom za amortiziranje (pogl. „**Mehanizam za amortiziranje**“),
- čvrst dosjed upravljača, produžetka za upravljač, sjedala i cijevi sjedala (pogl. „**Prilagodba bicikla vozaču**“),
- tlak zraka u pneumaticima i jesu li pneumatici u dobrom stanju (pogl. „**Kotači i pneumatika**“),
- je li nogar u cijelosti preklopljen na poziciju za vožnju, ako je bicikl opremljen nogarom.

Provjerite osim toga na Vašem E-Bikeu Raymon:

- čvrst dosjed, stanje punjenja nabojem i djelovanje akumulatora (pogl. „**Sigurno rukovanje akumulatorom**“),
- vizualizacije na elementu za rukovanje (pogl. „**Informacije u svezi vožnje Pedelecom**“).

INFORMACIJA

Ne krenite na vožnju bez lokota, na taj način sprječavate krađu i suzbijate neovlašteno korištenje Vašeg Bikea ili E-Bikea Raymon.

NAKON PADA S BICIKLA

Provjerite nakon pada s bicikla jesu li sve funkcije odn. sastavni dijelovi ispravni i je li došlo do oštećivanja sastavnih dijelova.

Koristite Vaš Bike ili E-Bike Raymon za povratak samo ako kod ispitivanja niste pronašli nijednu nepravilnost, i to najkraćim putem i vrlo oprezno. Izbjegavajte naglo ubrzavanje i kočenje i ne prelazite u stajajući položaj za vožnju. Ako sumnjate u uporabivost Vašeg Bikea ili E-Bikea Raymon, pozovite nekoga da Vas pokupi motornim vozilom; ne izlažite se nepotrebno sigurnosnom riziku.

Iscrpne informacije o postupanju nakon pada s bicikla se pružaju u poglavlju „**Nakon pada s bicikla**“ u nuputcima Raymon.

SIGURNA VOŽNJA – TEHNIČKE OSOBINE TIJEKOM VOŽNJE

Vježbajte na početku negdje gdje se ne odvija promet i priviknite se na tehničke osobine tijekom vožnje i učinak kočnica, te na električne režime za pružanje podrške i funkciju pružanja podrške kod guranja (u slučaju opremljenosti istom), prije svega kod različitog opterećenja teretom, vožnje na mokroj podlozi i podlozi koja nije učvršćena.

Ne vozite nikad bez kacige i naočala koje su prilagođene Vašim potrebama i vodite računa o tome da uvijek nosite upadljivu odjeću svijetle boje koja je prikladna za vožnju biciklom, a ako to nije moguće, onda barem hlače koje prijanjaju uz noge odn. vezice za nogavice i obuću koja je kompatibilna sa sustavom pedala koji je montiran. Budite u prometu na cestama uvijek obzirni prema ostalim sudionicima i pridržavajte se prometnih pravila, tako da sebe i druge ne izlažete potencijalnim opasnostima.

Iscrpne informacije se pružaju u poglavljima „**Prilagodba bicikla vozaču**“ i „**Informacije u svezi vožnje Pedelecom**“.

NAKON VOŽNJE / SERVISIRANJE

- Ako je Vaš Bike ili E-Bike Raymon oštećen ili ako djelovanje istog nije pravilno, onda prije daljnjeg korištenja morate provjeru povjeriti Vašoj trgovini specijaliziranoj za bicikle Raymon.
- Povjeravajte provjeru i eventualno servisiranje Vašeg Bikea ili E-Bikea Raymon redovito Vašoj trgovini specijaliziranoj za bicikle Raymon; na taj način izbjegavate izlaganje potencijalnim opasnostima koje je, primjerice, uvjetovano habanjem materijala. Dodatne informacije se pružaju u poglavlju „**Raspored za održavanje čistoće i servisiranja**“. Ili se obratite Vašoj trgovini specijaliziranoj za bicikle Raymon.
- Koristite za montažu sastavnih dijelova dinamometarski ključ visoke kakvoće i pridržavajte se onih zakretnih momenata za vijke (Nm) koji su u nuputku navedeni. Podatci o zakretnim momentima se pružaju na samim sastavnim dijelovima, u poglavljima „**Preporučeni zakretni momenti za vijke**“ ili u nuputcima koje izdaju proizvođači sastavnica. Ti se podatci alternativno pružaju u registru za prijenos podataka sa servera na Vaše računalo na internetskim stranicama dotičnih proizvođača sastavnica.
- Koristite samo akumulatore i punjače za koje je proizvođač izdao certifikat.
- Pridržavajte se onih normi koje je proizvođač odredio za punjenje i korištenje akumulatora, prije svega glede temperature okoline i lokacije na kojoj obavljate postupak punjenja. Koristite samo akumulatore i punjače koji nisu oštećeni i koji nisu modificirani. Dodatne informacije se pružaju u poglavlju „**Sigurno rukovanje akumulatorom**“ i u nuputku za rukovanje sustavom koji izdaje proizvođač pogonske jedinice.

UPOZORENJE

Morate redovito servisirati Vaš Bike ili E-Bike Raymon, što je nezaobilazan preduvjet za uporabivost istog i bitno za Vašu sigurnost. Samo Vi kao posjednik znate koliko često koristite Vaš Bike ili E-Bike Raymon, kuda se vozite istim i kakvim opterećenjima ga izlažete. Stoga je i Vaša dužnost voditi računa o tome da se inspekcije i servisiranja redovito obavljaju. Dodatne informacije se pružaju u poglavlju „Raspored za održavanje čistoće i servisiranja“. Ili se obratite Vašoj trgovini specijaliziranoj za bicikle Raymon.

PRIJEVOD IZVORNOG NAPUTKA
ZA RUKOVANJE
EN 15194

RAYMON

E-Bike/Pedelec

Obratite posebnu pozornost na sljedeće simbole:

⚠ UPOZORENJE

Ovaj simbol upozorava na opasnu situaciju koja može izazvati zadobivanje teških ozljeda, pa čak i smrtonosnih, ako se ne pridržavate odgovarajućih zahtjeva da postupate na određeni način, odn. ako ne poduzimate odgovarajuće mjere opreza.

⚠ OPREZ

Ovaj simbol upozorava na opasnu situaciju koja može izazvati zadobivanje lakih do srednje teških ozljeda, ako se ne pridržavate odgovarajućih zahtjeva da postupate na određeni način, odn. ako ne poduzimate odgovarajuće mjere opreza.

INFORMACIJA

Ovaj simbol Vas upozorava na nepravilno postupanje koje nije u kontekstu sa zadobivanjem tjelesnih ozljeda, ali koje može izazvati nastanak materijalnih ili ekoloških šteta.

UPUTA ZA VAŠU SIGURNOST

Ovaj simbol daje specifične naputke koji su bitni za sigurnost i pruža informacije o rukovanju proizvodom ili upućuje na dotični dio naputka za rukovanje, na koji trebate obraćati posebnu pozornost.

Na onim mjestima u prijevodu izvornika naputka za rukovanje Raymon Pedelecovima na kojima se pojavljuju ovi simboli neće biti opisa mogućih posljedica koje se ovdje opisuju, već će samo simbol ukazivati na moguće posljedice.

Poradi postizanja bolje čitkosti kod osobnih imena i imenica koje se odnose na osobe se u ovom naputku za rukovanje koristi muški oblik. Odgovarajući pojmovi su u smislu ravnopravnosti načelno istovrijedni za sve spolove. Skraćeni jezični oblik se primjenjuje isključivo iz tehničkih razloga i ne sadrži bilo kakvo vrednovanje.

INFORMACIJE U SVEZI OVOG PRIJEVODA IZVORNIKA NAPUTKA ZA RUKOVANJE RAYMON

Slike pokazuju tipične Pedelecove Raymon (c+d) – jedan od ovih modela je onaj model Pedeleca koji ste Vi kupili. Danas na tržištu ima već jako puno modela Pedelecova koji su koncipirani za različite namjene i koji sukladno namjeni imaju odgovarajuću opremu.

Ovaj prijevod izvornika naputka za rukovanje Raymon je valjan isključivo za one modele Pedelecova koji se ovdje pokazuju.

UPUTA ZA VAŠU SIGURNOST

Pročitajte obvezno i opsežni, opći naputak za rukovanje biciklima Raymon koji je za svaki model specifičan, te naputak za rukovanje sustavom koji izdaje proizvođač pogonske jedinice, a koji Vam je uručila Vaša specijalizirana trgovina Raymon.

Obratite pozornost i na naputke za rukovanje u privitku koje izdaju kooperanti pojedinih sastavnica. Ovaj prijevod izvornika naputka za rukovanje Raymon podliježe europskom zakonodavstvu. Ako se Pedelec Raymon isporučuje u zemlje izvan Europe, onda proizvođač mora priložiti dopunske naputke.

Bez opreme za osvjetljavanje bicikl nije prikladan za korištenje u javnom prometu!

KAZALO

INFORMACIJE U SVEZI OVOG PRIJEVODA IZVORNIKA NAPUTKA ZA RUKOVANJE RAYMON	1
OPĆE PORUKE SIGURNOSTI	3
Zasloni različitih proizvođača	5
NAMJENSKO KORIŠTENJE	6
Pregled za Pedelecove, Pedelecove „S“ i bicikle s električnim motorom – pravne odredbe u Hrvatskoj	9
PRIJE PRVE VOŽNJE	10
PRIJE SVAKE VOŽNJE	14
INFORMACIJE U SVEZI VOŽNJE PEDELECOM	18
Vožnja s podrškom pogonske jedinice	18
Doseg – savjeti za dugu vožnju	20
Vožnja bez podrške pogonske jedinice	21
SPECIFIČNOSTI PRI VOŽNJI PEDELECOM ZA PRIJEVOZ TERETA	22
SIGURNO POSTUPANJE AKUMULATOROM	23
PRIJEVOZ PEDELECA	26
Automobilom	26
Željeznicom / sredstvima javnog prijevoza	27
Zrakoplovom	27
NAKON PADA S BIKIKLA	28
ODRŽAVANJE ČISTOĆE I SERVISIRANJE	31
PRAVO POZIVANJA NA ODGOVORNOST PORADI NEDOSTATKA PROIZVODA I GARANCIJA	34
Informacije o habanju	34
ZAPISNIK O PRIMOPREDAJI	35
KNJIŽICA BIKIKLA RAYMON	36

Ovaj prijevod izvornika naputka za rukovanje Raymon je dodatni naputak za rukovanje koji pruža informacije o specifičnostima Pedelecova. Zajedno s naputkom za rukovanje sustavom koji izdaje proizvođač pogonske jedinice i s opsežnim, općim naputkom za rukovanje biciklima Raymon koji je za svaki model specifičan, a koji ste dobili zajedno s Vašim Pedecom, isti čini jedan sustav. Dodatni naputak za rukovanje, zajedno s ostalim naputcima, udovoljava zahtjevima norme EN ISO 4210-2, norme EN 15194 za bicikle – bicikle s podrškom električnog motora – bicikle „EPAC“ (electrically power assisted cycles), te zahtjevima Direktive o strojevima 2006/42/EG u dotično aktualnoj inačici.

Bicikli s podrškom električnog motora koje u europskim normama EN 15194 i EN 17404 imaju naziv „EPAC“ (electrically power assisted cycles) imaju u ovom prijevodu izvornika naputka za rukovanje Raymon naziv Pedelec (akronim za Pedal Electric Cycle – inačica bicikla s električnim motorom koji podršku pri vožnji pruža samo dok vozač okreće pedale). Informacije o preciznom opisu različitih modela EPACova se pružaju u poglavlju „Namjensko korištenje“.

Ovo nije naputak za sklapanje Pedeleca koji je rastavljen na sastavne dijelove, za popravak Pedeleca ili za završnu montažu sastavnih dijelova kod nepotpuno sastavljenih Pedelecova!

UPUTA ZA VAŠU SIGURNOST

Čuvajte savjesno ovaj prijevod izvornika naputka za rukovanje i uručite isti dotičnom korisniku, ako Pedelec prodate, iznajmljujete ili na bilo koji drugi način drugoj osobi stavite na raspolaganje.

Pridržavamo sebi pravo na modifikacije tehničkih pojedinosti u odnosu na podatke i slike koje sadrži prijevod izvornika naputka za rukovanje.

Izdavanje 5.1, srpanj 2024.

© Bez prethodnog pismenog odobrenja društva Zedler GmbH, zavod za tehnologiju i sigurnost bicikala, nije dopušten preisak, prevodenje ili umnožavanje ili bilo kakvo drugo korištenje u gospodarske svrhe ovog naputka, niti se za to smiju koristiti elektronički mediji.

© Pravna osoba odgovorna za tekst, koncepciju, fotografiju i grafičko oblikovanje Zedler – Institut für Fahrradtechnik und -Sicherheit GmbH (zavod za tehnologiju i sigurnost bicikala d.o.o.) | www.zedler.de

OPĆE PORUKE SIGURNOSTI

Poštovani kupče Raymon,

kada ste kupili ovaj Pedelec Raymon (e-h) odlučili ste se za kvalitetan proizvod. Vaš novi Pedelec Raymon je sastavljen od elemenata koji su proizašli iz savjesno obavljenog procesa razvoja i proizvodnje, pri čemu je korištena sva raspoloživa stručnost. Djelatnik Vaše trgovine specijalizirane Raymon je obavio završnu montažu i kontrolu djelovanja svih sastavnica. Temeljem toga možete od samog početka sa zadovoljstvom i osjećajem sigurnosti krenuti na vožnju, te zahvaljujući dopunskoj pogonskoj jedinici istovremeno uživati u vjetru u leđima.

U ovom priručniku smo za Vas saželi brojne savjete za rukovanje Vašim Pedecom i dosta toga što vrijedi znati u svezi tehnologije bicikala i Pedelecova, servisiranja i održavanja čistoće. Pročitajte ovaj priručnik i budite temeljiti pri tome. Isplati se, bez obzira što cijeli život već vozite bicikl ili Pedelec. Nijedna druga tehnologija nije pridonijela vrlo intenzivnom napretku u razvoju bicikala kao što je to učinila tehnologija Pedelecova. Stoga preporučamo da prije nego što prvi put krenete na vožnju s novim Pedecom od svega pročitate barem poglavlje „**Prije PRVE vožnje**“.

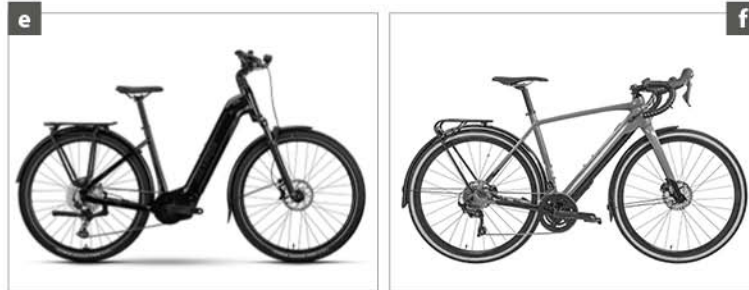
Da bi Vam vožnja pričinjavala zadovoljstvo i da bi imali sigurnost preporučamo Vam da prije nego što sjednete na Pedelec svaki put obavite provjeru djelovanja koja je opisana u poglavlju „**Prije SVAKE vožnje**“.

Ni priručnik koji bi bio debeo kao leksikon ne bih mogao obuhvatiti sve mogućnosti kombiniranja modela Pedelecova i sastavnih dijelova koji stoje na raspolaganju. Iz tog razloga se ovaj priručnik zajedno s naputkom za rukovanje sustavom koji izdaje proizvođač pogonske jedinice i Vašem općim naputkom za rukovanje biciklom koncentrira na Pedelec Raymon koji ste upravo kupili i uobičajene sastavne dijelove, te ukazuje na najbitnije informacije i upozorenja.

Kada obavljate radove namještanja i servisiranja koji su ovdje iscrpno opisani, onda morate uvijek uzeti u obzir da ti naputci i informacije vrijede isključivo za ovaj Pedelec Raymon.

Savjeti se ne mogu primijeniti kod drugih modela Pedelecova ili bicikala s električnim motorom. Može biti da radovi koji se opisuju nisu potpuni, što je uvjetovano mnoštvom izvedaba i uvođenjem novih modela. Obratite svakako pozornost i na naputke kooperanata koji proizvode određene sastavnice, a koje Vam je uručio djelatnik Vaše trgovine specijalizirane Raymon.

Vodite računa o tome da naputci eventualno nisu sveobuhvatni i da je potrebno dopuniti iste, a što ovisi o iskustvu i/ili o zanatskim vještinama osobe koja obavlja radove. Određene radove možda ne možete obaviti ako nemate dodatni (specijalni) alat ili dodatne naputke. Čitanjem ovog priručnika ne možete steći sposobnosti mehaničara za bicikle. U slučaju nedoumice, koliko god mala bila, obratite se djelatniku Vaše trgovine specijalizirane Raymon.

E-BIKE/PEDELEC

g Bez opreme za osvetljavanje bicikl nije prikladan za korištenje u javnom prometu!

h Bez opreme za osvetljavanje bicikl nije prikladan za korištenje u javnom prometu!

Prije nego što krenete na vožnju, dopustite da Vas upozorimo na neke stvari koje su nama biciklistima izuzetno bitne: Ne vozite nikad bez kacige i naočala koje su prilagođene Vašim potrebama (a) i vodite računa o tome da uvijek nosite upadljivu odjeću svjetle boje koja je prikladna za vožnju biciklom, a ako to nije moguće, onda barem hlače koje prijanjaju uz noge odn. vezice za nogavice i obuću (b) koja je kompatibilna sa sustavom pedala koji je montiran. Budite u prometu na cestama uvijek obzirni prema ostalim sudionicima i pridržavajte se prometnih pravila, tako da sebe i druge ne izlažete potencijalnim opasnostima.

Ovaj priručnik Vas ne može osposobiti za vožnju Pedelec. Ako vozite Pedelec, onda morate biti svjesni činjenice da se pri tome radi o aktivnosti koja može biti i opasna, a osobito u javnom prometu. Stoga je preporučljivo da budete u stanju da Vaš Pedelec imate uvijek pod kontrolom. Čim krenete na vožnju, ne zaboravite da se odsad uvijek krećete većom brzinom. Stoga primijenite defenzivan način vožnje i budite obzirni prema drugim sudionicima u prometu!

Kao i kod svake športske discipline možete i kod vožnje Pedecom zadobiti ozljede. Svaki put kad koristite Pedelec morate biti svjesni te opasnosti i tu činjenicu morate prihvatiti. Morate uvijek biti svjesni toga da na Pedecelu nemate sigurnosnu opremu kojom raspolaže motorno vozilo, kao npr. karoserija, ABS (sustav protiv blokiranja kotača) ili zračni jastuk. Stoga vozite uvijek oprezno i poštivajte druge sudionike u prometu. Ne vozite nikada pod utjecajem lijekova, droga ili alkohola ili ako ste umorni. Vaš Pedelec nije predviđen za vožnju s dvije osobe i držite uvijek obe ruke u upravljaču.

Pridržavajte se zakonske regulative koja uređuje korištenje Pedelecova kada se ne vozite cestom (c). Razne države imaju po tom pitanju različitu regulativu. Budite obazrivi prema prirodi kada vozite po šumi i po livadi. Vozite isključivo po putevima i cestama s izgrađenim kolnikom i čije je korištenje regulirano prometnim znakovima. Ne zaboravite da se krećete velikom brzinom i skoro nečujno. Vodite računa o tome da ne preplašite pješake ili druge bicikliste. Ako je potrebno, koristite Vaše zvonce da bi druge sudionike u prometu upozorili na to da se približavate ili smanjite brzinu kretanja da bi izbjegli nesreću. Pročitajte sve informacije koje su bitne za korištenje Vašeg Pedeleca.

Prvo saznajte sve o elementima Vašeg Pedeleca Raymon. Otklopite u tu svrhu prednju stranicu ovitka na nuputku za rukovanje Raymon. Tu je prikazan Pedelec Raymon koji služe kao primjer, a na kojima su svi nužni sastavni dijelovi opisani (d).

⚠ UPOZORENJE

Ne ugrožavajte Vašu vlastitu sigurnost precijenjujući svoje sposobnosti kod obavljanja radova održavanja čistoće i namještanja bicikla. Ako u svezi nečega niste apsolutno sigurni ili ako imate pitanja, obratite se djelatniku Vaše trgovine specijalizirane Raymon.

Provjerite propisuje li i hrvatska zakonska regulativa sljedeća pravila ponašanja za bicikliste: Tko vozi bicikl ne smije iskoristiti druga vozila da ga vuku. Ne smijete voziti ne držeći upravljač bicikla. Stopala smijete skinuti s pedala samo ako je to zbog stanja kolnika nezaobilazno. Vodite dodatno računa o tome da tijekom vožnje slušalice možete koristiti samo ako to ne utječe negativno na Vašu sposobnost da čujete zvukove.

Zasloni različitih proizvođača

1 Stupanj podrške/režim podrške	4 Prosječna brzina kretanja
2 Stanje punjenja nabojem	5 Brzina prijenosnika
3 Aktualna brzina kretanja	6 Vrijeme
	7 Ukupno prijeđeni kilometri

Imajte na umu da je svaki model bicikla konstruiran za specifičnu svrhu korištenja. Koristite Vaš Pedelec Raymon (a) isključivo u one svrhe za koje je namijenjen, jer u suprotnome prijeti opasnost da Pedelec Raymon neće izdržati opterećenja kojima je izložen i da će Vas iznevjeriti, što može izazvati nesreće i nepredvidive posljedice!

Vodite računa o tome da postoje različiti modeli Pedelecova i bicikala s električnim motorom koji podliježu različitim općim uvjetima propisanim zakonom. Potražite stoga u Vašoj knjižici bicikla Raymon informacije o tome (b) u koju klasu, odn. kategoriju spada Vaš Pedelec Raymon ili bicikl s električnim motorom. Pridržavajte se u prometu na cestama, ali isto tako tijekom vožnje kroz krajolik ovih specijalnih pravila koja vrijede za dotičnu klasifikaciju.

Pročitajte obvezno i opsežni, opći naputak za rukovanje biciklima Raymon koji je za svaki model specifičan, te naputak za rukovanje sustavom koji izdaje proizvođač pogonske jedinice, a koji Vam je uručila Vaša specijalizirana trgovina Raymon.

Bez opreme za osvjetljavanje bicikl nije prikladan za korištenje u javnom prometu!

Vaš Pedelec Raymon je koncipiran za određenu maksimalno dopuštenu ukupnu masu. Zbraja se tjelesna težina vozača, težina tereta, Pedeleca Raymon i opterećenje sjedalicom za djecu odn. prikolicom, ukoliko je uporaba dopuštena. Informacije o maksimalno dopuštenoj ukupnoj masi se pružaju na ploči s oznakom tipa na Pedelecu ili u knjižici bicikla Raymon u sklopu ovog naputka. U slučaju dvojbe obratite se Vašoj trgovini specijaliziranoj Raymon.

1. **Pedelecovi (Pedal Electric Cycles) ili EPACovi (Electrically Power Assisted Cycles)**, kako se također nazivaju, su bicikle kod kojih se pomoćni motor uključuje samo dok vozač okreće pedale. Motor se isključi čim prestanete okretati pedale.

Informacije o zakonskim propisima koji vrijede za vožnju Pedelec-om, a koji se odnose na vozačku dozvolu, uporabnu dozvolu, obvezu nošenja kacige (c), osiguranje, korištenje biciklističkih staza itd. se pružaju pod naslovom „**Pregled za Pedelecove, Pedelecove „S” i bicikle s električnim motorom – zakonski propisi u Hrvatskoj**“ na kraju ovog poglavlja.

Ne zamijenite zabunom Vaš Pedelec Raymon s tzv. „brzim Pedecom“ (Pedelec „S“, 45 km/h, vidi točku 2.).

Danas se na tržištu za skoro sve modele bicikala nude izvedbe s električnim motorom. Raščlamba modela bicikala na kategorije:

Kategorija 1: Gradski bicikli s električnim motorom, bicikli „Fitness“ s električnim motorom

Kategorija 2 „Za svaki dan“: Bicikli „Trekking“, „Tour“, „Cross“, za mladež s električnim motorom

Kategorija 2 „Šport“: „E-Gravelbike“ (hibridni bicikl s električnim motorom)

Kategorija 3: Brdski bicikli „Cross-Country“, „Marathon“, „Tour“ s električnim motorom

Kategorija 4: Brdski bicikli „All“ s električnim motorom (d), bicikli „Trail“ s električnim motorom

Kategorija 5: Brdski bicikli „Downhill“, „Freeride“ s električnim motorom

Kategorija 6: Cestovni natjecateljski bicikli s električnim motorom

Pročitajte obvezno poglavlje „**Namjensko korištenje**“ i „**Prije prve vožnje**“ u Vašem općem nuputku za rukovanje biciklima Raymon. U tim poglavljima se pružaju iscrpne informacije o korištenju bicikala dotične kategorije.

Funkcija pružanja podrške na početku vožnje odn. kod guranja (e) pruža Vam podršku ako gurate Pedelec (f) ili ako vožnjom započnete na uzbrdici, čak i kad ne okrećete pedale, a isključuje se kad postignete brzinu od 6 km/h. Pročitajte i poglavlje „**Specifičnosti pri vožnji Pedecom za prijevoz tereta**“.

⚠ UPOZORENJE

Ne poduzimajte modifikacije ili manipulacije (tzv. „tuning“) na Vašem Pedelecu Raymon. Opasnost od izazivanja nesreće! Posljedica modifikacija i manipulacija (npr. utikači za zaštitu sustava itd.) je da gubite i pravo na jamstvo, i zaštitu koju pruža osiguranje od privatne odgovornosti za štete pričinjene trećim osobama, uslijed čega više nije dopušteno da Pedelec koristite u javnom prometu na cestama.

INFORMACIJA

Najtoplije preporučamo da sklopite osiguranje od privatne odgovornosti. Provjerite jesu li Vašim osiguranjem pokrivena šteta pričinjena prilikom vožnje biciklom, odn. Pedecom. Obratite se Vašem društvu za posredovanje u osiguranju.

UPUTA ZA VAŠU SIGURNOST

Propisi i regulativa koja se odnosi na Pedelecove i Pedelecove „S“ podliježu stalnim promjenama. Aktualizirajte Vaše znanje glede aktualnih promjena u pravnoj situaciji informacijama iz dnevnog tiska.

Informacije o dopuštenosti korištenja prikolica (g) i dječjih sjedala (h) na Vašem Pedelecu Raymon se pružaju u knjižici bicikla Raymon.

2. **Brzi Pedelecovi (a)** (Pedelecovi „S” ili „Speed-Pedelecovi”) su bicikli kod kojih Vam pomoćni motor podršku pruža i kad vozite brzinom većom od 25 km/h, do maksimalno 45 km/h, međutim, samo dok okrećete pedale. Bez okretanja pedala Vam Pedelec „S” pruža podršku do maksimalne brzine od 20 km/h.

Informacije o zakonskim propisima koji vrijede za vožnju Pedelec „S”, a koji se odnose na vozačku dozvolu, uporabnu dozvolu, obvezu nošenja kacige, osiguranje, korištenje biciklističkih staza itd. se pružaju pod naslovom „**Pregled za Pedelecove, Pedelecove „S” i bicikle s električnim motorom – zakonski propisi u Hrvatskoj**” na kraju ovog poglavlja. Pedelecovi „S” spadaju u kategoriju motornih vozila, stoga zamjena sastavnih dijelova ili poduzimanje rekonstrukcija podliježe strogim direktivama.

Ne smijete voziti u smjeru suprotnom od smjera kretanja prometa u jednosmjernim ulicama koje biciklisti smiju koristiti. Puteve koje ne smiju koristiti motorna vozila, motocikli i motorizirani bicikli, ne smijete koristiti ni Vi s Vašim Pedecom „S”.

Pošto brzi Pedelecovi u **Hrvatskoj** spadaju u kategoriju mopeda, zakonski ste obvezni nositi zaštitnu kacigu (b) kad vozite brzi Pedelec.

Konstrukcija većine brzih Pedelecova (Pedelec „S”) je isključivo namijenjena za korištenje na putevima i cestama s ravnom površinom. Koristite isključivo rute koje su osposobljene za vožnju Pedelecovima „S”/biciklama s električnim motorom. Tipični Pedelecovi „S” u pravilu nisu prikladni za terensku vožnju. Vožnja tipičnim Pedelecovima „S” po terenu bez izgrađene površine može izazvati pad s bicikla s nepredvidivim posljedicama.

Danas se na tržištu paralelno nude brojni modeli u izvedbi bicikala s električnim motorom koji spadaju u različite kategorije. Pročitajte obvezno poglavlje „**Namjensko korištenje**” i „**Prije prve vožnje**” u Vašem općem naputku za rukovanje biciklima Raymon. U tim poglavljima se pružaju iscrpne informacije o korištenju bicikala dotične kategorije.

⚠ UPOZORENJE

Ne poduzimajte modifikacije ili manipulacije (tzv. „tuning”) na Vašem Pedecelu „S”. Opasnost od izazivanja nesreće! Posljedica modifikacija i manipulacija je da gubite i pravo na jamstvo, i zaštitu koju pruža osiguranje, uslijed čega nije više dopušteno da Pedelec „S” koristite u javnom prometu na cestama.

UPUTA ZA VAŠU SIGURNOST

Propisi i regulativa koja se odnosi na Pedelecove i Pedelecove „S” podliježu stalnim promjenama. Aktualizirajte Vaše znanje glede aktualnih promjena u pravnoj situaciji informacijama iz dnevnog tiska.

Pregled za Pedelecove, Pedelecove „S“ i bicikle s električnim motorom – pravne odredbe u Hrvatskoj¹

	Pedelec (i s funkcijom pružanja podrške kod guranja)	Pedelec „S“	Bicikl s električnim motorom
Podrška kod okretanja pedala do maks. km/h	25 km/h maksimalna brzina kretanja uvjetovana konstrukcijom bez podrške kod okretanja pedala 6 km/h	45 km/h (s okretanjem pedala) 20 km/h (bez okretanja pedala) maksimalna brzina kretanja uvjetovana konstrukcijom ²	nema, ručica za ubrzavanje
Obveza nošenja kacige	preporučeno	da (kaciga prikladna za bicikliste) ³	da (prikladna zaštitna kaciga) ⁴
Vozačko zrcalo (c)	ne	da	da
Uređaj za davanje zvučnih znakova	ne	da	da
Vozačka dozvola odn. potvrda o položenom ispitu za upravljanje biciklima s pomoćnim motorom	ne	vozačka dozvola kat. AM	vozačka dozvola kat. AM
Uporabna dozvola ili EU certifikat o usklađenosti	ne	da	da
Pločice za motorizirane bicikle i mope	ne	da (s osvjetljenjem)	da
Korištenje biciklističkih staza dopušteno	u naselju: da izvan naselja: da	u naselju: ne izvan naselja: ne	u naselju: ne izvan naselja: ne
Korištenje puteva za vozila koja služe za gospodarenje šumama	da	nema podataka	nema podataka
Kategorija vozila	bicikl	moped	moped
Najniža starosna dob	ne, preporučeno od 14 godina	15 godina	15 godina
Sjedalica za djecu (d)	dopuštena ⁵	dopuštena ⁵	dopuštena ⁵
Prikolica za djecu	dopuštena ⁵	zabranjeno	zabranjeno

¹ Korištenje Vašeg Pedeleca „S“ u Hrvatskoj je regulirano zakonom o sigurnosti prometa na cestama i pravilnikom o registraciji i označavanju vozila. Za dodatne informacije obratite se Ministarstvu mora, prometa i infrastrukture Republike Hrvatske ili Vašoj trgovini specijaliziranoj Raymon.

² Sukladno Uredbi EU-a 168/2013 koja je na snazi od 2017. godine. Aktualizirajte Vaše znanje informacijama iz medija. Kriteriji su podložni stalnim promjenama. Kad je sigurnost u pitanju, ne ulazite u nikakav rizik!

³ Obradba europske norme je još u tijeku. Preporučava se da koristite posebnu kacigu za Pedelecove „S“ sukladno nizozemskom standardu NTA 8776. Čitajte dnevni tisak, možda ćete u dogledno vrijeme morati kupiti i nositi odgovarajuću kacigu.

⁴ Preporučava se korištenje zaštitne kacige koja udovoljava zahtjevima koje propisuje regulativa ECE 22.06.

⁵ Kod ove mogućnosti koja je zakonom dopuštena može za brojne modele bicikala doći do određenih ograničenja, za neke će se ograničenja definitivno usvojiti. Obratite pozornost na informacije u knjižici bicikla Raymon.

⚠️ **WARNUNG**

Tzv. „tuning“, tj. poduzimanje modifikacija u cilju postizanja veće snage i brzine kretanja vozila nije beznačajno kazneno djelo, već za sobom povlači dalekosežne posljedice, počevši od prestanka zaštite temeljem osiguranja, preko zabrane korištenja u javnom prometu na cestama i javnim putevima, pa do mogućeg oštećenja materijala izazvanog prekomjernim opterećivanjem.

1. Jeste li ikad vozili Pedelec? Obratite pozornost na posebne tehničke osobine u vožnji ovog revolucionarnog koncepta za hibridni pogon (a+b). Krenite na Vašu prvu vožnju s najmanjim stupnjem podrške kod pogona! Vježbajte s Vašim Pedecom na terenu na kojemu se ne odvija promet i približavajte se postupno potencijalu Vašeg Pedeleca Raymon.

Informacije u svezi toga se pružaju u poglavlju „**Informacije u svezi vožnje Pedelecom**“.

2. Vaš Pedelec Raymon je koncipiran za određenu **maksimalno dopuštenu ukupnu masu**. Zbraja se tjelesna težina vozača, težina tereta, Pedeleca i opterećenje sjedalicom za djecu odn. prikolicom, ukoliko je uporaba dopuštena. Informacije o maksimalno dopuštenoj ukupnoj masi se pružaju na pločici s oznakom tipa na Pedelecu ili u knjižici bicikla Raymon (c) u sklopu ovog naputka. U slučaju dvojbe obratite se Vašoj trgovini specijaliziranoj Raymon.

UPOZORENJE

Ne vješajte torbe ili druge objekte slične težine ili velike objekte (npr. kišobrane) o upravljač Vašeg Pedaleca. Opasnost od izazivanja nesreće!

⚠ UPOZORENJE

Obratite obvezno pozornost na to u koju kategoriju Vaš bicikl/ Pedelec Raymon spada. Iz kategorije proizlazi na kojim podlogama smijete voziti i za koje akcije u vožnji je Vaš bicikl prikladan. Informacije o kategorijama se pružaju u poglavlju „Namjensko korištenje“ te u istom poglavlju Vašeg opsežnog, općeg naputka za rukovanje biciklima i u knjižici bicikla Raymon.

Duge suknje, hlače koje ne prijanjaju uz noge ili pončo nisu prikladna odjeća za vožnju Vašim Pedelec! i ne vješajte dugu užad, trake ili slične predmete o Vaš Pedelec Raymon. Prijeti opasnost da će kotači ili pogonska jedinica zahvatiti te predmete. Opasnost od izazivanja nesreće!

⚠ OPREZ

Masa odn. raspodjela mase kod Pedeleca se bitno razlikuje od one kod bicikala koji nisu opremljeni pogonskom jedinicom. Pedelec je znatno teži od bicikla koji nije opremljen pogonskom jedinicom. Ta činjenica otežava parkiranje, guranje, podizanje i nošenje Pedeleca. Imajte to također na umu kad vršite utovar Pedeleca u motorno vozilo, te istovar, i prilikom pričvršćivanja istog na sustav za transport bicikala (d).

Razina emisija zvučnog tlaka koja je pokraj ušiju vozača ocijenjena u rasponu „A“ (od 20-40 fona) je manja od 70 dB(A).

3. Za sudjelovanje u prometu na cestama postoje zakonom propisani uvjeti, osobito glede osvjjetljenja. Ti uvjeti nisu isti u svim državama, što je razlog da opremljenost Pedelecova nije uvijek potpuna. Obratite se djelatniku Vaše trgovine specijalizirane Raymon za informacije o zakonima i uredbama u Vašoj državi, odn. tamo gdje želite koristiti Pedelec Raymon. Vodite brigu o tome da je Vaš Pedelec Raymon adekvatno opremljen, pa ga tek onda koristite u prometu na cestama (e).
4. Prije prvog korištenja Pedeleca Raymon morate izvršiti punjenje akumulatora (f). Zna li kako morate postupati s akumulatorom i ugraditi isti? Provjerite prije prve vožnje je li akumulator pravilno ugrađen, jeste li čuli zvuk koji nastaje kad uskoči u aretaciju i je li zaključan odn. tako učvršćen da ne može iskočiti.

Dodatne informacije se pružaju u nuputku za rukovanje sustavom koji izdaje proizvođač pogonske jedinice. Ako niste u potpunosti sigurni u to koji je proizvođač Vaše pogonske jedinice, obratite se Vašoj trgovini specijaliziranoj Raymon.

⚠ UPOZORENJE

- Najbolje je da punjenje Vašeg akumulatora vršite tijekom dana, i to samo u suhim prostorijama koje su opremljene detektorom za dim ili protupožarnim signalizatorom, ali ne u Vašoj spavaćoj sobi. Stavite ili položite akumulator tijekom postupka punjenja na veliku, nezapaljivu podlogu, npr. od keramike ili stakla!**
- Vršite punjenje Vašeg akumulatora isključivo onim punjačem koji je isporučen zajedno s Pedecom. Ne koristite punjač nekog drugog proizvođača, čak ni ako su utikači punjača kompatibilni s Vašim akumulatorom. Moguće je da će se akumulator prekomjerno zagrijati, zapaliti ili čak eksplodirati!**
- Ne parkirajte Pedelec Raymon na mjestu koje je izloženo žarkom suncu. Temperature iznad 40 °C mogu izazvati prekid funkcije akumulatora.**

UPUTA ZA VAŠU SIGURNOST

- Vodite računa o tome da akumulator nakon nekoliko dana nekorištenja kod pojedinih sustava prelazi u tzv. modus spavanja (Sleep). Kako ćete ponovo „probuditi“ akumulator, to ćete saznati u nuputku za rukovanje sustavom koji izdaje proizvođač pogonske jedinice. Ako niste u potpunosti sigurni u to koji je proizvođač Vaše pogonske jedinice, obratite se Vašoj trgovini specijaliziranoj Raymon.**

5. Funkcije Vašeg Pedelec-a aktivirate tipkama na elementu za rukovanje koji je pričvršćen na upravljaču (g+h, str. 11). Zna li sve funkcije i što znače informacije koje se vizualiziraju na pokazniku? Provjerite Vaše znanje glede funkcija svih tipaka (a). Dodatne informacije se pružaju u naputku za rukovanje sustavom koji izdaje proizvođač pogonske jedinice. Ako niste u potpunosti sigurni u to koji je proizvođač Vaše pogonske jedinice, obratite se Vašoj trgovini specijaliziranoj Raymon.

6. Zna li kako funkcionira sustav za kočenje? Potražite informacije u knjižici bicikla Raymon i provjerite možete li istom ručkom kočnice odn. polugom kočnice/mjenjača (desno ili lijevo) aktivirati kočnicu na prednjem kotaču, onako kako je to za Vas uobičajeno. Ako to nije slučaj, onda povjerite prilagodbu sustava za kočenje djelatniku Vaše trgovine specijalizirane Raymon, i to još prije prve vožnje! Vodite računa o tome da je pripadnost poluga kočnice određenoj kočnici na svim Vašim biciklima istovjetna.

Suvremene kočnice Pedelec-ova Raymon (b) postižu eventualno puno veći učinak kočenja od one kočnice koju ste dosad imali. Poduzmite prvo nekoliko pokusa kočenja na ravnoj površini s neklizavom podlogom, na kojoj se ne odvija cestovni promet. Ako imate brdski bicikl s električnim motorom (E-MTB), onda obavljajte vježbe i na podlogama koje nisu učvršćene.

Povećavajte učinak kočenja i brzinu kretanja postupno, tek nakon što sigurno upravljate Pedelec-om „S“. Dodatne informacije se pružaju u poglavlju „Sustav za kočenje“ Vašeg općeg naputka za rukovanje biciklom Raymon, te u naputcima u priručniku.

⚠ UPOZORENJE

- **Kočnice Vašeg Pedelec-a su uvijek jače od pogonske jedinice. Ako imate poteškoća s Vašom pogonskom jedinicom (iz razloga što ista npr. prije ulaska u zavoj ne prestane s porivom), onda prestanite s pedaliranjem i smanjite oprezno brzinu kretanja Vašeg Pedelec-a.**
 - **Povucite polugu kočnice odn. polugu kočnice/mjenjača za kočnicu na stražnjem kotaču i prestanite s pedaliranjem. To izaziva zaustavljanje Pedelec-a Raymon. Zaustavljanje u slučaju nužde/isključivanje u slučaju nužde! Međutim, ako imate motor u prednjem kotaču, onda morate oprezno aktivirati kočnicu na prednjem kotaču. Da biste postigli što kraći put zaustavljanja morate doziranim istovremenim korištenjem prednje i stražnje kočnice smanjiti brzinu kretanja, dok se ne zaustavite.**
7. Zna li sve o vrsti mjenjača brzina i o djelovanju istog (c+d)? Dopustite da Vam djelatnik Vaše trgovine specijalizirane Raymon objasni djelovanje mjenjača, a rukovanje novim mjenjačem vježbajte prema potrebi na površini na kojoj se ne odvija cestovni promet. Dodatne informacije se pružaju u poglavlju „Mjenjač brzina“ Vašeg općeg naputka za rukovanje biciklom Raymon, te u naputcima u priručniku.

8. Jesu li sjedalo i upravljač pravilno namješteni? Visina sjedala je optimalno namještena ako pedalu u donjem položaju možete lagano dotaknuti petom. Kada sjedite na sjedalu, provjerite možete li vrhovima stopala još dotaknuti tlo.

Ako se ne snalazite s Vašom pozicijom sjedenja, onda će Vam kod rješavanja problema pomoć pružiti djelatnik Vaše trgovine specijalizirane Raymon. Dodatne informacije se pružaju u poglavlju „Prilagodba bicikla vozaču“ Vašeg općeg naputka za rukovanje biciklom Raymon.

9. Ako je Vaš Pedelec Raymon opremljen pedalama s kopčom, odn. sustavom za spajanje s biciklističkom obućom (e): Jeste li ikada vozili bicikl koristeći cipele koje pripadaju takvom sustavu? Vježbajte prvo na mjestu postupak aretiranja i oslobađanja sve dok ne vladate tim postupcima. Dopusnite da Vam djelatnik Vaše trgovine specijalizirane Raymon objasni način djelovanja pedale. Dodatne informacije se pružaju u poglavlju „Pedala i cipele“ Vašeg općeg naputka za rukovanje biciklom Raymon, te u naputcima u privitku.
10. Ako ste kupili Pedelec Raymon s amortizerom (f+g), onda preporučamo da pravilno namještanje voznog sklopa istog povjerite djelatniku Vaše trgovine specijalizirane Raymon. Ako opružne vilice odn. opružni elementi nisu pravilno namješteni, onda posljedica toga može biti da ne funkcioniraju kako treba ili da se opružni elementi oštete. U svakom slučaju izaziva pogoršanje tehničkih osobina tijekom vožnje, a uslijed toga ne postizete maksimalnu sigurnost i zadovoljstvo u vožnji.

Dodatne informacije se pružaju u poglavlju „Opružne vilice“, „Mehanizam za amortiziranje ovjesa stražnjeg kotača“ i „Amortizirane cijevi sjedala“ Vašeg općeg naputka za rukovanje biciklom Raymon, a može biti da su u privitku ovog naputka za rukovanje i informacije o opružnim vilicama.

11. Je li Vaš Pedelec Raymon jednim dijelom opremljen elementima od karbona? Vodite računa o tome da ovom materijalu morate posvetiti posebnu pozornost i da morate oprezno postupati s istim. Pročitajte obvezno poglavlje „Specifičnosti karbona kao materijala“ Vašeg općeg naputka za rukovanje biciklom Raymon.

⚠ UPOZORENJE

- Vodite računa o tome da prilikom zauzimanja položaja za vožnju na Vašem Pedelecu stopalo ne stavite na pedalu, dok ne sjedite na sjedalu i čvrsto držite upravljač, odn. da je pedala kod zauzimanja položaja za vožnju na najnižoj poziciji. Može se dogoditi da se pri tome motor iznenadno uključi da bi pružio podršku, pa Vaš Pedelec Raymon može krenuti a da Vi nemate kontrolu nad istim. Opasnost od izazivanja nesreće!**
- Vodite računa o tome da zaustavni put eventualno može biti dulji, ako je Pedelec opremljen upravljačem s rogovima ili višepoložajnim upravljačem. Dohvat poluga kočnica nije uvijek povoljan, što ovisi o poziciji ručaka.**

⚠ UPOZORENJE

Vodite računa o tome da vlažnost površine po kojoj vozite može negativno utjecati na učinak kočenja i adheziju guma. Primijenite posebice defenzivan način vožnje ako je kolnik mokar, a podloga neučvršćena i vozite znatno sporije nego na suhom kolniku.

Ako niste u dovoljnoj mjeri uvježbali korištenje pedala sa sustavom za spajanje s biciklističkom obucom i/ili ako je sustav namješten tako da prejako drži cipelu, onda eventualno više ne možete osloboditi Vaše stopalo. Opasnost od izazivanja nesreće!

⚠ OPREZ

Masa odn. raspodjela mase kod Pedeleca Raymon se bitno razlikuje od one kod bicikala koji nisu opremljeni pogonskom jedinicom. Pedelec je znatno teži od bicikla koji nije opremljen pogonskom jedinicom. Ta činjenica otežava parkiranje, guranje, podizanje i nošenje Pedeleca. Imajte to također na umu kad vršite utovar Pedeleca u motorno vozilo, te istovar, i prilikom pričvršćivanja istog na sustav za transport bicikala.

Obratite osobito pozornost na okolnost da Vas ništa ne smeta među nogama u predjelu prepona (h, str. 13), tako da se ne ozlijedite ako morate brzo sići s bicikla.

INFORMACIJA

Ne zaboravite da nisu svi Pedelecovi Raymon opremljeni nogarom. Obraćajte stoga kod parkiranja pozornost na to da Vaš Pedelec Raymon stabilno stoji i da se ne može srušiti odn. da se ne sruši čim ga netko ili nešto dotakne. Ako se sruši, onda na Vašem Pedecelu Raymon može nastati određena šteta.

Raspitajte se kod Vašeg osiguravajućeg društva jesu li Pedelecovi, te čuvanje i punjenje litij ionskih akumulatora osigurano u sklopu Vašeg osiguranja stvari u kućanstvu i osiguranja rizika od požara. Aktualizirajte Vaše znanje glede aktualnih promjena u pravnoj situaciji informacijama iz dnevnog tiska.

UPUTA ZA VAŠU SIGURNOST

Informacije o dopuštenosti korištenja prikolica i dječjih sjedalica na Vašem Pedecelu se pružaju u knjižici bicikla Raymon (c).

PRIJE SVAKE VOŽNJE

Vaš Pedelec Raymon je tijekom proizvodnje podvrgnut višestrukim provjerama, a djelatnik Vaše trgovine specijalizirane Raymon je nakon toga obavio završnu kontrolu.

Pošto transport Pedeleca Raymon može izazvati promjene u funkciji, a isto tako nije isključeno da su treće osobe tijekom Vaše odsutnosti poduzele modifikacije na Vašem Pedecelu, preporučamo da prije svake vožnje obvezno provjerite sljedeće:

1. Jesu li brzopritezne stezaljke (d), utične osovine ili vijčani spojevi na prednjem i stražnjem kotaču, cijevi sjedala i ostalim sastavnim dijelovima ispravno učvršćeni?

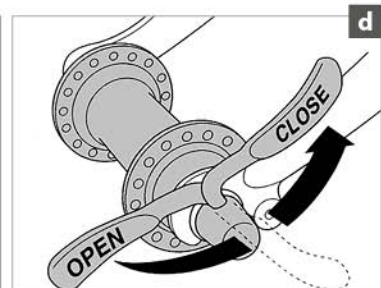
Dodatne informacije se pružaju u poglavlju „Rukovanje brzopriteznim stezaljkama i utičnim osovinama“ Vašeg općeg naputka za rukovanje biciklom Raymon, te u naputcima u priručniku.

⚠ OPREZ

Prije nego što započnete bilo kakvim radovima na Vašem Pedecelu Raymon (npr. inspekcija, popravci, montaža, servisiranje, obavljanje radova na pogonskoj jedinici itd.), izvadite akumulator odn. zaslon. Prijeti opasnost od zadobivanja ozljeda ako slučajno aktivirate pogonski sustav!

c

KONTROLA BICIKLA RAYMON		RAYMON	
PROJEKTOVANJE	PROJEKTOVANJE	PROJEKTOVANJE	PROJEKTOVANJE
1. Motor i pogonski sustav	2. Motor i pogonski sustav	3. Motor i pogonski sustav	4. Motor i pogonski sustav
5. Motor i pogonski sustav	6. Motor i pogonski sustav	7. Motor i pogonski sustav	8. Motor i pogonski sustav
9. Motor i pogonski sustav	10. Motor i pogonski sustav	11. Motor i pogonski sustav	12. Motor i pogonski sustav
13. Motor i pogonski sustav	14. Motor i pogonski sustav	15. Motor i pogonski sustav	16. Motor i pogonski sustav
17. Motor i pogonski sustav	18. Motor i pogonski sustav	19. Motor i pogonski sustav	20. Motor i pogonski sustav
21. Motor i pogonski sustav	22. Motor i pogonski sustav	23. Motor i pogonski sustav	24. Motor i pogonski sustav
25. Motor i pogonski sustav	26. Motor i pogonski sustav	27. Motor i pogonski sustav	28. Motor i pogonski sustav
29. Motor i pogonski sustav	30. Motor i pogonski sustav	31. Motor i pogonski sustav	32. Motor i pogonski sustav
33. Motor i pogonski sustav	34. Motor i pogonski sustav	35. Motor i pogonski sustav	36. Motor i pogonski sustav
37. Motor i pogonski sustav	38. Motor i pogonski sustav	39. Motor i pogonski sustav	40. Motor i pogonski sustav
41. Motor i pogonski sustav	42. Motor i pogonski sustav	43. Motor i pogonski sustav	44. Motor i pogonski sustav
45. Motor i pogonski sustav	46. Motor i pogonski sustav	47. Motor i pogonski sustav	48. Motor i pogonski sustav
49. Motor i pogonski sustav	50. Motor i pogonski sustav	51. Motor i pogonski sustav	52. Motor i pogonski sustav
53. Motor i pogonski sustav	54. Motor i pogonski sustav	55. Motor i pogonski sustav	56. Motor i pogonski sustav
57. Motor i pogonski sustav	58. Motor i pogonski sustav	59. Motor i pogonski sustav	60. Motor i pogonski sustav
61. Motor i pogonski sustav	62. Motor i pogonski sustav	63. Motor i pogonski sustav	64. Motor i pogonski sustav
65. Motor i pogonski sustav	66. Motor i pogonski sustav	67. Motor i pogonski sustav	68. Motor i pogonski sustav
69. Motor i pogonski sustav	70. Motor i pogonski sustav	71. Motor i pogonski sustav	72. Motor i pogonski sustav
73. Motor i pogonski sustav	74. Motor i pogonski sustav	75. Motor i pogonski sustav	76. Motor i pogonski sustav
77. Motor i pogonski sustav	78. Motor i pogonski sustav	79. Motor i pogonski sustav	80. Motor i pogonski sustav
81. Motor i pogonski sustav	82. Motor i pogonski sustav	83. Motor i pogonski sustav	84. Motor i pogonski sustav
85. Motor i pogonski sustav	86. Motor i pogonski sustav	87. Motor i pogonski sustav	88. Motor i pogonski sustav
89. Motor i pogonski sustav	90. Motor i pogonski sustav	91. Motor i pogonski sustav	92. Motor i pogonski sustav
93. Motor i pogonski sustav	94. Motor i pogonski sustav	95. Motor i pogonski sustav	96. Motor i pogonski sustav
97. Motor i pogonski sustav	98. Motor i pogonski sustav	99. Motor i pogonski sustav	100. Motor i pogonski sustav

2. Je li akumulator čvrsto uglavljen u držaču (e) i je li mehanizam za zapiranje odn. brava ispravno zatvorena (f)? Nipošto ne smijete krenuti na vožnju ako akumulator nije čvrsto uglavljen u svom držaču i ako nije tako učvršćen da ne može iskočiti. Dodatne informacije se pružaju u uputku za rukovanje sustavom koji izdaje proizvođač pogonske jedinice. Ako niste u potpunosti sigurni u to koji je proizvođač Vaše pogonske jedinice, obratite se Vašoj trgovini specijaliziranoj Raymon.
3. Jesu li vizualizacije na elementu za rukovanje na upravljaču cjelovite (g+h)? Pokazuje li se dojava o nepravilnosti ili upozorenje? Provjerite prije svake vožnje jesu li vizualizacije ispravne. Ako se na zaslonu pokazuje dojava o nepravilnosti, onda Vašim Pedelecom nipošto ne smijete krenuti na vožnju. Dodatne informacije se pružaju u uputku za rukovanje sustavom koji izdaje proizvođač pogonske jedinice. Ako niste u potpunosti sigurni u to koji je proizvođač Vaše pogonske jedinice, obratite se Vašoj trgovini specijaliziranoj Raymon.

4. Jesu li utični spojevi na akumulatoru, elementu za rukovanje na upravljaču i na pogonskoj jedinici (a+b, str. 16) ispravno priključeni? Dodatne informacije se pružaju u uputku za rukovanje sustavom koji izdaje proizvođač pogonske jedinice. Ako niste u potpunosti sigurni u to koji je proizvođač Vaše pogonske jedinice, obratite se Vašoj trgovini specijaliziranoj Raymon.
5. Je li Vaš akumulator u cijelosti napunjen? Ne zaboravite da nakon svake dulje vožnje (npr. ako je stanje punjenja ispod 50 %) obavite postupak punjenja, tako da je akumulator ponovo u cijelosti napunjen. Kod suvremenih litij ionskih akumulatora se ne pojavljuje memorijski efekt (gubitak kapaciteta izazvan čestim praznjenjem). Ali isto tako uopće nije štetno ako Vaš *Pedelec Raymon* parkirajte kratkotrajno, premda je stanje punjenja ispod 50 % (npr. preko noći). Međutim, nije preporučljivo da čekate dok se Vaš akumulator isprazni u cijelosti! Dodatne informacije se pružaju u uputku za rukovanje sustavom koji izdaje proizvođač pogonske jedinice. Ako niste u potpunosti sigurni u to koji je proizvođač Vaše pogonske jedinice, obratite se Vašoj trgovini specijaliziranoj Raymon.

6. Jesu li gume u dobrom stanju i je li tlak zraka u jednoj i drugoj gumi dostatan (c)? Ne zaboravite da je Pedelec teži od običnog bicikla i da je tlak u gumama koji je dosad za Vas bio uobičajen eventualno nedostatan. Veći tlak rezultira boljom stabilnošću u vožnji, te smanjuje opasnost od kvara. Informacije o minimalnom i maksimalnom tlaku (izražen u barima ili PSI) naći ćete na bočnoj stijenci gume.

Dodatne informacije se pružaju u poglavlju „**Kotači i pneumatika**“ Vašeg općeg naputka za rukovanje biciklom Raymon, te u naputcima u privitku.

7. Da bi provjerili koncentričnu vrtnju, zavrtite oba kotača tako da se slobodno okreću. Motrite pri tome kod bicikala koji su opremljeni disk kočnicama na mali razmak između okvira i obruča kotača ili gume, odn. kod bicikala koji su opremljeni obručnim kočnicama na razmak između obloga kočnice i obruča kotača. Uzrok za nekonzentričnu vrtnju kotača mogu biti raspuknute bočne stijenske guma, slomljene osovine i prekinute žbice.

Dodatne informacije se pružaju u poglavlju „**Kotači i pneumatika**“ Vašeg općeg naputka za rukovanje biciklom Raymon, te u naputcima u privitku.

8. Obavite pokus kočenja dok bicikl nije u pokretu, i to tako da polugu kočnice odn. polugu kočnice/mjenjača snažno povučete prema upravljaču (d). Kočnica mora biti namještena tako da povučena poluga ne dotakne upravljač. Kod hidrauličkih kočnica ne smije biti nehermetičnosti na cijevčicama, tako da ne dolazi do nekontroliranog oslobađanja ulja ili tekućine za kočnice! Provjerite također debljinu obloga.

Kod disk kočnica mora točka na kojoj kočnica reagira odmah biti stabilna. Preporučamo da provjeru Pedeleca Raymon povjerite djelatniku Vaše trgovine specijalizirane Raymon, ako stabilnu točku na kojoj kočnica reagira možete osjetiti tek nakon višestrukog povlačenja poluge kočnice.

Kod obručnih kočnica moraju kočne obloge kod kočenja istovremeno uspostaviti kontakt s bočnim površinama obruča kotača, te moraju pokrivati cijelu površinu. Kočne obloge ne smiju imati kontakt s gumama niti kod kočenja, niti u položaju kada su otvorene ili između toga.

Dodatne informacije se pružaju u poglavlju „**Sustav za kočenje**“ Vašeg općeg naputka za rukovanje biciklom, te u naputcima u privitku.

9. Podignite Vaš Pedelec Raymon samo malo u zrak i ispustite ga iz ruku, tako da udari o tlo. Obratite pozornost na to da li se čuju zvukovi klepetanja. Ako je potrebno, provjerite ležajeve, vijčane spojeve i ispravan dosjed akumulatora.

10. Ako namjeravate sudjelovati u prometu na cestama, onda morate Vaš Pedelec Raymon opremiti sukladno zakonskim odredbama dotične države (e). Vožnja bez svjetla i reflektora u mraku i dok vlada slaba vidljivost je svakako vrlo opasna.

Drugi sudionici u prometu Vas ne vide ili Vas ne vide na vrijeme. Ako se krećete u prometu na cestama, onda uvijek morate imati sustav osvjetljavanja koji udovoljava zakonskim propisima. Uključite svjetlo čim se počne mračiti.

Dodatne informacije se pružaju u poglavlju „Uvjeti koji zakon propisuje za sudjelovanje u prometu na cestama“ Vašeg općeg naputka za rukovanje biciklom Raymon.

11. Obavite kod Pedeleca koji je opremljen amortizerom (f) sljedeću provjeru: Oslonite se na Pedelec Raymon i provjerite funkciju opružnih elemenata, vrše li na uobičajeni način ulazno i izlazno kretanje. Dodatne informacije se pružaju u poglavlju „Opružne vilice“, „Mehanizam za amortiziranje ovjesa stražnjeg kotača“ i „Amortizirane cijevi sjedala“ Vašeg općeg naputka za rukovanje biciklom Raymon, te u naputcima u privitku.
12. Prije nego što krenete provjerite je li nogar u cijelosti preklopljen na poziciju za vožnju. **Opasnost od izazivanja nesreće!**
13. Ne zaboravite sa sobom ponijeti visokokvalitetni lokot sa sklopivim polugama, stremenasti lokot (g) ili lokot s lancem. Efektivnu prevenciju od krađe postizete samo ako Vaš Pedelec Raymon vežete za nepokretni predmet.

⚠ UPOZORENJE

- **Elementi za pričvršćivanje (h) koji nisu pritegnuti na pravilan način mogu izazvati nesigurno stanje dijelova Pedeleca. Posljedica toga može biti pad s bicikla i zadobivanje teških ozljeda!**
- **Ne krenite na vožnju ako Vaš Pedelec Raymon po bilo kojem od ovih pitanja nije u ispravnom stanju! Pedelec u neispravnom stanju može biti uzrok za teške nesreće! Ako u svezi nečega niste apsolutno sigurni ili ako imate pitanja, obratite se djelatniku Vaše trgovine specijalizirane Raymon.**
- **Pogonska jedinica radi bez ikakvih vibracija. Vaš Pedelec je izložen jakom opterećenju koje nastaje utjecajem podloge po kojoj vozite i silama koje Vi uvodite u bicikl. Reakcija različitih sastavnih dijelova na ova dinamička opterećenja je istrošenost i zamor materijala. Pregledajte Vaš Pedelec redovito po pitanju početnih znakova za istrošenost, ogrebotina, deformacija, promjena boje ili napuknuća u početnoj fazi. Sastavni dijelovi čiji je vijek trajanja već prošao mogu iznenada zatajiti. Povjerite redovito pregledavanje Vašeg Pedeleca djelatniku Vaše trgovine specijalizirane Raymon, tako da isti dotične dijelove prema potrebi zamijeni.**

INFORMACIJA

Ako ta mogućnost postoji, onda skidajte zaslon kada parkirate Pedelec. Na taj način preventivno sprječavate krađu zaslona, a Pedelec se ne može tek tako koristiti s podrškom pogonske jedinice.

INFORMACIJE U SVEZI VOŽNJE PEDELECOM

Vaš Pedelec Raymon možete voziti kao i konvencionalni bicikl. Međutim, neusporedivi doživljaj u vožnji pojavljuje se tek kada aktivirate pogonski sustav (a) kada Vam jaki motor svojim velikim zakretnim momentom pruža to veću podršku, što Vi brže okrećete pedale.

Krenite na Vašu prvu vožnju s najmanjim stupnjem podrške kod pogona. Privikavajte se pri tome postupno na dopunski poriv. Vježbajte s Vašim Pedelectom Raymon na terenu na kojemu se ne odvija promet i približavajte se postupno potencijalu Vašeg Pedeleca. Uvježbajte tipične situacije u vožnji kao npr. kretanje i kočenje, vožnju u naglim zavojima i vožnju na uskim biciklističkim stazama. Pedelec se upravo u tim stvarima bitno razlikuje od konvencionalnog bicikla.

⚠ UPOZORENJE

Kočnice Vašeg Pedeleca su uvijek jače od pogonske jedinice. Ako imate poteškoća s Vašom pogonskom jedinicom (iz razloga što ista npr. prije ulaska u zavoj ne prestane s porivom), onda prestanite s pedaliranjem i smanjite oprezno brzinu kretanja Vašeg Pedeleca.

Povucite polugu kočnice odn. polugu kočnice/mjenjača za kočnicu na stražnjem kotaču i prestanite s pedaliranjem. To izaziva zaustavljanje Pedeleca. Zaustavljanje u slučaju nužde/isključivanje u slučaju nužde! Međutim, ako imate motor u prednjem kotaču, onda morate oprezno aktivirati kočnicu na prednjem kotaču. Da biste postigli što kraći put zaustavljanja morate doziranim istovremenim korištenjem prednje i stražnje kočnice smanjiti brzinu kretanja, dok se ne zaustavite.

Vožnja s podrškom pogonske jedinice

Sustav možete uključiti i isključiti tipkama koje pripadaju elementu za rukovanje na akumulatoru (b) ili na upravljaču (c). Dodatno možete odabrati jedan od raznih režima za pružanje podrške, pokazuje se kapacitet akumulatora koji je još preostao, a eventualno možete birati među različitim funkcijama brzinomjera (d).

Nakon uključivanja sustav postaje aktivan čim počnete okretati pedale, uslijed čega je podrška motora raspoloživa. Osjetnici mjere Vaše kretnje koje vršite dok okrećete pedale i potpuno automatski upravljaju podrškom motora koja se pruža u ovisnosti od režima koji ste odabrali. Jakost dodatnog poriva ovisi o režimu podrške, brzini i eventualno o sili kojom okrećete pedale.

Funkcija pružanja podrške se isključuje čim postignete brzinu kretanja veću od 25 km/h.

Obratite pozornost na eventualnu potrebu da morate prilagoditi Vaše navike u vožnji:

Ne zauzimajte položaj za vožnju na način da jednim stopalom stanete na pedal i onda pokušate drugu nogu preko sjedala prebaciti. Pedelec Raymon bi iznenada krenuo. **Opasnost od izazivanja nesreće!**

Kada se približavate zavojima ili mjestima na kojima želite skrenuti s puta, prestanite ranije okretati pedale nego što ste dosad okretali. U suprotnome postoji mogućnost da pogonska jedinica s porivom ne prestane na vrijeme. Uslijed toga bi Vaša brzina kretanja u zavoju mogla biti previsoka.

Ne dopustite da Vas jak motor navede na to da se stalno vozite u visokom stupnju mjenjača. Mijenjajte često brzine (e), onako kako ste eventualno naviknuti od konvencionalnog bicikla, tako da Vaše sudjelovanje u postupku kretanja organizirate što eficientnije. Preporučljivo je da Vašu frekvenciju okretanja pedala uvijek postizete harmoničnim kretanjima. Bilo bi optimalno ako pedale okrećete s više od 60 okretaja poluga pedala u minuti. Promijenite na manju brzinu prije nego što se zaustavite.

Imajte na umu da se drugi sudionici u prometu još nisu privikli na Pedelecove i na činjenicu da se kreću većim brzinama. Računajte s nepravilnim ponašanjem drugih sudionika u prometu. Ne zaboravite da ćete se općenito kretati znatno većom brzinom nego što ste se dosad kretali. Primijenite stoga defenzivan način vožnje i budite pripravi da kočite čim u Vašem vidokrugu zapazite nepregledne situacije ili mogući potencijal opasnosti.

⚠ UPOZORENJE

Prije nego što sudjelujete u prometu na cestama, ispitajte tijekom pokusnih vožnji na manje prometnoj dionici (f) tehničke osobine u vožnji Vašeg Pedeleca i priviknite se na eventualno veću brzinu i ubrzanje. Opasnost od izazivanja nesreće! Ne vozite nikada bez kacige!

⚠ UPOZORENJE

Vodite računa o tome da prilikom zauzimanja položaja za vožnju na Vašem Pedelecu Raymon stopalo ne stavite na pedalu, dok ne sjedite na sjedalu i čvrsto držite upravljač, odn. da je pedala kod zauzimanja položaja za vožnju na najnižoj poziciji. Može se dogoditi da se pri tome motor iznenadno uključi da bi pružio podršku, pa Vaš Pedelec Raymon može krenuti a da Vi nemate kontrolu nad istim. Opasnost od izazivanja nesreće!

Vodite računa o tome da veća snaga pogona na stražnjem kotaču, a osobito kod motora u prednjem kotaču (g) koji su manje uobičajeni, za sobom povlači veći rizik od pada s bicikla u uvjetima mokrog kolnika (vlaga, snijeg, makadam itd.). To u još većoj mjeri vrijedi za vožnju u zavojima. Opasnost od izazivanja nesreće!

Imajte na umu da vozači automobila i drugi sudionici u prometu eventualno podcjenjuju Vašu brzinu kretanja. Nosite uvijek upadljivu odjeću svjetle boje. Primijenite u prometu na cestama uvijek izrazito defenzivan način vožnje i računajte s nepravilnim ponašanjem drugih sudionika u prometu. Opasnost od izazivanja nesreće!

Imajte na umu da Vas pješaci ne čuju ako se približavate velikom brzinom. Vozite stoga posebice na biciklističkim stazama i kombiniranim biciklističkim stazama i nogostupovima osobito obazrivo i primijenite defenzivan način vožnje, kako bi time izbjegli nastanak nesreća. Ako je potrebno, koristite zvonce pravovremeno kao upozorenje (h).

Doseg – savjeti za dugu vožnju

Koliko dugo će Vam dopunska pogonska jedinica vremenski i daljinski pružati podršku, ovisi o više čimbenika: prilikama koje vladaju na trasi, tjelesnoj težini vozača i dodatnom teretu, vlastitom doprinosu snagom, stupnju odn. režimu pružanja podrške, vjetru i vjetru iz suprotnog smjera, učestalom kretanju, temperaturi, metereološkim prilikama, topografiji, tlaku zraka u gumama itd.

Podatak o stanju punjenja akumulatora možete očitati na pokazniku za stanje punjenja akumulatora koji pripada elementu za rukovanje na upravljaču (a+b) ili isto tako na akumulatoru (c).

Dodatne informacije se pružaju u naputku za rukovanje sustavom koji izdaje proizvođač pogonske jedinice. Ako niste u potpunosti sigurni u to koji je proizvođač Vaše pogonske jedinice, obratite se Vašoj trgovini specijaliziranoj Raymon.

Da bi povećali doseg, korisno je da vozite po putevima bez većih uspona ili s brojnim nizbrdicama uz minimalnu podršku ili sasvim bez podrške, a maksimalnu podršku pogonske jedinice da pozovete tek kada vjetar puše iz suprotnog smjera, ako je na biciklu veliki dodatni teret i/ili kod velikih uspona.

Na doseg možete dodatno utjecati time što

- redovito, tj. jednom tjedno tlakomjerom mjerite tlak zraka u gumama, te ga prema potrebi prilagodite (d)
- pravovremeno kod približavanja semaforima i križanjima, odn. općenito prije zaustavljanja promijenite na manju brzinu, a isto tako krećete u manjoj brzini
- redovito mijenjate brzine, onako kako ste eventualno naviknuti od bicikla koji nije opremljen pogonskom jedinicom, tj. ne vozite samo u teškim brzinama
- primijenite defenzivan način vožnje i kontinuitet u vožnji, čime izbjegavate nepotrebno zaustavljanje
- po mogućnosti vozite s minimalnim dodatnim teretom, tj. bez nepotrebnog tereta
- u razdobljima u kojima vladaju niže temperature, prije svega kod hladnoće Vaš akumulator čuvate u stanu i isti montirate na Vaš Pedelec Raymon neposredno prije vožnje
- Pedelec ne parkirate na mjestu koje je izloženo žarkom suncu

Neki Pedelecovi nude mogućnost da na nizbrdicama aktivirate režim rekuperacije koji služi rekuperaciji električne energije. Informacije o tome da li Vaš Pedelec nudi mogućnost rekuperacije se pružaju u Vašem naputku za rukovanje sustavom koji izdaje proizvođač pogonske jedinice. U slučaju da kapacitet akumulatora ipak nije dostatan da stignete do odredišta, onda profitirate od odlučujuće prednosti hibridnog koncepta Vašeg Pedeleca: Bez podrške koju pruža pogonska jedinica možete Pedelec voziti kao da je konvencionalni bicikl, uz neograničeni doseg i skoro bez negativnih posljedica kod tehničkih osobina u vožnji.

⚠ UPOZORENJE

Ako se Vaš akumulator isprazni dok ste na putu, onda vršite punjenje Vašeg akumulatora isključivo onim punjačem koji je isporučen zajedno s Pedelecicom. Ne upotrebljavajte punjač nekog drugog proizvođača, čak ni ako su utikači punjača kompatibilni s Vašim akumulatorom. Moguće je da će se akumulator prekomjerno zagrijati, zapaliti ili čak eksplodirati!

INFORMACIJA

Kod akumulatora koji su ugrađeni u Pedelecove nema memorijskog efekta. Najbolje je da punjenje akumulatora vršite nakon svake dulje vožnje. Izbjegavajte praznjenje akumulatora do same granice kapaciteta.

U intervalima od tri mjeseca ispraznite akumulator tijekom vožnje u cijelosti i napunite ga onda odmah ponovo nabojem, i to u cijelosti. Na taj način vršite baždarenje pokaznika podataka o kapacitetu, čime pokaznik postaje precizniji.

Imajte na umu da akumulator Vašeg Pedeleca Raymon nakon nekoliko godina pokazuje znakove dotrajalosti. Uslijed toga se kapacitet akumulatora smanjuje postupno i jednim punjenjem akumulatora nećete više stići toliko daleko kao na početku. Nakon određenog vremena morate akumulator čak i zamijeniti.

UPUTA ZA VAŠU SIGURNOST

Informacije o tome kako ćete maksimalno iskoristiti potencijal djelovanja Vašeg akumulatora pročitajte u poglavlju „Sigurno postupanje akumulatorom“.

Vožnja bez podrške pogonske jedinice

Vaš Pedelec Raymon možete koristiti i bez podrške pogonske jedinice, znači kao da je normalan bicikl.

Preporučljivo je da na neke bitne stvari obratite pozornost kad vozite dok je pogonska jedinica isključena ili akumulator prazan:

- Bez obzira što tijekom vožnje ne namjeravate koristiti podršku pogonske jedinice, možete uključiti element za rukovanje na upravljaču Vašeg Pedeleca Raymon, tako da Vam na raspolaganju stoje funkcije Vašeg računala za bicikl.
- Ako akumulator napaja sustav osvjetljavanja, onda Vam osvjetljenje na raspolaganju stoji i kad je akumulator prazan. Međutim, vršite punjenje akumulatora odmah po povratku kući.
- Ako ste akumulator Vašeg Pedeleca Raymon skinuli sa donje cijevi (g) ili sa nosača tereta: Vodite računa o tome da priključci akumulatora (h) ne dolaze u kontakt s nečistoćom i vlagom. Stavite zaštitni pokrov na priključke Vašeg akumulatora koji je eventualno isporučen zajedno s biciklom. U tom slučaju je vjerojatnost velika da Vam zaslon više ne stoji na raspolaganju, te svakako osvjetljenje. Nije preporučljivo da Pedelec upotrebljavate u javnom prometu na cestama, ni u kojem slučaju pri slaboj vidljivosti, po sumraku ili mraku.

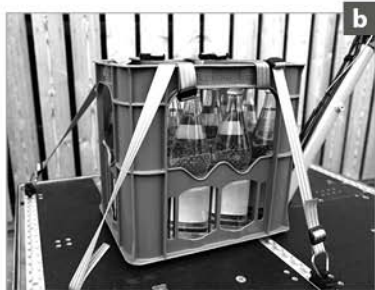
SPECIFIČNOSTI PRI VOŽNJI PEDELECOM ZA PRIJEVOZ TERETA

Vaš Pedelec za prijevoz tereta je specijalno konstruiran za prijevoz tereta, te većih i teških predmeta (a). Pojedini Pedelecovi za prijevoz tereta prikladni su i za prijevoz djece, ako su opremljeni specijalnim sjedalica-ma i pojasevima.

Rasporedite teret ravnomjerno po tovarnoj površini. Preporučljivo je da teške komade tereta rasporedite na način da je težište istih što niže i što više natrag. Vodite računa o tome da teret ne prelazi preko bočnih stranica spremišta. Zaštitite teret od promjena pozicije, npr. trakama za zatezanje (b).

Vožnja Pedelecima za prijevoz tereta iziskuje određenu mjeru spretnosti i opreza. Vježbajte vožnju Vašim Pedelecima za prijevoz tereta prvo u nenatovarenom stanju i na terenu na kojemu se ne odvija promet (c), na kojem nema drugih sudionika u prometu, sve dok sigurno ne ovladate Vašim Pedelecima. Vježbajte također vožnju u zavojima (d) i nizbrdo, te manevre kočenja i ne izostavite kočenje u nuždi. Vježbajte tek nakon toga s teretom, a preporučljivo je da težinu tereta povećavate postupno.

Brzo ćete primijetiti da tehničke osobine u vožnji znatno tromije dolaze do izražaja nego kod klasičnog bicikla.

Stoga primijenite defenzivan način vožnje i uzmite na svim putevima kojima prolazite u obzir da trebate više prostora za okretanje, da dulje traje da zaobiđete neku prepreku ili da se zaustavite.

Uvježbavajte i parkiranje (dizanje Pedelega na nogare) Pedelega za prijevoz tereta.

⚠ UPOZORENJE

Nipošto ne smijete krenuti na vožnju dok predmete u kutiji za transport ne spremite na siguran način, tj. dok predmete aktivno ne zaštitite trakama za zatezanje itd. U suprotnome može promjena pozicije tereta izazvati promjenu težišta, a posljedica toga mogu biti kritične situacije u vožnji. Opasnost od izazivanja nesreće!

Rasporedite teške predmete u kutiji za transport odn. na tovarnoj površini tako da zauzimaju što niži položaj i prema sredini Pedelega za prijevoz tereta. Vodite prilikom raspodjele tereta računa o tome da teret u Vašem Pedelecima za prijevoz tereta bude što ravnomjernije raspoređen.

Ne tovarite u Vaš Pedelec za prijevoz tereta veću težinu od dopuštene. Vaš Pedelec je koncipiran za određenu maksimalno dopuštenu ukupnu masu. Zbraja se tjelesna težina vozača, težina tereta, Pedelega i opterećenje sjedalicom za djecu odn. prikolicom, ukoliko je uporaba dopuštena. Informacije o maksimalno dopuštenoj ukupnoj masi se pružaju na pločici s oznakom tipa na Pedelecima ili u knjižici bicikla Raymon u sklopu ovog naputka. U slučaju dvojbe obratite se Vašoj trgovini specijaliziranoj Raymon.

⚠ UPOZORENJE

Prilagodite tlak zraka u gumama dodatnoj težini. Informaciju o maksimalnom tlaku zraka u gumi naći ćete na bočnoj stijenki gume.

Prtljaga i teret načelno utječu na osobine prilikom vožnje Vašim Pedecom za prijevoz tereta i uzrokuju dulji put kočenja! Vježbajte stoga vožnju Vašim natovarenim Pedecom za prijevoz tereta i kočenje na prostoru na kojemu se ne odvija promet. Vozite uvijek posebice obzirno i defenzivno.

Različiti Pedecovi za prijevoz tereta konstruirani su za različite namjene. Nije svaki model prikladan za prijevoz djece. Opasno je djecu prevoziti Pedecovima za prijevoz tereta koji nemaju specifičnu opremu, pa je prijevoz takvim Pedecovima zabranjen! Pitajte djelatnika Vaše trgovine specijalizirane Raymon je li Vaš model načelno prikladan i može li se Vaš model dodatno opremiti specifičnim priborom za prijevoz djece.

Imajte na umu da je habanje bicikla izraženije što je dodatni teret veći. Stoga kontrolirajte redovito stanje potrošnog materijala, barem onom učestalošću koja je propisana u poglavlju „Raspored za održavanje čistoće i servisiranje“ Vašeg općeg naputka za rukovanje biciklom Raymon. Ako su okolnosti nepovoljne, npr. vozite često po mokrim i nečistim podlogama ili često uzbrdo i nizbrdo ili ako pretežito prevozite veći teret, onda morate planirati znatno kraće intervale.

UPUTA ZA VAŠU SIGURNOST

Vaš Pedelec za prijevoz tereta je dulji i širi od konvencionalnih bicikala ili Pedecova. U nekim sustavima za parkiranje bicikala nema dostatno prostora za Pedecove za prijevoz tereta. Vodite računa o tome da pri parkiranju Vašim Pedecom za prijevoz tereta ne blokirate ulicu, biciklističku stazu ili nogostup, npr. osobama u invalidskim kolicima.

Propisi i regulativa koja se odnosi na Pedecove za prijevoz tereta podliježu stalnim promjenama. Pratite dnevni tisak kako biste vidjeli ima li promjena u pogledu pravne situacije.

SIGURNO POSTUPANJE AKUMULATOROM

Vodite računa o nekoliko specifičnosti ako Vaš Pedelec Raymon ne koristite dulje vremena (primjerice zimi). Čuvajte akumulator u suhoj prostoriji u kojoj vladaju temperature između 5 i 20 stupnjeva Celzijevih, a ako je akumulator integriran u okviru (g), onda kompletan Pedelec Raymon. Preporučljivo je da stanje punjenja nabojem pri tome iznosi 50 do 70 % kapaciteta punjenja. Provjerite stanje punjenja nabojem ako se akumulator ne koristi dva mjeseca ili dulje i ako je potrebno, vršite povremeno punjenje istog (h).

Koristite za čišćenje kućišta akumulatora suhu krpu; možete je malo navlažiti, ali nipošto ne smije biti mokra. Obrađajte pri tome Vašu pozornost i na eventualne štete na kućištu. Nipošto ne smijete u akumulator uperiti mlaz iz uređaja za pranje pod visokim tlakom, iz razloga što pri tome prijeti opasnost da će voda prodrijeti u nutarnjost i/ili nastane kratki spoj. Kontrolirajte nakon svakog čišćenja ima li u području akumulatora ostataka vode i jesu li kontakti suhi.

Dodatne informacije u svezi pravilnog postupanja Vašim akumulatorom se pružaju u naputku za rukovanje sustavom koji izdaje proizvođač pogonske jedinice. Ako niste u potpunosti sigurni u to koji je proizvođač Vaše pogonske jedinice, obratite se Vašoj trgovini specijaliziranoj Raymon.

⚠ UPOZORENJE

Vršite punjenje Vašeg akumulatora (a) isključivo onim punjačem koji je isporučen zajedno s Pedelecom. Ne koristite punjač nekog drugog proizvođača, čak ni ako su utikači punjača kompatibilni s Vašim akumulatorom (b). Moguće je da će se akumulator prekomjerno zagrijati, zapaliti ili čak eksplodirati!

Vršite punjenje akumulatora u okolini u kojoj vlada temperatura od 15 do 25 stupnjeva Celzijevih. Ostavite akumulatore koji su se zagrijali tijekom operativnog rada da se prvo ohlade, prije nego što ih punite. Isto tako Vam preporučamo da zimi, odn. nakon vožnje u hladnim vremenskim prilikama akumulator ostavite da se zagrije na sobnu temperaturu, prije nego što ga priključite na punjač.

Najbolje je da punjenje Vašeg akumulatora vršite tijekom dana, i to samo u suhim prostorijama koje su opremljene detektorom za dim ili protupožarnim signalizatorom, ali ne u Vašoj spavaćoj sobi. Stavite ili položite akumulator tijekom postupka punjenja na veliku, nezapaljivu podlogu (c), npr. od keramike ili stakla! Ako je akumulator napunjen, razdvojite ga što prije od punjača.

Obraćajte pozornost na to da Vaš akumulator (d) nije oštećen. Ne otvarajte, rastavljajte ili usitnjavajte akumulator. Opasnost od eksplozije!

Nipošto ne smijete koristiti akumulator ili punjač koji nije ispravan. Ako u sveži nečega niste apsolutno sigurni ili ako imate pitanja, obratite se djelatniku Vaše trgovine specijalizirane Raymon.

a

b

c

d

⚠ UPOZORENJE

Vodite računa o tome da akumulator i punjač ne budu na dohvata djece!

Ne vršite punjenje drugog električnog uređaja punjačem koji je isporučen zajedno s Vašim Pedelecom Raymon!

Vodite računa o tome da Vaš akumulator ne izložite ni vatri, ni vrućini. Opasnost od eksplozije!

Za čišćenje ne smijete koristiti stroj za pranje parom, uređaj za pranje pod visokim tlakom ili mlaz vode iz gipke cijevi. Prodiranje vode u električnu ili u pogonsku jedinicu može ove uređaje uništiti. Opasnost od eksplozije!

Ne smijete akumulatore kratko spajati. Stoga čuvajte akumulatore na sigurnom mjestu, na kojemu ne može doći do slučajnog kontakta akumulatora s drugim vodljivim materijalima, npr. elementima od metala, uslijed čega dolazi do kratkog spajanja akumulatora. Osim toga, ne odlazite nikakve predmete (npr. odjevne predmete) tamo gdje čuvate akumulator.

Vodite računa o tome da tijekom postupka punjenja ništa ne može navlažiti ili smočiti akumulator i punjač, čime isključujete mogućnost zadobivanja električnih udara i kratke spojeve.

Ne izložite ni akumulator, ni punjač tijekom punjenja žarkom suncu. Temperature iznad 40 °C mogu izazvati prekid funkcije akumulatora.

⚠ UPOZORENJE

Akumulatore smijete koristiti samo u onim Pedelecovima Raymon za koje su namijenjeni.

Ako nastane potreba za mijenjanjem akumulatora ili punjača (ili dijelova istih), onda koristite za zamjenu isključivo pričuvne dijelove izvornog podrijetla. Obratite se u svezi toga djelatniku Vaše trgovine specijalizirane Raymon.

INFORMACIJA

Ako Vaš akumulator izvadite iz držača da bi ga napunili (e) (a Vaš Pedelec Raymon tijekom postupka punjenja parkirajte na otvorenom), preporučamo da priključke (f), npr. plastičnom vrećicom zaštitite od kiše, mokrine, vlage i nečistoće. Ako dođe do onečišćenja priključaka Vašeg akumulatora, onda očistite priključke suhim komadom tkanine ili krpom.

Vodite računa o tome da Vaš akumulator ne ispraznite u cijelosti (takozvano „dubinsko pražnjenje“). To se često pojavljuje ako je tijekom vožnje došlo do potpunog pražnjenja akumulatora, a Pedelec Raymon se nakon toga nekoliko dana ne koristi. Pražnjenje do same granice kapaciteta je trajno štetno za akumulator Vašeg Pedeleca Raymon. Može nastupiti situacija da akumulator koji je ispražnjen do same granice kapaciteta možete ponovo napuniti samo u iznimnim slučajevima, i to specijalnim punjačima. Obratite se djelatniku Vaše trgovine specijalizirane Raymon.

INFORMACIJA

Ako je to moguće, uklonite akumulator iz Vašeg Pedeleca ili bicikla s električnim motorom, ako Pedelec Raymon nećete koristiti dulje vremena i vodite brigu o tome da Pedelec bude čist i suh.

Ako nemate namjeru koristiti akumulator, onda ne vršite punjenje istog za određeno razdoblje. Ne ostavljajte punjač priključen na akumulatoru, ako je akumulator pun.

Ne vršite zbrinjavanje Vašeg akumulatora u običnom kućnom otpadu (g)! Zbrinjavanje u otpad morate obaviti sukladno zakonu o zbrinjavanju baterija i akumulatora u otpad. Stoga mora subjekt koji prodaje novi akumulator preuzeti Vaš stari akumulator, te zbrinjavanje u otpad obaviti na pravilan način. Ako u svezi nečega niste apsolutno sigurni ili ako imate pitanja, obratite se djelatniku Vaše trgovine specijalizirane Raymon.

UPUTA ZA VAŠU SIGURNOST

Kod litij ionskih akumulatora nema memorijskog efekta, stoga možete akumulator puniti neovisno o stanju punjenja nabojem istog, i to bez negativnih posljedica za kapacitet punjenja.

Obraćajte pozornost na informacije koje se eventualno pružaju na odgovarajućoj naljepnici na akumulatoru ili na punjaču (h).

PRIJEVOZ PEDELECA

Automobilom

Pedelecove možete na automobilu (a) ili u automobilu prevoziti na isti način kao i konvencionalne bicikle. Vodite uvijek računa o tome da je Pedelec Raymon sigurno pričvršćen na automobilu ili u automobilu i kontrolirajte redovito opremu za pričvršćivanje. Osim toga preporučamo da pod uvjetom da je to moguće akumulator uvijek skinete s Pedeleca (b), kada Pedelec prevozite na automobilu. Čuvajte akumulator u kartonu u kojem je isporučen (od trgovine specijalizirane Raymon), a ako je Pedelec opremljen prijenosnim zaslonom, onda čuvajte zaslon na sigurnom mjestu u automobilu, kako bi izbjegli oštećivanje te opreme. Demontirajte i pribor kao što su pumpe za zrak, putne torbe itd.

Dodatne informacije se pružaju u poglavlju „Prijevoz bicikla automobilom“ Vašeg općeg naputka za rukovanje biciklom Raymon.

⚠ OPREZ

Masa odn. raspodjela mase kod Pedeleca se bitno razlikuje od one kod bicikala koji nisu opremljeni pogonskom jedinicom. Pedelec je znatno teži od bicikla koji nije opremljen pogonskom jedinicom. Ta činjenica otežava parkiranje, guranje, podizanje i nošenje Pedeleca. Imajte to također na umu kad vršite utovar Pedeleca u motorno vozilo, te istovar, i prilikom pričvršćivanja istog na sustav za transport bicikala.

INFORMACIJA

Prije nego što više Pedelecova pričvrstite na sustavu za transport bicikala na krovu ili na stražnjem dijelu automobila, zatražite informacije o tome koliko dodatnog tereta smijete pričvrstiti na sustavu za transport bicikala. Imajte svakako na umu da su Pedelecovi teži od bicikala koji nisu opremljeni pogonskom jedinicom. Može biti da umjesto tri bicikla koji nisu opremljeni pogonskom jedinicom smijete prevoziti samo jedan ili dva Pedeleca.

Vodite računa o tome da sve pokretljive i nepričvršćene dijelove (c) a prije svega akumulator, element za rukovanje i računalo za bicikl na upravljaču uklonite prije nego što Pedelec pričvrstite na sustavu za transport na stražnjem dijelu ili na krovu automobila. Ako Vaš Pedelec Raymon prevozite na sustavu za transport bicikala i prije toga skinete akumulator, onda zaštitite priključke plastičnom vrećicom od mokrine, vlage i onečišćenja.

UPUTA ZA VAŠU SIGURNOST

Raspitajte se i o eventualnim propisima i regulativi koja se odnosi na prijevoz bicikala odn. Pedelecova u onim državama kroz koje prolazite tijekom Vašeg putovanja. Ima razlika npr. glede stavljanja znakova za prijevoz (d).

Željeznicom / sredstvima javnog prijevoza

Pedelecove Raymon (e) možete u sredstvima javnog prijevoza prevoziti na isti način kao i konvencionalne bicikle (f).

Za informacije o uvjetima prijevoza u sredstvima javnog prijevoza obratite se Vašem lokalnom prijevozniku, a informacije o željezničkom prijevozu unutar RH se pružaju na stranici:
<http://www.hzpp.hr/prijevoz-bicikala>

⚠ OPREZ

Ako je akumulator Vašeg Pedeleca Raymon pričvršćen na donjoj cijevi (g) ili na nosaču tereta, onda možete akumulator skinuti, tako da sebi olakšate ulazanje u sredstvo javnog prijevoza i izlaženje iz istog (h).

UPUTA ZA VAŠU SIGURNOST

Raspitajte se na vrijeme o uvjetima prijevoza, i to prije same vožnje sredstvima javnog prijevoza, i pridržavajte se isto tako propisa i pravila o prijevozu bicikala u onim državama kroz koje prolazite na Vašem putovanju.

Zrakoplovom

Ako prijevoz Vašeg Pedeleca Raymon planirate zrakoplovom ili ako namjeravate koristiti usluge špeditera, onda morate voditi računa o posebnim dužnostima koje se odnose na upakiranje i stavljanje oznaka za akumulatore, koji se smatraju opasnim teretom. Obratite se na vrijeme zrakoplovnoj tvrtki, stručnjaku za prijevoz opasnog tereta ili špediteru.

UPUTA ZA VAŠU SIGURNOST

Raspitajte se na vrijeme kod zrakoplovne tvrtke kojom želite letjeti, je li prijevoz Vašeg Pedeleca Raymon uopće moguć, a ako je, pod kojim uvjetima je moguć.

NAKON PADA S BIKIKLA

1. Provjerite akumulator (a). Ako akumulator nije više pravilno pozicioniran u svom držaču ili ako je akumulator oštećen, onda Pedelec Raymon ne smijete više koristiti u režimu s podrškom motora, a bez podrške eventualno. Isključite pogonsku jedinicu, a akumulator eventualno zasebno. Oštećeni akumulator može izazvati kratke spojeve, ali isto tako može podrška motora iznenada izostati upravo u onom trenutku u kojem trebate podršku.

U slučaju oštećenosti vanjskog plašta akumulatora može u nutarnost prodrijeti voda ili vlaga, što može izazvati kratke spojeve ili električne udare. Akumulator se može zapaliti ili čak eksplodirati! Obratite se u tom slučaju odmah djelatniku Vaše trgovine specijalizirane Raymon.

2. Kontrolirajte zaslon. Jesu li sve vizualizacije onakve kao uvijek (b)? U slučaju vizualiziranja dojava o nepravilnosti ili upozorenja ne smijete više koristiti Pedelec. Ako je potrebno, isključite sustav u cijelosti, pričekajte najmanje deset sekundi i kontrolirajte sustav još jednom.

Ako se na zaslonu pokazuje upozorenje, onda Vašim Pedecom s podrškom motora nipošto ne smijete krenuti na vožnju. Obratite se u tom slučaju odmah djelatniku Vaše trgovine specijalizirane Raymon.

Dodatne informacije se pružaju u nuputku za rukovanje sustavom koji izdaje proizvođač pogonske jedinice. Ako niste u potpunosti sigurni u to koji je proizvođač Vaše pogonske jedinice, obratite se Vašoj trgovini specijaliziranoj Raymon.

3. Provjerite jesu li kotači još uvijek čvrsto ukliješteni u prihvaticima za kotače (završni elementi na vilici) (c) i jesu li obruči centrirano pozicionirani u okviru, odn. u vilici. Zavrtite kotače i motrite pri tome ili na mali razmak između okvira i gume ili između obloga kočnice i bokova obruča.

Ako je razmak izrazito nekonstantan, a na licu mjesta ne možete obaviti centriranje, onda morate kod bicikala koji su opremljeni obručnim kočnicama malo smanjiti zategnutost kočnica, tako da obruč može bez zapinjanja prolaziti između obloga. Imajte na umu da maksimalni učinak kočenja onda eventualno nije više raspoloživ.

Dodatne informacije se pružaju u poglavlju „**Rukovanje brzopriteznim stezaljkama i utičnim osovinama**“, „**Sustav za kočenje**“ i „**Kotači i pneumatika**“ Vašeg općeg nuputka za rukovanje biciklom Raymon, te u nuputcima u privitku.

4. Provjerite jesu li upravljač i produžetak upravljača iskrivljeni ili napuknuti, i zauzimaju li ti dijelovi još uspravan i ravan položaj. Provjerite je li produžetak upravljača čvrsto pričvršćen za vilicu, time što pokušate upravljač zakrenuti u suprotnom smjeru od smjera zakretanja prednjeg kotača (d). Oslonite se dodatno kratkotrajno na ručke kočnice odn. poluge kočnica/mjenjača, kako bi na taj način provjerili čvrst dosjed upravljača u produžetku upravljača.

Ako je potrebno, uspostavite ispravnu poziciju sastavnih dijelova i pritežite vijke oprezno sve dok sastavni dijelovi ne budu sigurno uklješteni. Podatci o zakretnim momentima za vijke se pružaju na samim sastavnim dijelovima, u poglavlju „**Preporučeni zakretni momenti za vijke**“ u Vašem općem naputku za rukovanje biciklom Raymon ili u naputcima proizvođača sastavnica koji su možebitno priloženi ovom naputku. Ti se podaci alternativno pružaju u registru za prijenos podataka sa servera na Vaše računalo na internet-skim stranicama dotičnih proizvođača sastavnica.

Dodatne informacije se pružaju u poglavljima „**Prilagodba bicikla vozaču**“ i „**Ležaj upravljača/ležaj glave okvira**“ Vašeg općeg naputka za rukovanje biciklom Raymon, te u naputcima u priručniku.

5. Provjerite naliže li lanac još uvijek na pojedinačnim prednjim i stražnjim lančanicima. Ako se Pedelec srušio na onu stranu na kojoj je montiran mjenjač, onda Vam preporučamo da provjerite djelovanje mjenjača. Zamolite nekoga da Vam Pedelec podigne držeći ga

za sjedalo, dok Vi oprezno mijenjate sve brzine. Kod mijenjanja na male brzine, kada se lanac penje na veće stražnje lančanike, morate posebnu pozornost obratiti na to u kojoj se mjeri mehanizam mjenjača približava žbicama (e+f).

Posljedica iskrivljenog mehanizma mjenjača ili iskrivljenog prihvata za kotač/iskrivljene ušice za prihvata mjenjača može biti da mehanizam mjenjača kolidira sa žbicama. To može uništiti mehanizam mjenjača, stražnji kotač i okvir. Ako je to potrebno, provjerite djeluje li element za prebacivanje lanca ispravno, jer nepravilno pozicionirani element za prebacivanje lanca može biti uzrok za izbacivanje lanca sa lančanika, uslijed čega Pedelec Raymon, popraćeno trzajevima, gubi pogon.

Dodatne informacije se pružaju u poglavlju „**Mjenjač brzina**“ Vašeg općeg naputka za rukovanje biciklom Raymon, te u naputcima u priručniku.

6. Provjerite vizualno preko vrha sjedala uzduž gornje cijevi okvira ili prema kućištu za uležištenje poluga pedala da sjedalo nije iskrivljeno. Ako je potrebno, popustite stezaljku, uspostavite ispravnu poziciju sjedala i pritegnite ponovo stezaljku (g).

Dodatne informacije se pružaju u poglavlju „**Rukovanje brzopritelnim stezaljkama i utičnim osovima**“ i „**Prilagodba bicikla vozaču**“ Vašeg općeg naputka za rukovanje biciklom Raymon, te u naputcima u priručniku.

7. Podignite Vaš Pedelec Raymon samo malo u zrak i ispustite ga iz ruku, tako da udari o tlo. Obratite pozornost na to da li se čuju zvukovi klepetanja. Ako je potrebno, provjerite ležajeve, vijčane spojeve i ispravan dosjed akumulatora (h, str. 29) i utikača (a+b).

Dodatne informacije se pružaju u Vašem općem naputku za rukovanje biciklom i naputku za rukovanje sustavom koji izdaje proizvođač pogonske jedinice. Ako niste u potpunosti sigurni u to koji je proizvođač Vaše pogonske jedinice, obratite se Vašoj trgovini specijaliziranoj Raymon.

8. Naposljetku predite pogledom još jednom preko cijelog Pedeleca, kako bi prepoznali deformacije, promjene boje ili napuknuća (c) koja su eventualno nastala.

Koristite Pedelec Raymon za povratak samo ako kod ispitivanja niste pronašli nijednu nepravilnost, i to najkraćim putem i vrlo oprezno. Izbjegavajte naglo ubrzavanje i kočenje i ne prelazite u stajajući položaj za vožnju.

Ako sumnjate u uporabivost Vašeg Pedeleca Raymon, onda pozovite nekoga da Vas pokupi motornim vozilom; ne izlažite se nepotrebno sigurnosnom riziku.

Čim stignete doma morate Pedelec Raymon (d) još jednom temeljito pregledati. Morate obvezno zamijeniti dijelove koji su oštećeni. Zatražite savjet od djelatnika Vaše trgovine specijalizirane Raymon.

⚠ UPOZORENJE

Deformirani dijelovi se mogu iznenada slomiti. Te dijelove ne smijete ispravljati, tj. savijanjem ponovo izravnati, iz razloga što i nakon toga prijeti akutna opasnost od prijeloma. To osobito vrijedi za vilicu, upravljač, produžetak upravljača, poluge pedala, cijev sjedala i pedalu. Ako niste sigurni u ispravnost ovih dijelova, onda je zamjena istih uvijek bolji odabir, jer ništa nije tako bitno kao Vaša sigurnost. Zatražite savjet od djelatnika Vaše trgovine specijalizirane Raymon.

INFORMACIJA

Provjerite nakon pada s bicikla ili ako se Vaš Pedelec Raymon srušio načelno djelovanje, a posebice provjerite krajnje graničnike mehanizma mjenjača.

Bez opreme za osvijetljavanje bicikl nije prikladan za korištenje u javnom prometu!

ODRŽAVANJE ČISTOĆE I SERVISIRANJE

S djelatnikom Vaše trgovine specijalizirane Raymon ste dogovorili kada ćete preuzeti Vaš Pedelec Raymon koji će onda biti pripravan za vožnju, jer je trgovina obavila završnu montažu Pedelega. Unatoč tomu morate redovito održavati čistoću Pedelega (e), a radove servisiranja prema unaprijed određenom rasporedu povjeriti djelatniku trgovine specijalizirane Raymon. Svi dijelovi će trajno funkcionirati samo ako su ispunjene ove pretpostavke.

Već nakon 100 do 300 kilometara vožnje ili nakon 5 do 15 sati u pogonu odn. nakon tri do šest tjedana Pedelec „S“ mora na prvu inspekciju. Potrebno je servisirati Pedelec Raymon, iz razloga što tijekom razdoblja uhadovanja Pedelega materijal vijčanih spojeva koji su bitni za sigurnost još „radi“, žbice još malo ulaze u materijal ili mjenjač prestaje besprijekorno funkcionirati. Taj „proces sazrijevanja“ se ne može zaobići.

Stoga dogovorite s djelatnikom Vaše trgovine specijalizirane Raymon termin za pregled Vašeg novog Pedelega. Ova prva inspekcija mjerađavno utječe na funkciju i vijek trajanja Vašeg Pedelega.

⚠ UPOZORENJE

Pojedinačne sastavne dijelove pogonske jedinice možete ovlažiti mekanom krpom i neutralnim deterđentom koji možete kupiti u svakoj trgovini ili vodom, ali kod čišćenja ne smijete smočiti pogonsku jedinicu. Ne smijete smočiti akumulator ili ga čak uroniti u vodu! Opasnost od eksplozije.

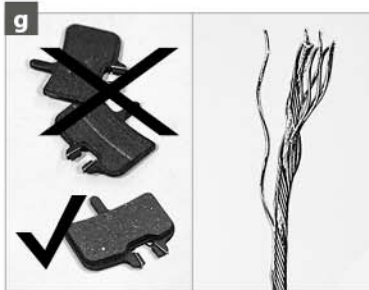
INFORMACIJA

Imajte na umu da akumulator Vašeg Pedelega nakon nekoliko godina pokazuje znakove dotrajalosti. Uslijed toga se kapacitet akumulatora smanjuje postupno i jednim punjenjem akumulatora nećete više stići toliko daleko kao na početku. Nakon određene vremena morate akumulator čak i zamijeniti.

Imajte na umu da dodatna pogonska jedinica jednim dijelom izaziva veće habanje od onog koje je uobičajeno za bicikl koji nije opremljen pogonskom jedinicom. To se posebice odnosi na kočnice i pneumatiku, a kod motora koji su smješteni u okviru bicikla i na lanac (f) i stražnje lančanike.

Redovite inspekcije i pravovremena zamjena potrošnog materijala, npr. lanaca, obloga kočnica (g) ili žičane užadi za mjenjanje brzina (g) ili za kočnice su sastavni dio namjenskog korištenja Pedelega, te stoga utječu i na pravo pozivanja na odgovornost poradi nedostatka proizvoda (jamstvo za ispravnost proizvoda), i na garanciju.

Preporučamo da nakon razdoblja uhadovanja servisiranje Vašeg Pedelega u redovitim intervalima povjerite djelatniku Vaše trgovine specijalizirane Raymon. Česta vožnja po lošim cestama i pod nepovoljnim meteorološkim uvjetima skraćuje intervale za inspekcije (h), i to proporcionalno većem opterećenju kojemu je Pedelec Raymon onda izložen. Povoljan trenutak za obavljanje godišnje inspekcije koju izričito preporučamo, je zimsko razdoblje kada Vaša trgovina specijalizirana za bicikle ima dovoljno vremena za Vas i Vaš Pedelec Raymon.

RAYMON	
1. Inspekcija Redovite inspekcije i pravovremena zamjena potrošnog materijala, npr. lanaca, obloga kočnica (g) ili žičane užadi za mjenjanje brzina (g) ili za kočnice su sastavni dio namjenskog korištenja Pedelega, te stoga utječu i na pravo pozivanja na odgovornost poradi nedostatka proizvoda (jamstvo za ispravnost proizvoda), i na garanciju.	
2. Inspekcija Redovite inspekcije i pravovremena zamjena potrošnog materijala, npr. lanaca, obloga kočnica (g) ili žičane užadi za mjenjanje brzina (g) ili za kočnice su sastavni dio namjenskog korištenja Pedelega, te stoga utječu i na pravo pozivanja na odgovornost poradi nedostatka proizvoda (jamstvo za ispravnost proizvoda), i na garanciju.	3. Inspekcija Redovite inspekcije i pravovremena zamjena potrošnog materijala, npr. lanaca, obloga kočnica (g) ili žičane užadi za mjenjanje brzina (g) ili za kočnice su sastavni dio namjenskog korištenja Pedelega, te stoga utječu i na pravo pozivanja na odgovornost poradi nedostatka proizvoda (jamstvo za ispravnost proizvoda), i na garanciju.
Datum pregleda: _____ Mjesto pregleda: _____	Datum pregleda: _____ Mjesto pregleda: _____

Ako u slučaju potrebe za obavljanjem popravka pričuvni dijelovi izvornog podrijetla nisu više raspoloživi, onda se pridržavajte „Smjernice za zamjenu sastavnih dijelova kod bicikala s električnim motorom/Pedelecova koji nose oznaku CE, a čija je snaga 250 vata i koji raspolazu podrškom za okretanje pedala do brzine kretanja od 25 km/h“, čiji su autori Federalni savez zanatlija za mehaničare za bicikle, velotech, VSF (neprofitabilna strukovna udruga industrije za proizvodnju bicikala), zavod „Zedler“ i ZIV (industrijski savez proizvođača bicikala). Ulazni prijenos ove smjernice na Vaše računalo možete obaviti sa internetskih stranica. Ako želite dodatne informacije, obratite se djelatniku Vaše trgovine specijalizirane Raymon. Obraćajte pozornost na to da kod Vašeg **Pedeleca „S“** sastavne dijelove smijete zamijenjivati samo sastavnim dijelovima izvornog podrijetla, kako bi održali zaštitu osiguranjem.

Sastavni dijelovi koje ne smijete zamijeniti ili samo nakon što je ispitivanje izvedbe obavljeno i certificirano npr. od strane TÜV-a (udruga za obavljanje tehničkih pregleda): okvir, vilica, pogonska jedinica, akumulator, gume, obruči, sustav za kočenje, prednje i stražnje osvjetljenje, nogar, upravljač, produžetak upravljača (a), jedinica za rukovanje/zaslon. Kada bude potrebno obaviti određene zamjene, uporabite načelno samo pričuvne dijelove izvornog podrijetla (b).

Sljedeće sastavne dijelove smijete mijenjati, a da prethodno ne morate obaviti ispitivanje: pedale (propisano je da moraju biti opremljeni reflektorima) (c), blatobrane (brid na prednjem blatobranu mora biti zaobljen), nosač tereta (d), sjedalo i gumene navlake na upravljaču, sastavnice mjenjača (ukoliko najveći omjer prijenosa ostaje nepromijenjen) cijev sjedala, lanac, ležaj upravljača, zračnik i glavčina, te zvonice i retrovizor (u slučaju zamjene za ekvivalentne modele).

⚠ UPOZORENJE

Inspekcije i popravci su radovi koje bi prvenstveno trebao obavljati djelatnik trgovine specijalizirane Raymon. Ako se pojedine inspekcije ne obave ili ako se obave na nepravilan način, onda to može biti uzrok za nefunkcioniranje određenih dijelova Pedeleca. Opasnost od izazivanja nesreće! Ako se unatoč tome želite sami okušati, onda se latite samo onih radova za koje raspoložite stručnim znanjem koje je za to nužno i za koje imate prikladan alat, npr. dinamometarski ključ s nasadnim ključevima.

Kada morate obaviti određene zamjene, uporabite načelno samo pričuvne dijelove izvornog podrijetla. Potrošni materijal drugih proizvođača, npr. obloge kočnica ili gume drugih dimenzija, može biti uzrok za nesigurno stanje Pedeleca. Opasnost od izazivanja nesreće! Kod Pedelecova „S“ prestaje valjanost uporabne dozvole, ako koristite pričuvne dijelove koji nisu izvornog podrijetla.

UPUTA ZA VAŠU SIGURNOST

Dodatne informacije u svezi zamjene dijelova se pružaju u „Smjernica za zamjenu sastavnih dijelova kod S-Pedelecova s certifikatom o usklađenosti ili individualnom uporabnom dozvolom, koji raspolazu podrškom za okretanje pedala do brzine kretanja od 45 km/h“ čiji su autori federalni savez zanatlija za mehaničare za bicikle (BIV), „TÜV Rheinland“ (udruga za obavljanje tehničkih pregleda Porajnje), „velotech“, VSF, zavod „Zedler“ i ZIV. Ulazni prijenos ove smjernice na Vaše računalo možete obaviti sa internetskih stranica.

⚠ UPOZORENJE

Načelno nije preporučljivo da Vaš Pedelec Raymon na tlo odlažete u preokrenutom stanju (e). Preokretanje Pedeleca Raymon može izazvati oštećivanje prigradenih dijelova, posebice na upravljaču. Može doći do gubitka funkcije kočnica.

Uporabite kod servisiranja i za popravke isključivo pričuvne dijelove izvornog podrijetla. U slučaju nepridržavanja prestaje valjanost oznake CE i Vaše garancije. Raspitajte se kod djelatnika Vaše trgovine specijalizirane Raymon.

⚠ OPREZ

Prije nego što započnete bilo kakvim radovima na Vašem Pedelecu Raymon (npr. inspekcija, popravci, montaža, servisiranje, obavljanje radova na pogonskoj jedinici itd.) izvadite akumulator (f) odn. skinite zaslon (g). Prijeti opasnost od zadobivanja ozljeda ako slučajno aktivirate pogonski sustav!

Ne posežite tijekom vožnje i kod obavljanja radova održavanja u kotače i disk kočnice koje se okreću, ili ne približavajte šake tim dijelovima. Opasnost od zadobivanja ozljeda!

Obraćajte kod obavljanja radova servisiranja u vlastitoj režiji i kod popravaka na lancu, te na sklopu lančanika pozornost na to da ne posežete u prostor između lanca i sklopa lančanika, dok je štitnik za lanac demontiran. Opasnost od zadobivanja ozljeda!

INFORMACIJA

Kada je akumulator postigao kraj svog vijeka trajanja, onda ga ne smijete jednostavno zbrinuti u kućnom otpadu. Predajte akumulator (h) onom subjektu kod kojeg ćete kupiti Vaš novi akumulator. Dodatne informacije se pružaju u nuputku za rukovanje sustavom koji izdaje proizvođač pogonske jedinice. Raspitajte se kod djelatnika Vaše trgovine specijalizirane Raymon.

UPUTA ZA VAŠU SIGURNOST

Ako u slučaju potrebe za obavljanjem popravka pričuvni dijelovi izvornog podrijetla nisu više raspoloživi, onda se pridržavajte kataloga za zamjenu sastavnih dijelova, čiji su autori Federalni savez zanatlija za mehaničare za bicikle, velotech, VSF (neprofitabilna strukovna udruga industrije za proizvodnju bicikala), zavod „Zedler“ i ZIV (industrijski savez proizvođača bicikala). Ulazni prijenos ove smjernice na Vaše računalo možete obaviti sa internetskih stranica. Ako želite dodatne informacije, obratite se djelatniku Vaše trgovine specijalizirane Raymon.

Služi Vašoj vlastitoj sigurnosti da s djelatnikom Vaše trgovine specijalizirane Raymon nakon što ste prešli između 100 i 300 km, odn. nakon 5 do 15 sati u pogonu ili nakon tri do šest tjedana, ali najkasnije nakon tri mjeseca, dogovorite termin za obavljanje prve inspekcije.

Obratite pozornost na poglavlja koja se odnose na održavanje čistoće i servisiranje u nuputku za rukovanje sustavom koji izdaje proizvođač pogonske jedinice i u općem nuputku za rukovanje biciklom Raymon Vašeg Pedeleca Raymon, te se pridržavajte istih.

PRAVO POZIVANJA NA ODGOVORNOST PORADI NEDOSTATKA PROIZVODA I GARANCIJA

Proizvodnja Vašeg Pedeleca Raymon je obavljena savjesno, a primopredaju istog nakon kompletne montaže dijelova i opreme u pravilu obavlja djelatnik trgovine specijalizirane Raymon.

Rok unutar kojega nakon kupnje imate neograničeno pravo da proizvođača pozivate na odgovornost poradi nedostatka proizvoda (bivše jamstvo za ispravnost proizvoda), a koje je propisano zakonom, iznosi dvije godine. Ako se pojave nedostatci proizvoda, obratite se djelatniku Vaše trgovine specijalizirane Raymon.

Da bi obradbu Vaše pritužbe mogli organizirati bez komplikacija je nužno da nam predložite dokaz o kupnji proizvoda, knjižicu bicikla, zapisnik o primopredaji i dokaze o obavljenim inspekcijama. Stoga čuvajte sve te isprave na sigurnom mjestu.

Ako želite postići dug vijek trajanja i postojanost Vašeg Pedeleca Raymon, onda ga smijete koristiti samo u onu svrhu za koju je predviđen (vidi poglavlja „**Prije prve vožnje**“ i „**Namjensko korištenje**“). Pridržavajte se vrijednosti o dopuštenoj ukupnoj masi koje se pružaju na pločici s oznakom tipa na Pedelecu ili u knjižici bicikla Raymon u sklopu ovog naputka. U slučaju dvojbe obratite se Vašoj trgovini specijaliziranoj Raymon. Osim toga morate poštivati propise za montažu koje određuje proizvođač (prije svega zakretne momente kod vijaka) i pridržavati se intervala servisiranja koji su propisani.

Ne odstupajte od popisa provjera i radova koji sadrži ovaj dopunski naputak za rukovanje Pedecom Raymon, naputak za rukovanje sustavom koji izdaje proizvođač pogonske jedinice, Vaš opći naputak za rukovanje biciklom Raymon i eventualni dodatni naputci u privitku (vidi poglavlje „**Raspored za održavanje čistoće i servisiranje**“ Vašeg općeg naputka za rukovanje Raymon biciklom) odn. ne odugovlačite zamjenu sastavnih dijelova koji su bitni za sigurnost, kao što su upravljač, kočnice itd., a koja je pod određenim okolnostima nužna.

UPUTA ZA VAŠU SIGURNOST

Ova regulativa se odnosi samo na one države koje su ratificirale nacrt EU-a, npr. Savezna Republika Njemačka. Raspitajte se o regulativi koja vrijedi u Vašoj državi.

Informacije o habanju

Uvjetovano svojom funkcijom neki sastavni dijelovi Pedeleca Raymon podliježu habanju. Kojim intenzitetom, odn. brzinom se to događa ovisi o održavanju čistoće, servisiranju i načinu korištenja Pedeleca (pređena kilometraža, vožnja po kiši, nečistoća, sol, tovar itd.). Pedelecovi koji često ili uvijek stoje na nenatkrivenom prostoru mogu uslijed utjecaja meteoroloških prilika također pokazati veći stupanj istrošenosti.

Redovito održavanje čistoće i servisiranje povećava vijek trajanja. Unatoč tomu morate dijelove iz popisa u nastavku zamijeniti kada stupanj istrošenosti nije više prihvatljiv.

U te dijelove spadaju:

- akumulator
- pogonski lanac
- kočne obloge
- tekućina za kočnice (DOT)
- diskovi kočnica
- žičana užad za kočnice
- omotači žičanih užadi za kočnice
- brtve opružnih elemenata
- obruči kod obručnih kočnica
- gumene navlake za upravljač
- kabel/utični spojevi
- prednji lančanići
- rasvjetna tijela
- gume i zračnice
- stražnji lančanići
- presvlaka za sjedalo
- žičana užad za mjenjač
- omotači žičanih užadi za mjenjač
- lančanići mehanizma mjenjača
- maziva

UPUTA ZA VAŠU SIGURNOST

Pitajte djelatnika Vaše trgovine specijalizirane Raymon glede dodatnih uvjeta garancije koju odobrava proizvođač Vašeg Pedeleca Raymon i zatražite uručenje pismene inačice tih uvjeta.

ZAPISNIK O PRIMOPREDAJI

Primopredaja gore opisanog Pedeleca Raymon kupcu obavljena je nakon završne montaže radi uspostavljanja stanja pripravnog za vožnju, te nakon provjere odn. kontrole djelovanja sukladno točkama u nastavku (u zagradama: radovi koji su se morali dodatno obaviti).

- ☐ Akumulator nepotpuno napunjen ☐ Osvjetljenje
☐ Kočnice prednje i stražnje
☐ Opužni elementi (prilagodba na potrebe kupca)
☐ Kotači (koncentrična vrtnja/zategnutost žbica/tlak zraka u gumama)
☐ Upravljač/produžetak upravljača (pozicija/kontrola vijaka obavljena dinamometarskim ključem)
☐ Pedala (prema potrebi reguliranje jakosti držanja cipele)
☐ Sjedalo/cijev sjedala (visina i pozicija sjedala prilagođena kupcu, kontrola obavljena dinamometarskim ključem)
☐ Mjenjač (krajnji graničnici!)
☐ Vijčani spojevi prigradenih dijelova (kontrola, dinamometarski ključ)
☐ Pogonska jedinica/zaslon
☐ Ostali radovi koji su obavljeni _____

- ☐ Pokusna vožnja obavljena

Naziv trgovine
specijalizirane Raymon _____

Ulica _____

Pošt. br./mjesto _____

Tel./faks _____

Elektr. pošta _____

Nadnevak primopredaje,
pečat, potpis trgovine
specijalizirane Raymon _____

Kupac potvrđuje svojim potpisom da je Pedelec zajedno s popratnim ispravama koje se navode u nastavku, preuzeo u ispravnom stanju, te da ga je subjekt koji je prodao bicikl uputio u rukovanje biciklom.

- ☐ Opći naputak za rukovanje biciklima Raymon

Dodatni naputci

☐ Sustav za kočenje	☐ Pogonska jedinica	☐ Akumulator
☐ Opužna vilica	☐ Sustav pedala	
☐ Cijev sjedala, produžetak upravljača	☐ Mjenjač	
☐ Naputak za rukovanje sustavom koji izdaje proizvođač pogonske jedinice	☐ Ostali	

Kupac ime _____

Ulica _____

Pošt. br./mjesto _____

Tel./faks _____

Elektr. pošta _____

Mjesto, nadnevak _____

Potpis kupca _____

- ☐ Ovime izričito dajem svoju suglasnost da osoba koja je prodala bicikl pohrani moje gore navedene podatke i da iste proslijedi proizvođaču, tako da proizvođač može uspostaviti izravni kontakt sa mnom, npr. u slučaju poziva proizvođača na vraćanje proizvoda. Podatci neće biti proslijeđeni trećim osobama i neće se koristiti u druge svrhe.

Potpis kupca _____

KNJIŽICA BICIKLA RAYMON

Proizvođač _____ R Raymon Bicycles GmbH

Model _____

Br. okvira _____

Pogonski sustav _____

☐ Motor u prednjem kotaču ☐ motor smješten u okviru bicikla

☐ motor u stražnjem kotaču

Model akumulatora w _____

Br. ključa _____

Napon (u voltima) _____

Ampersati (AH) _____

Kapacitet (vatsati) _____

Opružna vilica _____
(proizvođač/model)
– serijski broj _____

Amortizer s oprugom _____
(proizvođač/model)

Oblik okvira _____

Dimenzija okvira _____

Dimenzija kotača, _____
odn. pneumatika

Boja _____

Specifičnosti _____

Namjensko korištenje

Korištenje sukladno

- ☐ kategoriji 1 ☐ kategoriji 3 ☐ kategoriji 5
- ☐ kategoriji 2 „Za svaki dan“ ☐ kategoriji 4 ☐ kategoriji 6
- ☐ kategoriji 2 „Šport“

Masa praznog Pedeleca (zajedno s akumulatorom) _____ kg

Maximalna dopuštena ukupna masa

Pedelec Raymon, vozač, teret i opterećenje
sjedalicom za djecu odn. prikolicom, ukoliko je
uporaba dopuštena _____ kg

Uporaba nosača tereta dopuštena ☐ da ☐ ne

Dopuštena nosivost _____ kg

Sjedalica za dijete dopuštena ☐ da ☐ ne

Prikolica dopuštena ☐ da ☐ ne

Dopušteno opterećenje prikolicom _____ kg

Poluga kočnice – pripadnost kočnici

- Desna poluga: Lijeva poluga:
- ☐ Kočnica prednjeg kotača ☐ Kočnica prednjeg kotača
- ☐ Kočnica stražnjeg kotača ☐ Kočnica stražnjeg kotača

 UPOZORENJE

Pročitajte barem poglavlja „Prije prve vožnje“, „Namjensko korištenje“ i „Prije svake vožnje“ ovog prijevoda izvornika naputka za rukovanje Raymon.

Pečat i potpis trgovine specijalizirane Raymon

(Savjet za subjekt koji je prodao bicikl: Kopirajte knjižicu bicikla i zapisnik o primopredaji, te pohranite kopije u Vašoj kartoteci kupaca; pošaljite dodatne kopije eventualno proizvođaču bicikla. Neka Vam kupac svojim potpisom u zapisniku o primopredaji pismeno potvrdi da osobne podatke kupca smijete proslijediti proizvođaču.)

NAPUTAK ZA RUKOVANJE
EN ISO 4210-2

RAYMON

Brdskih bicikl

Obratite posebnu pozornost na sljedeće simbole:

⚠ UPOZORENJE

Ovaj simbol upozorava na opasnu situaciju koja može izazvati zadobivanje teških ozljeda, pa čak i smrtonosnih, ako se ne pridržavate odgovarajućih zahtjeva da postupate na određeni način, odn. ako ne poduzimate odgovarajuće mjere opreza.

⚠ OPREZ

Ovaj simbol upozorava na opasnu situaciju koja može izazvati zadobivanje lakih do srednje teških ozljeda, ako se ne pridržavate odgovarajućih zahtjeva da postupate na određeni način, odn. ako ne poduzimate odgovarajuće mjere opreza.

INFORMACIJA

Ovaj simbol Vas upozorava na nepravilno postupanje koje nije u kontekstu sa zadobivanjem tjelesnih ozljeda, ali koje može izazvati nastanak materijalnih ili ekoloških šteta.

UPUTA ZA VAŠU SIGURNOST

Ovaj simbol daje specifične naputke koji su bitni za sigurnost i pruža informacije o rukovanju proizvodom ili upućuje na dotični dio naputka za rukovanje, na koji trebate obraćati posebnu pozornost.

Na onim mjestima u naputku za rukovanje Raymon na kojima se pojavljuju ovi simboli neće biti opisa mogućih posljedica koje se ovdje opisuju, već će samo simbol ukazivati na moguće posljedice.

Poradi postizanja bolje čitkosti kod osobnih imena i imenica koje se odnose na osobe se u ovom naputku za rukovanje koristi muški oblik. Odgovarajući pojmovi su u smislu ravnopravnosti načelno istovrijedni za sve spolove. Skraćeni jezični oblik se primjenjuje isključivo iz tehničkih razloga i ne sadrži bilo kakvo vrednovanje.

INFORMACIJE U SVEZI OVOG NAPUTKA ZA RUKOVANJE RAYMON

Slike (c+d) pokazuju tipične brdske bicikle Raymon – ovi bicikli se ne razlikuju puno od onog bicikla koji ste Vi kupili. Danas na tržištu ima već jako puno modela bicikala koji su koncipirani za različite namjene i koji sukladno namjeni imaju odgovarajuću opremu.

Ovo nije naputak za sklapanje bicikla Raymon koji je rastavljen na sastavne dijelove, za popravak bicikla Raymon ili za završnu montažu sastavnih dijelova kod nepotpuno sastavljenih bicikala.

Ovaj naputak za rukovanje Raymon vrijedi isključivo za onaj model bicikla koji se ovdje pokazuje, odn. onaj model koji je ovdje deklariran.

Pridržavamo sebi pravo na modifikacije tehničkih pojedinosti u odnosu na podatke koje sadrži naputak za rukovanje Raymon.

Ovaj naputak za rukovanje Raymon udovoljava zahtjevima norme EN ISO 4210-2 u aktualnoj inačici.

Obratite pozornost i na naputke za rukovanje u privitku koje izdaju poddobljavljaci pojedinih sastavnica. Ovaj naputak za rukovanje Raymon podliježe europskom zakonodavstvu. Ako se bicikl Raymon isporučuje u zemlje izvan Europe, onda proizvođač eventualno mora priložiti dopunske naputke.

KAZALO

INFORMACIJE U SVEZI OVOG NAPUTKA ZA RUKOVANJE RAYMON	1
OPĆA SIGURNOSNA UPOZORENJA	4
NAMJENSKO KORIŠTENJE	6
PRIJE PRVE VOŽNJE	10
PRIJE SVAKE VOŽNJE	12
NAKON PADA S BIKIKLA	14
RUKOVANJE BRZOPRITEZIM STEZALJKAMA I UTIČNIM OSOVINAMA	16
Brzopritezne stezaljke	16
Način postupanja koji služi sigurnom pričvršćivanju određenog sastavnog dijela brzopriteznom stezaljkom	17
Utične osovine	18
Utične osovine na opružnoj vilici	18
Sustav utične osovine „RockShox Maxle“ i „RockShox Maxle Lite“	18
15 odn. 20 mm	18
„Fox E-Thru“ 15 mm	19
SR SUNTOUR Q-LOC2	20
Utične osovine na ovjesu stražnjeg kotača	21
PRILAGODBA BIKIKLA VOZAČU	23
Namještanje visine sjedenja	24
Namještanje visine upravljača	26
Produžetci za upravljače za bežnavojne sustave, tzv. sustavi Aheadset®	27
Prilagodba nagiba upravljača, rogova za upravljač i ručica kočnica	28
Reguliranje udaljenosti za povlačenje poluge kočnice	30
Ispravak duljine sjedala i namještanje nagiba sjedala	31
Stega za pričvršćivanje s jednim vijkom ili s dva paralelna vijka	33
Mehanizam za stezanje jarmima s dva vijka raspoređena jedan iza drugog	34
Sustav s jednim vijkom ili s dva vijka (vodoravno)	35

KARBON – VAŽNE INFORMACIJE	38
SUSTAV ZA KOČENJE	40
Opće informacije u svezi kočnica	40
Obručne kočnice	42
Kočnice s linearnim povlačenjem žičanog užeta (V-Brakes) i kočnice „Cantilever“	42
Način djelovanja i habanje	42
Kontrola djelovanja	42
Sinkroniziranje i ispravak regulacije	43
Disk kočnice	44
Način djelovanja i habanje	44
Hidrauličke disk kočnice	45
Kontrola djelovanja	45
Habanje i servisiranje	45
Mehaničke disk kočnice	46
Kontrola djelovanja	46
Habanje i servisiranje	46
MJENJAČ	47
Vanjski mjenjač	47
Način djelovanja i rukovanje	47
Kontrola i ispravak regulacije	49
Namještanje mehanizma mjenjača	50
Namještanje graničnika	50
Namještanje prednjeg mjenjača	51
LANAC – ODRŽAVANJE ČISTOĆE I HABANJE	52
VERTIKALNO PRILAGODIVA CIJEV SJEDALA	53
KOTAČI I PNEUMATIKA	54
Gume, zračnice, traka za obruč, tlak zraka	54
Ventili	55
Koncentrična vrtnja obruča i napetost žbica	57
KVAR NA GUMI	58
Demontaža kotača	58
Gume sa žicom i sklopive gume	59

Demontaža gume	59
Montaža gume	60
Montaža kotača	62
LEŽAJ UPRAVLJAČA/LEŽAJ GLAVE OKVIRA	63
Kontrola i ispravak regulacije	63
Ležaji upravljača bez navoja – Aheadset®	64
MEHANIZAM ZA AMORTIZIRANJE	65
Rječnik	65
OPRUŽNE VILICE	67
Namještanje tvrdoće opruge	67
Regulacija djelovanja amortiziranja	68
„Lockout“	70
Servisiranje	71
MEHANIZAM ZA AMORTIZIRANJE OVJESA STRAŽNJEG KOTAČA	72
Specifičnosti pozicije sjedenja	72
Namještanje tvrdoće opruge	72
Regulacija djelovanja amortiziranja	73
„Lockout“	74
Servisiranje	75
SVE ŠTO TREBATE ZNATI O BIKIKLIMA	77
Biciklističke kacige i naočale	77
Odjeća	77
Pedala i cipele	77
Pribor	79
Lokoti	79
Garnitura za slučaj kvara	79
TRANSPORT TERETA	80
Transport tereta ako okvir nije opremljen mehanizmom za amortiziranje	80
PRIJEVOZ DJECE	81
Sjedalice za djecu	81

Prikolica za djecu	81
Naprave za pričvršćivanje i vuču dječjeg bicikla na stražnjem dijelu/sustavi za priključivanje	81
TRANSPORT BIKIKLA	82
Automobilom	82
Željeznicom / sredstvima javnog prijevoza	83
OPĆE INFORMACIJE O ODRŽAVANJU ČISTOĆE I O INSPEKCIJAMA	84
Servisiranje i inspekcije	84
Pranje i održavanje čistoće bicikla	85
Čuvanje odn. skladištenje bicikla	93
RASPORED ZA ODRŽAVANJE ČISTOĆE I SERVISIRANJE	86
PREPORUČENI ZAKRETNOSTI MOMENTI ZA VIJKE	88
ZAKONSKI KRITERIJI ZA SUDJELOVANJE U CESTOVNOM PROMETU	94
PRAVO POZIVANJA NA ODGOVORNOST PORADI NEDOSTATKA PROIZVODA I GARANCIJA	95
Informacije o habanju	95
INTERVALI OBAVLJANJA INSPEKCIJA – MJESTA PEČATA	96
ZAPISNIK O PRIMOPREDAJI	101
KNJIŽICA BIKIKLA RAYMON	102

Izdanje 4.1, srpanj 2024.

© Bez prethodnog pismenog odobrenja društva *Zedler GmbH*, zavod za tehnologiju i sigurnost bicikala, nije dopušten preisak, prevodenje i umnožavanje ili bilo kakvo drugo korištenje u gospodarske svrhe ovog naputka, niti dijelova istog, niti se za to smiju koristiti elektronički mediji.

© Pravna osoba odgovorna za tekst, koncepciju, fotografiju i grafičko oblikovanje *Zedler – Institut für Fahrradtechnik und -Sicherheit GmbH* (zavod za tehnologiju i sigurnost bicikala d.o.o.) | www.zedler.de

OPĆA SIGURNOSNA UPOZORENJA

Poštovani kupče Raymon,

kada ste kupili ovaj bicikl Raymon (a) odlučili ste se za kvalitetan proizvod. Vaš novi bicikl Raymon je sastavljen od elemenata koji su proizšli iz savjesno obavljenog procesa razvoja i proizvodnje, pri čemu je korištena sva raspoloživa stručnost. U Vašoj trgovini specijaliziranoj Raymon je obavljena završna montaža i kontrola djelovanja svih sastavnica. Temeljem toga možete od samog početka sa zadovoljstvom i osjećajem sigurnosti krenuti na vožnju.

U ovom priručniku smo za Vas saželi brojne savjete za rukovanje Vašim biciklom Raymon i dosta toga što vrijedi znati u svezi tehnologije bicikala, servisiranja i održavanja čistoće. Pročitajte ovaj priručnik i budite temeljiti pri tome. Isplati se, bez obzira što cijeli život već vozite bicikl. Zadnjih nekoliko godina nijedna druga tehnologija nije tako intenzivno napredovala u razvoju kao tehnologija bicikala (b). Stoga preporučamo da prije nego što prvi put krenete na vožnju s novim brdskim biciklom Raymon od svega pročitate barem poglavlja „**Namjensko korištenje**” i „**Prije PRVE vožnje**”.

Da bi Vam vožnja pricinjavala zadovoljstvo, preporučamo Vam da prije nego što sjednete na bicikl Raymon svaki put obavite provjeru djelovanja koja je opisana u poglavlju „**Prije SVAKE vožnje**”.

Ni priručnik koji bi bio opsežan poput leksikona ne bih mogao obuhvatiti sve mogućnosti kombiniranja modela bicikala i sastavnih dijelova koji stoje na raspolaganju. Iz tog razloga se ovaj priručnik koncentrira na bicikl Raymon koji ste upravo kupili i na uobičajene sastavne dijelove, te ukazuje na najbitnije informacije i upozorenja.

Kada obavljate radove namještanja i servisiranja (c) koji su ovdje opisani, onda morate uvijek uzeti u obzir da ti naputci i informacije vrijede isključivo za ovaj brdski bicikl Raymon.

Savjeti se ne mogu primijeniti kod drugih modela bicikala. Može biti da radovi koji se opisuju nisu potpuni, što je uvjetovano mnoštvom izvedaba i uvođenjem novih modela. Obratite svakako pozornost i na naputke poddobavljača koji proizvode određene sastavnice (d), a koje Vam je uručila Vaša trgovina specijalizirana Raymon.

Vodite računa o tome da naputci eventualno nisu sveobuhvatni i da je potrebno dopuniti iste, a što ovisi o iskustvu i/ili o zanatskim vještinama osobe koja obavlja radove. Određene radove možda ne možete obaviti ako nemate dodatni (specijalni) alat ili dodatne naputke. Čitanjem ovog priručnika ne možete steći sposobnosti mehaničara za bicikle.

a Bez opreme za osvijetljavanje bicikl nije prikladan za korištenje u javnom prometu!

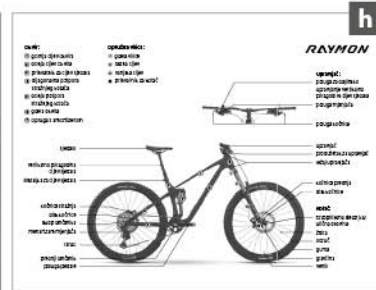

Prije nego što krenete na vožnju, dopustite da Vas upozorimo na neke stvari koje su nama biciklistima izuzetno bitne: Ne vozite nikad bez kacige i naočala koje su prilagođene Vašim potrebama (e). Nosite uvijek upadljivu odjeću svijetle boje koja je prikladna za vožnju biciklom, a ako to nije moguće, onda barem hlače koje prijanjaju uz noge i obuću (f), koja je kompatibilna sa sustavom pedala koji je montiran.

Ovaj priručnik Vas ne može osposobiti za vožnju biciklom. Ako vozite bicikl, onda morate biti svjesni činjenice da se pri tome radi o aktivnosti koja može biti i opasna i da vozač svoj bicikl u svakoj situaciji mora imati pod kontrolom.

Kao i kod svake športske discipline možete i kod vožnje biciklom zadobiti ozljede. Svaki put kad koristite bicikl morate biti svjesni te opasnosti i tu činjenicu morate prihvatiti. Morate uvijek biti svjesni toga da na biciklu nemate sigurnosnu opremu kojom raspolaže motorno vozilo, kao npr. karoserija, ABS (sustav protiv blokiranja kotača) ili zračni jastuk. Stoga vozite uvijek oprezno i poštujte druge sudionike u prometu.

Ne vozite nikada pod utjecajem lijekova, droga ili alkohola ili ako ste umorni. Vaš bicikl Raymon nije predviđen za vožnju s dvije osobe i držite uvijek obje ruke na upravljaču.

Pridržavajte se zakonske regulative koja uređuje korištenje bicikala kada se ne vozite cestom (g). Razne države imaju po tom pitanju različitu regulativu. Budite obazrivi prema prirodi kada vozite po šumi i po livadi. Vozite isključivo po putevima i cestama s izgrađenim kolnikom i čije je korištenje regulirano prometnim znakovima.

Prvo saznajte sve o elementima Vašeg bicikla Raymon. Otklopite u tu svrhu prednju stranicu ovitka na napatku za rukovanje Raymon (h). Tu je prikazan bicikl Raymon koji služi kao primjer, a svi nužni sastavni dijelovi su opisani. Neka ta stranica bude otklopljena dok čitate napatku. Na taj način možete odmah pronaći elemente koji se u tekstu spominju.

⚠ UPOZORENJE

Ne ugrožavajte Vašu vlastitu sigurnost precijenjujući svoje sposobnosti. Ako u svezi nečega niste apsolutno sigurni ili ako imate pitanja, obratite se Vašoj trgovini specijaliziranoj Raymon.

Provjerite propisuje li i hrvatska zakonska regulativa sljedeća pravila ponašanja za bicikliste: tko vozi bicikl ne smije iskoristavati druga vozila da ga vuku. Ne smijete voziti ne držeći upravljač bicikla. Stopala smijete skinuti s pedala samo ako je to zbog stanja kolnika nezaobilazno. Vodite dodatno računa o tome da tijekom vožnje slušalice možete koristiti samo ako to ne utječe negativno na Vašu sposobnost da čujete zvukove.

Brdski bicikli „Cross-Country“ (e), „Marathon“ i „Tour“ su u pravilu brdski bicikli „Hardtail“ i bicikli s amortizerima na prednjem i stražnjem kotaču koji imaju kratki progib (100-120 mm).

Međutim, upravo kod skokova se može dogoditi da vozači koji za to nisu dovoljno uvježbani prizemlje na način koji nije potpuno ispravan, uslijed čega značajno povećavaju sile koje djeluju na bicikl, te poradi toga može doći do oštećivanja bicikla ili zadobivanja ozljeda. Preporučamo da pohađate tečaj za savladanje tehnike vožnje. Bude li potrebno, povjerite dodatne provjere Vašeg bicikla Raymon izvan rasporeda servisiranja Vašoj trgovini specijaliziranoj Raymon.

⚠ UPOZORENJE

Bicikli kategorije 3 nisu prikladni za vožnju po teško prohodnom terenu, za visoke skokove i skokove u dalj, klizanje u zavojima, vožnju po stubama, za tzv. „Stoppy“ (zaustavljanje sa stražnjim kotačem u zraku), „Wheely“ (vožnja s prednjim kotačem u zraku)(f), akrobacije itd.!

Kategorija 4: Brdski bicikli „Enduro“ i „All-Mountain“, bicikli „Trail“

Brdski bicikli i sastavnice kategorije 4 se koriste za športske i natjecateljske vožnje na putevima koji iziskuju vrlo zahtjevne tehničke sposobnosti upravljanja. Brdski bicikli i sastavnice ove kategorije su predviđene za vožnju na neravnim, neprohodnim i jednim dijelom teško prohodnim stazama i neasfaltiranim putevima brzinom kretanja koja ne prelazi 40 km/h. Izvođenje skokova je dopušteno do 120 cm visine.

Međutim, brdski bicikli i sastavnice kategorije 4 nisu prikladne za redovito i trajno korištenje u biciklističkim parkovima i za natjecanja u višim kategorijama.

Brdski bicikli „Enduro“ (g) i „All-Mountain“ (h) su u pravilu brdski bicikli s amortizerima na prednjem i stražnjem kotaču koji imaju osrednji progib (130-160 mm).

⚠ UPOZORENJE

Nakon svake vožnje morate obaviti provjeru neoštećenosti bicikala kategorije 4, što je uvjetovano većim opterećenjem kojemu su ovi bicikli izloženi. U intervalima od najviše 75 sati vožnje morate u Vašoj trgovini specijaliziranoj Raymon obaviti inspekciju.

Kategorija 5: Bicikli „Dirt“, brdski bicikli „Freeride“ i „Downhill“

Brdski bicikli i sastavnice kategorije 5 se koriste za ekstremne sportske aktivnosti, npr. u biciklističkim parkovima (a), na specijalnim stazama za vožnju niz brdo („Downhill“) i za natjecanja. Brdski bicikli i sastavnice ove kategorije su predviđene za izvođenje ekstremnih skokova ili za spustove na neasfaltiranim, vrlo teško prohodnim putevima brzinom kretanja većom od 40 km/h. Izvođenje skokova je dopušteno i preko 120 cm visine.

Općenito su brdski bicikli opremljeni specijalno pojačanim okvirom „Hardtail“ (amortizer samo na prednjem kotaču) i deklariranim vilicama „Dirt“, tipičnim za bicikle tipa „Dirt“. Brdski bicikli koji su opremljeni amortizerima na prednjem i stražnjem kotaču s vrlo dugim progibom su tipični za brdske bicikle „Freeride“.

Bicikli „Dirt“ (b) su u pravilu opremljeni samo jednom kočnicom, što je uvjetovano svrhom korištenja istih. Ako bicikl „Dirt“ namjeravate koristiti unutar ograđene zone u druge svrhe koje nisu tipične za bicikl „Dirt“, onda se morate pobrinuti da isti bude opremljen odgovarajućim sastavnicama.

Brdski bicikli „Freeride“ (c) su brdski bicikli s amortizerima na prednjem i stražnjem kotaču koji imaju vrlo dugi progib.

Kod ovih brdskih bicikala morate obavezno voditi računa o tome da nakon svake vožnje intenzivno provjerite potpunu neoštećenost bicikla. Neispravnosti koje ne uklonite mogu izazvati zatajenje čak i kod znatno slabijeg dodatnog opterećenja materijala. Isto tako morate uzeti u obzir da morate redovito obnavljati sastavne dijelove koji su bitni za sigurnost bicikla. Svakako preporučamo da nosite specijalne štitnike (d).

⚠ UPOZORENJE

Nakon svake vožnje morate obaviti provjeru neoštećenosti bicikala kategorije 5, što je uvjetovano većim opterećenjem kojemu su ovi bicikli izloženi. U intervalima od najviše 50 sati vožnje morate u Vašoj trgovini specijaliziranoj Raymon obaviti inspekciju.

⚠ UPOZORENJE

Ne ugrožavajte Vašu vlastitu sigurnost precijenjujući svoje sposobnosti. Ima tehnika vožnje kod kojih steknete dojam da su jednostavno izvedive, kad vidite profesionalca koji ih izvodi, međutim, izvedba istih može itekako biti opasna po zdravlje i život vozača. Nosite uvijek odjeću kojom ste u dostatnoj mjeri zaštićeni (e).

Koristite Vaš bicikl isključivo u one svrhe za koje je namijenjen, jer u suprotnome prijeti opasnost da bicikl neće izdržati opterećenja kojima je izložen i da će zatajiti (f+g). Opasnost od izazivanja nesreće!

Vaš bicikl Raymon je koncipiran za određenu maksimalno dopuštenu ukupnu masu. Zbraja se tjelesna težina vozača, težina tereta, bicikl Raymon i opterećenje sjedalicom za djecu odn. prikolicom, ukoliko je uporaba dopuštena. Informacije o maksimalno dopuštenoj ukupnoj masi se pružaju na pločici s oznakom tipa na biciklu ili u knjižici bicikla Raymon u sklopu ovog naputka. U slučaju dvojbe obratite se Vašoj trgovini specijaliziranoj Raymon.

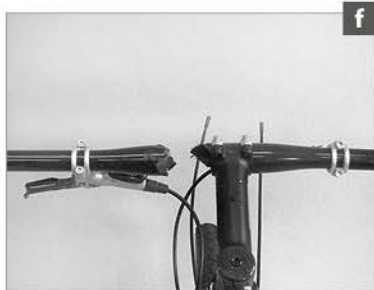
Uvjetovano koncepcijom i opremljenošću određeni brdski bicikli Raymon („Cross-Country“, „Marathon“ i „Tour“, „Enduro“ i „All-Mountain“, „Dirt“ i „Freeride“) nisu uvijek predviđeni za korištenje na javnim cestama. Prije nego što takve bicikle koristite na javnim cestama morate iste opremiti opremom koja je za to propisana (h). Poštivajte prometna pravila u prometu na javnim cestama.

⚠ UPOZORENJE

Morate redovito servisirati Vaš bicikl Raymon, što je nezaobilazan preduvjet za uporabivost bicikla i bitno za Vašu sigurnost. Samo Vi kao posjednik znate koliko često koristite Vaš bicikl Raymon, kuda se vozite istim i kakvim opterećenjima ga izlažete. Stoga je i Vaša dužnost voditi računa o tome da se inspekcije i servisiranja redovito obavljaju. Dodatne informacije se pružaju u poglavlju „Raspored za održavanje čistoće i servisiranje“. Ili se obratite Vašoj trgovini specijaliziranoj Raymon.

UPUTA ZA VAŠU SIGURNOST

Dodatne informacije o namjenskom korištenju Vašeg bicikla Raymon, te o maksimalno dopuštenoj ukupnoj masi (tjelesna težina vozača, teret, bicikl Raymon i opterećenje sjedalicom za djecu odn. opterećenje prikolicom, ukoliko je uporaba dopuštena) se pružaju u knjižici bicikla Raymon i u poglavlju „Prije prve vožnje“.

PRIJE PRVE VOŽNJE

1. Vaš bicikl Raymon je koncipiran za određenu **maksimalno dopuštenu ukupnu masu**. Zbraja se tjelesna težina vozača, težina tereta, bicikl Raymon i opterećenje sjedalicom za djecu odn. prikolicom, ukoliko je uporaba dopuštena. Informacije o maksimalno dopuštenoj ukupnoj masi se pružaju na pločici s oznakom tipa na biciklu ili u knjižici bicikla Raymon u sklopu ovog naputka. U slučaju dvojbe obratite se Vašoj trgovini specijaliziranoj Raymon.
2. Za sudjelovanje u prometu na cestama postoje zakonom propisani uvjeti. Ti uvjeti nisu isti u svim državama, što je razlog da opremljenost bicikala nije uvijek potpuna. Obratite se Vašoj trgovini specijaliziranoj Raymon za informacije o zakonima i uredbama u Vašoj državi, odn. tamo gdje želite koristiti bicikl Raymon. Vodite brigu o tome da je Vaš bicikl Raymon adekvatno opremljen, pa ga tek onda koristite u prometu.
3. Znete li kako funkcionira sustav za kočenje (a) ? Potražite informacije u knjižici bicikla Raymon i provjerite možete li istom ručicom kočnice (b) (desno ili lijevo) aktivirati kočnicu na prednjem kotaču, onako kako je to za Vas uobičajeno. Ako to nije slučaj, onda povjerite prilagodbu ručica kočnica Vašoj trgovini specijaliziranoj Raymon, i to još prije prve vožnje.

Suvremene kočnice (c) postižu eventualno puno veći učinak kočenja od one kočnice koju ste dosad imali. Poduzmite prvo nekoliko pokusa kočenja na ravnoj površini s neklizavom podlogom, na kojoj se ne odvija cestovni promet.

Dodatne informacije se pružaju u poglavlju „**Sustav za kočenje**“, te u naputcima u priritku.

4. Znete li sve o vrsti mjenjača brzina i o djelovanju istog (d)? Dopustite da Vam u Vašoj trgovini specijaliziranoj Raymon objasne djelovanje mjenjača, a rukovanje novim mjenjačem vježbajte na površini na kojoj se ne odvija cestovni promet.

Dodatne informacije se pružaju u poglavlju „**Mjenjač**“, te u naputcima u priritku.

5. Jesu li sjedalo i upravljač pravilno namješteni? Visina sjedala je optimalno namještena ako pedalu u donjem položaju možete lagano dotaknuti petom (e). Kada sjedite na sjedalu, provjerite možete li vrhovima stopala još dotaknuti tlo. Ako se ne snalazite s Vašom pozicijom sjedenja, onda će Vam kod rješavanja problema pomoć pružiti Vaša trgovina specijalizirana Raymon.

Dodatne informacije se pružaju u poglavlju „**Prilagodba bicikla vozaču**“.

6. Ako je Vaš bicikl Raymon opremljen pedalama s kopčom, odn. sustavom za spajanje s biciklističkom obućom (f): jeste li ikada vozili bicikl koristeći cipele koje pripadaju takvom sustavu? Vježbajte prvo na mjestu postupak aretiranja i oslobađanja sve dok ne ovladate tim postupcima. Dopustite da Vam u Vašoj trgovini specijaliziranoj Raymon objasne način djelovanja pedale. Dodatne informacije se pružaju u poglavlju „Pedala i cipele“, te u nuputcima u privitku.
7. Ako ste kupili bicikl Raymon s mehanizmom za amortiziranje, onda preporučamo da pravilno namještanje istog povjerite Vašoj trgovini specijaliziranoj Raymon. Ako opružni elementi nisu pravilno namješteni, onda posljedica toga može biti da ne funkcioniraju kako treba ili da se opružni element ošteti. U svakom slučaju izaziva pogoršanje tehničkih osobina tijekom vožnje, a uslijed toga ne postizete maksimalnu sigurnost i zadovoljstvo u vožnji. Dodatne informacije se pružaju u poglavljima „Opružne vilice“ (g) i „Mehanizam za amortiziranje ovjesa stražnjeg kotača“ (h), a eventualno u ovom nuputku ima i poseban dodatak s informacijama o biciklima s amortizerima na prednjem i stražnjem kotaču, te opružnim vilicama.

⚠ UPOZORENJE

Koristite Vaš bicikl isključivo u one svrhe za koje je namijenjen, jer u suprotnome prijeti opasnost da bicikl neće izdržati opterećenja kojima je izložen i da će zatajiti. Opasnost od izazivanja nesreće!

⚠ UPOZORENJE

Ako niste u dovoljnoj mjeri uvježbali korištenje pedala sa sustavom za spajanje s biciklističkom obućom i/ili ako je sustav namješten tako da prejako drži cipelu, onda eventualno više ne možete osloboditi Vaše stopalo. Opasnost od izazivanja nesreće!

Uvjetovano svojom specijalnom svrhom korištenja su određeni bicikli „Dirt“ opremljeni samo jednom kočnicom. Takvim brdskim biciklima smijete voziti isključivo unutar ograda zone.

⚠ OPREZ

Obratite osobito pozornost na okolnost da Vas ništa ne smeta među nogama u predjelu prepona, tako da se ne ozlijedite ako morate brzo sići s bicikla.

INFORMACIJA

Preporučamo Vam da sklopite osiguranje od privatne odgovornosti. Provjerite jesu li Vašim osiguranjem pokrivene štete prčinjene prilikom vožnje biciklom. Obratite se Vašem društvu za posredovanje u osiguranju.

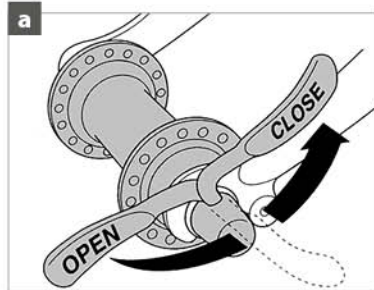
UPUTA ZA VAŠU SIGURNOST

Prije nego što Vašim biciklom Raymon vučete prikolicu ili na isti montirate sjedalicu za dijete, pročitajte knjižicu bicikla Raymon i obratite se Vašoj trgovini specijaliziranoj Raymon.

PRIJE SVAKE VOŽNJE

Vaš bicikl Raymon je tijekom proizvodnje podvrgnut višekratnim provjerama, a Vaša trgovina specijalizirana Raymon je nakon toga obavila završnu kontrolu. Pošto transport bicikla Raymon može izazvati promjene u funkciji, a isto tako nije isključeno da su treće osobe tijekom Vaše odsutnosti obavljale radove na Vašem biciklu Raymon, preporučamo da prije svake vožnje obavezno provjerite sljedeće:

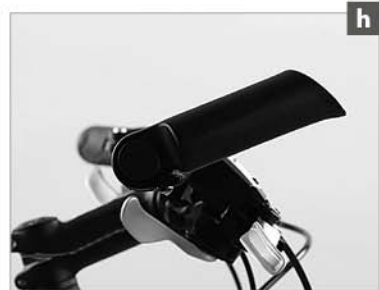
1. Jesu li brzoprtezne stezaljke (a), utične osovine ili vijčani spojevi na prednjem i stražnjem kotaču, cijevi sjedala i ostalim sastavnim dijelovima ispravno učvršćeni? Dodatne informacije se pružaju u poglavlju „**Rukovanje brzoprteznim stezaljkama i utičnim osovinama**”.
2. Jesu li gume u dobrom stanju i je li tlak zraka u jednoj i drugoj gumi dostatan (b)? Veći tlak rezultira boljom stabilnošću u vožnji, te smanjuje opasnost od kvara. Informacije o minimalnom i maksimalnom tlaku (izražen u barima ili psi) naći ćete na bočnoj stijenci gume. Dodatne informacije se pružaju u poglavlju „**Kotači i pneumatika**” te u naputcima u privitku.
3. Da bi provjerili koncentričnu vrtnju, zavrtite oba kotača tako da se slobodno okreću. Motrite pri tome na mali razmak između kočne obloge i obruča kotača, odn. kod bicikala koji su opremljeni disk kočnicama na razmak između okvira i obruča kotača ili gume.

Uzrok za nekoncentričnu vrtnju kotača mogu biti raspuknute bočne stijenke guma, slomljene osovine i prekinute žbice. Dodatne informacije se pružaju u poglavlju „**Kotači i pneumatika**”, te u naputcima u privitku.

4. Obavite pokus kočenja dok bicikl nije u pokretu, i to tako da polugu kočnice snažno povučete prema upravljaču (c).
 Kod **obručnih kočnica** moraju kočne obloge tijekom kočenja istovremeno uspostaviti kontakt s bočnim površinama obruča kotača, te moraju pokrivati cijelu površinu. Kočne obloge ne smiju imati kontakt s gumama niti kod kočenja, niti u položaju kada su otvorene ili između toga. Kočnica mora biti namještena tako da povučena ručica ne dotakne upravljač. Kod hidrauličkih kočnica ne smije biti nehermetičnosti na cjevčicama, tako da ne dolazi do nekontroliranog oslobađanja ulja! Provjerite također debljinu obloga.
 Kod **disk kočnica** (d) mora točka na kojoj kočnica počinje djelovati odmah biti stabilna. Preporučamo da provjeru bicikla povjerite Vašoj trgovini specijaliziranoj Raymon, ako stabilnu točku na kojoj kočnica počinje djelovati možete osjetiti tek nakon višekratnog povlačenja poluge kočnice. Kočnica mora biti namještena tako da povučena ručica ne dotakne upravljač. Kod hidrauličkih kočnica ne smije na cjevčicama doći do nekontroliranog oslobađanja ulja ili tekućine za kočnice! Provjerite također debljinu obloga.
 Dodatne informacije se pružaju u poglavlju „**Sustav za kočenje**”, te u naputcima u privitku.

5. Podignite Vaš bicikl Raymon samo malo u zrak i ispustite ga iz ruku, tako da udari o tlo. Obratite pozornost na to da li se čuju zvukovi klepetanja. Provjerite i ležajeve i vijčane spojeve, ako je to potrebno.
6. Ako namjeravate sudjelovati u prometu na cestama, onda morate Vaš bicikl Raymon opremiti sukladno zakonskim odredbama dotične države (e). Vožnja bez svjetla i reflektora u mraku i dok vlada slaba vidljivost je svakako vrlo opasna. Drugi sudionici u prometu Vas ne vide ili Vas ne vide na vrijeme. Ako se krećete u prometu na cestama, onda uvijek morate imati sustav osvijetljavanja koji udovoljava zakonskim propisima. Uključite svjetlo čim se počne mračiti. Dodatne informacije se pružaju u poglavlju „**Uvjeti koje zakon propisuje za sudjelovanje u prometu na cestama**“.
7. Obavite kod bicikla koji je opremljen mehanizmom za amortiziranje sljedeću provjeru: oslonite se na bicikl Raymon i provjerite funkciju opružnih elemenata, vrše li na uobičajeni način ulazno i izlazno kretanje (f). Dodatne informacije se pružaju u poglavljima „**Opružne vilice**“ i „**Mehanizam za amortiziranje ovjesa stražnjeg kotača**“, te u naputcima u priručniku.
8. Prije nego što krenete provjerite u slučaju opremljenosti nogarom je li isti u cijelosti preklapljen na poziciju za vožnju. **Opasnost od izazivanja nesreće!**
9. Ne zaboravite sa sobom ponijeti visokokvalitetni stremenasti lokot, lokot sa sklopivim polugama (g) ili lokot s lancem. Efektivnu prevenciju od krađe postizete samo ako Vaš bicikl vežete za nepokretni predmet.

⚠ UPOZORENJE

- **Elementi za pričvršćivanje koji nisu pritegnuti na pravilan način mogu izazvati nesigurno stanje dijelova bicikla. Posljedica toga može biti pad sa bicikla i zadobivanje teških ozljeda!**
- **Ne krenite na vožnju ako Vaš bicikl Raymon po bilo kojem od ovih pitanja nije u ispravnom stanju! Bicikl Raymon u neispravnom stanju može biti uzrok za teške nesreće! Ako u svezi nečega niste apsolutno sigurni ili ako imate pitanja, obratite se Vašoj trgovini specijaliziranoj Raymon.**
- **Vaš bicikl Raymon je izložen jakom opterećenju koje nastaje utjecajem podloge po kojoj vozite i silama kojima Vi djelujete na bicikl. Reakcija različitih sastavnih dijelova na ova dinamička opterećenja je istrošenost i zamor materijala. Pregledajte Vaš bicikl redovito po pitanju početnih znakova za istrošenost, ogrebotina, deformacija, promjena boje ili napuknuća u početnoj fazi. Sastavni dijelovi čiji je vijek trajanja već prošao mogu iznenada zatajiti. Povjerite redovite preglede Vašeg bicikla Raymon Vašoj trgovini specijaliziranoj Raymon, koja po potrebi može zamijeniti dotične dijelove.**
- **Vodite računa o tome da zaustavni put eventualno može biti dulji, ako je bicikl opremljen upravljačem s rogovima (h). Poluge kočnica nisu u svim pozicijama ručica na povoljnoj udaljenosti za povlačenje.**

NAKON PADA S BIKIKLA

1. Provjerite jesu li kotači još uvijek čvrsto ukliješteni u prihvaticima za kotače (završni elementi na vilici (a) i jesu li obruči centrirano pozicionirani u okviru, odn. u vilici. Zavrtite kotače i motrite pri tome ili na mali razmak između kočnih obloga i bokova obruča, ili na razmak između okvira i gume. Ako je razmak izrazito nekonstantan, a na licu mjesta ne možete obaviti centriranje, onda morate kod bicikala koji su opremljeni obručnim kočnicama malo smanjiti zategnutost kočnica, tako da obruč može bez zapinjanja prolaziti između obloga. Imajte na umu da maksimalni učinak kočenja onda eventualno nije više raspoloživ. Dodatne informacije se pružaju u poglavljima „**Sustav za kočenje**“, „**Rukovanje brzopriteznom stezaljkama i utičnim osovinama**“, „**Kotači i pneumatika**“, te u naputcima u priručniku.
2. Provjerite jesu li upravljač i produžetak za upravljač iskrivljeni ili napuknuti, i zauzimaju li ti dijelovi još uspravan i ravan položaj (b). Provjerite je li produžetak za upravljač čvrsto pričvršćen za vilicu, time što pokušate upravljač zakrenuti u suprotnom smjeru od smjera zakretanja prednjeg kotača (c). Osim toga, oslonite se kratkotrajno na ručice kočnice, kako biste provjerili čvrst dosjed upravljača u produžetku za upravljač. Ako je potrebno, uspostavite ispravnu poziciju sastavnih dijelova i pritežite vijke oprezno sve dok sastavni dijelovi ne budu sigurno ukliješteni.

Podatci o zakretnim momentima za vijke se pružaju na samim sastavnim dijelovima, u poglavlju „**Preporučeni zakretni momenti za vijke**“ ili u naputcima koje izdaju proizvođači sastavnica, a koji su ovom naputku možebitno priloženi. Ti se podatci alternativno pružaju u registru za prijenos podataka sa servera na Vaše računalo na internetskim stranicama dotičnih proizvođača sastavnica. Dodatne informacije se pružaju u poglavljima „**Prilagodba bicikla vozaču**“, „**Ležaj upravljača/ležaj glave okvira**“, te u naputcima u priručniku.

3. Provjerite naliže li lanac još uvijek na pojedinačnim prednjim i stražnjim lančanicima. Ako se bicikl srušio na onu stranu na kojoj je montiran mjenjač, onda Vam preporučamo da provjerite djelovanje mjenjača. Zamolite nekoga da Vam bicikl podigne držeći ga za sjedalo, dok Vi oprezno mijenjate sve brzine. Kod mijenjanja na male brzine, kada se lanac penje na veće stražnje lančanike, morate posebnu pozornost obratiti na to u kojoj se mjeri mehanizam mjenjača približava žbicama (d+e).

Posljedica iskrivljenog mehanizma mjenjača ili iskrivljenog prihvata za kotač/iskrivljene ušice za prihvata mjenjača može biti da mehanizam mjenjača kolidira sa žbicama ili da lanac preskače. To može uništiti mehanizam mjenjača, stražnji kotač i okvir. Provjerite djeluje li prednji mjenjač ispravno, jer nepravilno pozicionirani prednji mjenjač može biti uzrok za izbacivanje lanca s lančanika, uslijed čega bicikl gubi pogon. Dodatne informacije se pružaju u poglavlju „**Mjenjač**“, te u naputcima u priručniku.

4. Provjerite vizualno preko vrha sjedala uzduž gornje cijevi okvira ili prema kućištu za uležištenje poluga pedala da sjedalo nije iskrivljeno. Ako je potrebno, popustite stezaljku, uspostavite ispravnu poziciju sjedala i pritegnite ponovo stezaljku. Dodatne informacije se pružaju u poglavljima „Prilagodba bicikla vozaču“, „Rukovanje brzopriteznim stezaljkama i utičnim osovinama“, te u naputcima proizvođača tih sastavnica u privitku.
5. Podignite Vaš bicikl Raymon samo nekoliko centimetara u zrak i ispuštite ga iz ruku, tako da udari o tlo (f). Ako tom prilikom čujete neobične zvukove, onda preporučamo da provjerite jesu li svi vijčani spojevi čvrsto pritegnuti. Ako nisu, onda pritegnite vijčane spojeve koji su labavi.
6. Naposljetku prijedite pogledom još jednom preko cijelog bicikla, kako biste prepoznali deformacije, promjene boje ili napuknuća (g) koja su eventualno nastala.

Koristite bicikl Raymon za povratak samo ako kod ispitivanja nije pronađena nijedna nepravilnost, i to najkraćim putem i vrlo oprezno. Izbjegavajte naglo ubrzavanje i kočenje i ne prelazite u stajaci položaj za vožnju. Ako sumnjate u uporabivost Vašeg bicikla Raymon, onda pozovite nekoga da Vas pokupi motornim vozilom; ne izlažite se nepotrebno sigurnosnom riziku.

Čim stignete doma morate bicikl još jednom temeljito pregledati. Morate obvezno popraviti one dijelove koji su oštećeni. Zatražite savjet u Vašoj trgovini specijaliziranoj Raymon. Dodatne informacije u svezi elemenata od karbona se pružaju u poglavlju „Karbon – Važne informacije“.

⚠ UPOZORENJE

Deformirani dijelovi, osobito oni od aluminija, se mogu iznenada slomiti. Te dijelove ne smijete ispravljati, tj. savijanjem ponovo izravnati, iz razloga što i nakon toga prijeti akutna opasnost od prijeloma. To osobito vrijedi za vilicu, upravljač, produžetak za upravljač, poluge pedala, cijev sjedala i pedalu. Ako niste sigurni u ispravnost ovih dijelova, onda je zamjena istih uvijek bolji odabir, jer ništa nije tako bitno kao Vaša sigurnost. Zatražite savjet u Vašoj trgovini specijaliziranoj Raymon.

Ako Vaš bicikl Raymon ima sastavnih dijelova od karbona (h), onda Vam preporučamo da provjeru ispravnosti Vašeg bicikla Raymon povjerite Vašoj trgovini specijaliziranoj Raymon ako se bicikl sruši ili ako je došlo do sličnog incidenta. Karbon je materijal ekstremne čvrstoće koji omogućava visoku opterećenost, a istovremeno ga odlikuje mala težina sastavnih dijelova. Međutim, osobina karbona je da prekomjerna opterećenja materijala do kojih je eventualno došlo, štetno djeluju na povezanost vlakana u unutarnjosti, a da pri tome na sastavnom dijelu nisu uočljive deformacije, kao što je to slučaj kod čelika ili aluminija. Sastavni dio koji je oštećen može iznenada zatajiti. Opasnost od izazivanja nesreće!

UKOVANJE BRZOPRITEZNIM STEZALJKAMA I UTIČNIM OSOVINAMA

Brzoprtezne stezaljke

Poradi brže prilagodivosti, odn. brže montaže i demontaže je većina brdskih bicikala Raymon opremljena brzopriteznom stezaljkama. Prije svakog korištenja bicikla Raymon morate provjeriti čvrst dosjed svih brzopritezni stezaljki. Preporučamo Vam da rukovanje brzopriteznom stezaljkama vršite krajnje savjesno iz razloga što od toga neposredno ovisi Vaša vlastita sigurnost.

Vježbajte ispravno rukovanje brzopriteznom stezaljkama, čime izbjegavate izazivanje nesreća.

Brzoprtezna stezaljka se u biti sastoji od dva elementa za rukovanje:

1. Poluga na jednoj strani glavčine: Poluga preko ekscentra pretvara gibanje zatvaranja u silu pritezanja (a).
2. Matica stezaljke na suprotnoj strani glavčine: Maticom stezaljke regulirate na šipki s navojem (brzopriteznoj osovinu) prednapregnutost (b).

⚠ UPOZORENJE

- Vodite računa o tome da su poluge obiju brzopritezni stezaljki na kotačima uvijek na suprotnoj strani od one strane na kojoj je lančani pogon. Na taj način izbjegavate opasnost da prednji kotač nehotice montirate tako da su strane zamijenjene. Kod bicikala koji su opremljeni disk kočnicama i brzopriteznom stezaljkama koje imaju osovine promjera 5 mm može biti svrsishodno da obje poluge pozicionirate na onu stranu na kojoj je pogonski mehanizam (c). Na taj biste način izbjegli da dođete u kontakt s diskom i opečete sebi prste. Ako u svezi nečega niste apsolutno sigurni ili ako imate pitanja, obratite se Vašoj trgovini specijaliziranoj Raymon.**

- Ne vozite nikad bicikl na kojemu prije polaska niste obavili kontrolu elemenata za pričvršćivanje kotača. Opasnost od izazivanja nesreće!**

⚠ OPREZ

- Neposredno nakon zaustavljanja bicikla može kočni disk biti vruć, stoga izbjegavajte kontakt s diskom – mogli biste se opečiti! Prije nego što popustite brzopriteznu stezaljku, pričekajte uvijek dok se kočni disk ne ohladi.**

INFORMACIJA

- Ako parkirajte bicikl Raymon, onda privežite kotače koji su pričvršćeni brzopriteznom stezaljkama uvijek zajedno s okvirom za predmet koji je nepokretan.**

Način postupanja koji služi sigurnom pričvršćivanju određenog sastavnog dijela brzopriteznom stezaljkom

Popustite brzopriteznu stezaljku. Sad bi za Vas trebao biti uočljiv natpis „Open“ (nepritegnuto) (d).

Provjerite ispravnu pozicioniranost sastavnog dijela koji želite pričvrstiti. Dodatne informacije u svezi toga se pružaju u poglavljima „**Kotači i pneumatika**“ i „**Prilagodba bicikla vozaču**“.

Prebacite polugu prema poziciji za pritezanje, tako da na poluzi s vanjske strane bude uočljivo „Close“. Na početku gibanja koje služi pritezanju pa do polovice puta ne smijete osjetiti nekakav otpor (e). Nakon toga mora doći do znatnog porasta radne sile poluge, na kraju mora pokretnost poluge biti jako otežana. U svrhu pružanja podrške stezanju koristite palčanu uzvisinu i vršite povlačenje, držeći se prstima za jedan od nepokretnih sastavnih dijelova, npr. za vilicu (f) ili za potporu stražnjeg kotača, međutim, ne za kočni disk ili za žbicu.

U krajnjem položaju mora poluga biti pozicionirana tako da u odnosu na brzopriteznu osovinu stoji u pravom kutu, tj. poluga ne smije nipošto biti pozicionirana tako da je odmaknuta u stranu. Poluga mora biti priljubljena uz okvir, odn. vilicu do te mjere da ista ne može slučajno prijeći u položaj u kojem nije pritegnuta. Međutim, preporučljivo je da poluga bude u položaju u kojem nemate poteškoća obuhvatiti je prstima, tako da bezuvjetno možete brzo rukovati istom.

Provjerite dosjed na način da pritišćete na kraj poluge koja je pritegnuta i pokušavate okretati polugu (g). Ako se poluga pokreće, onda je morate popustiti i povećati prednapregnutost. Okrenite maticu stezaljke na suprotnoj strani u smjeru kretanja kazaljke na satu za pola okretaja. Pritegnite brzopriteznu stezaljku i provjerite ponovo dosjed.

Podignite potom kotač nekoliko centimetara u zrak i odozgo mu po gumi zadajte blagi udarac (h). Kotač koji je sigurno pričvršćen ostaje u prithvatnicima za osovinu na okviru ili vilici i ne klepeće.

U svrhu kontrole brzopritezne stezaljke na sjedalu pokušajte sjedalo okretati u odnosu na okvir.

⚠ UPOZORENJE

Ako brzopritezna stezaljka nije pritegnuta u dostatnoj mjeri, onda može doći do ispadanja kotača. Akutna opasnost od izazivanja nesreće!

INFORMACIJA

Brzoprtezne stezaljke možete zamijeniti priborom za zaštitu od krađe. Za to trebate ključ koji je specijalno kôdiran ili ključ za vijke sa šesterokutnim otvorom. Ako želite dodatne informacije, onda se obratite Vašoj trgovini specijaliziranoj Raymon.

Utične osovine

Utične osovine (a) se primjenjuju ako je bicikl izložen velikim opterećenjima, znači ako se primjerice koristi za športske aktivnosti „Cross-Country“, „Marathon“, „All Mountain“ itd. Primjenom utičnih osovina se kod opružnih vilica i ovjesa stražnjih kotača postiže odgovarajuća krutost.

UPUTA ZA VAŠU SIGURNOST

Prije nego što počnete koristiti određenu kombinaciju vilice/kotača sa sustavom utičnih osovina ili prije nego što namjeravate zamijeniti takvu kombinaciju, pročitajte obvezno prvo naputak za rukovanje dotičnog ponuđača opružne vilice, odn. kotača.

Aktualno se na tržištu nudi mnoštvo različitih sustava utičnih osovina. Za pričvršćivanje nekih sustava se koriste brzopritezne stezaljke. Može biti da za druge sustave trebate specijalan alat da biste mogli montirati, odn. demontirati te sustave.

Obratite kod svih sustava podjednako pozornost na čistoću utičnih osovina, prihvatnika za kotače na vilicama i glavčinama, dok vršite montažu istih. Vršite čišćenje ovih sastavnih dijelova krpom koja može upijati tekućinu, ako je to potrebno, a možete koristiti i vodu s malo sredstva za pranje posuđa. Ako regulacija i fiksiranje kotača ne funkcionira onako kako je ovdje opisano, onda zatražite savjet od Vaše trgovine specijalizirane Raymon.

Utične osovine na opružnoj vilici

Sustav utične osovine „RockShox Maxle“ i „RockShox Maxle Lite“ 15 odn. 20 mm

Montaža kotača

Stavite kod sustava utične osovine „Maxle“ koji je opremljen priteznom polugom prednji kotač u vilicu i uvucite istovremeno kočni disk u čeljust kočnice. Centrirajte prednji kotač među prihvatnicima kotača i progurajte osovinu s nepritegnutom brzopriteznom polugom „Maxle“ s desne strane kroz prihvatnik kotača i glavčinu (b).

Vodite računa o tome da je brzopritezna poluga u cijelosti u nepritegnutom stanju (c) i da je pozicionirana u dubljenom otvoru na osovini. Ako navoj osovine zahvaća navoj lijevog kraka vilice, onda okrećite osovinu u smjeru okretanja kazaljke na satu. Kod prvih okretaja utične osovine ne smijete osjetiti nikakav otpor.

Okrećite polugu sada snažno u smjeru okretanja kazaljke na satu dok osovina ne bude pritegnuta bez uporabe alata. Vodite računa o tome da brzopritezna poluga prilikom pritezanja ne iskoči iz dubljenog otvora na osovini. Pritegnite naposljetku brzopriteznu polugu „Maxle“ na isti način kao i konvencionalnu brzopriteznu polugu (d). Brzopritezna poluga ne smije biti odmaknuta na prednju ili na vanjsku stranu, a optimalna pozicija je kada je priljubljena uz vanjsku cijev.

Demontaža kotača

Kod sustava utične osovine „Maxle“ popustite brzoprtežnu polugu u cijelosti. Vodite računa o tome da je brzoprtežna poluga u nepritegnutom stanju pozicionirana u dubljenom otvoru na osovini. Oslobodite onda utičnu osovinu okretajući istu u suprotnom smjeru od smjera kretanja kazaljke na satu. Vodite računa o tome da brzoprtežna poluga prilikom puštanja ne iskoči iz dubljenog otvora na osovini.

Utičnu osovinu možete u cijelosti izvaditi kada navoj utične osovine u cijelosti izađe iz navoja vanjskih cijevi.

UPUTA ZA VAŠU SIGURNOST

Dodatne informacije se pružaju na stranici www.rockshox.com

„Fox E-Thru“ 15 mm (e)

Montaža kotača

Stavite prednji kotač u vilicu i uvucite istovremeno kočni disk u čeljust kočnice. Centrirajte prednji kotač među prihvatnicima kotača i progurajte osovinu s nepritegnutom brzoprtežnom polugom „E-Thru“ s lijeve strane kroz prihvatnik kotača i glavinu (f).

Ako navoj osovine zahvaća navoj desnog kraka vilice, onda okrećite osovinu u smjeru okretanja kazaljke na satu (g). Kod prvih okretaja utične osovine ne smijete osjetiti nikakav otpor. Okrećite osovinu samo malo udesno, pa onda za otpr. trećinu okretaja natrag.

Pritegnite brzoprtežnu polugu „E-Thru“ na isti način kao i konvencionalnu brzoprtežnu polugu. Pokretanje poluge mora na početku biti bez otpora i bez djelovanja stezaljke, a tijekom druge polovice puta mora doći do znatnog porasta radne sile poluge, da bi na kraju pokretanja poluge bila jako otežana.

Ako polugu ne možete pritegnuti do kraja, onda popustite polugu ponovo i okrećite osovinu malo u suprotnom smjeru od smjera okretanja kazaljke na satu. Pokušajte ponovo pritegnuti brzoprtežnu polugu. U svrhu pružanja podrške stezanju koristite dlan šake i vršite povlačenje, držeći se prstima za krak vilice (h), međutim, nipošto za žbicu ili za kočni disk. Nakon pritezanja ne smije više biti moguće okretati brzoprtežnu polugu. Vodite računa o tome da brzoprtežna poluga nije odmaknuta na prednju ili vanjsku stranu. Optimalno rješenje je ako polugu pritegnete tako da je pozicionirana skoro okomito prema gore okrenuta ispred vanjske cijevi.

Demontaža kotača

Kod sustava utične osovine „Fox E-Thru“ 15 mm popustite brzoprtežnu polugu u cijelosti. Oslobodite onda utičnu osovinu okretajući istu u suprotnom smjeru od smjera kretanja kazaljke na satu.

Utičnu osovinu možete u cijelosti izvaditi kada navoj utične osovine u cijelosti izađe iz navoja vanjskih cijevi.

UPUTA ZA VAŠU SIGURNOST

Dodatne informacije se pružaju na stranici www.ridefox.com

SR SUNTOUR Q-LOC2 (a)

Montaža kotača

Stavite kod sustava SR SUNTOUR Q-LOC 15 mm prednji kotač u vilicu i uvucite eventualno istovremeno kočni disk u čeljust kočnice. Centrirajte prednji kotač među prihvatnicima kotača. Popustite u cijelosti brzopriteznu polugu na utičnoj osovini SR SUNTOUR. Okrećite parnjak osovine na utičnoj osovini u suprotnom smjeru od smjera okretanja kazaljke na satu, sve dok se mehanizam za zakočivanje ne otvori.

Progurajte sada osovinu s nepritegnutom brzopriteznom polugom i oslobođenim mehanizmom za zakočivanje s lijeve strane (b) kroz prihvatnik kotača i glavčinu, sve dok utična osovina karakterističnim zvukom ne uskoči u mehanizam za zakočivanje.

Okrećite brzopriteznu polugu sada snažno u smjeru okretanja kazaljke na satu dok osovina ne bude pritegnuta bez uporabe alata. Pritegnite naposljetku brzopriteznu polugu na isti način kao i konvencionalnu brzopriteznu polugu (c). Brzopritezna poluga ne smije biti odmaknuta na prednju ili na vanjsku stranu (d).

Demontaža kotača

Kod sustava SR SUNTOUR Q-LOC 15 mm popustite brzopriteznu polugu u cijelost. Pritisnite parnjak osovine malo unutra i okrećite parnjak osovine u suprotnom smjeru od smjera okretanja kazaljke na satu, sve dok se mehanizam za zakočivanje ne otvori. Utičnu osovinu možete u cijelosti izvaditi kada navoj utične osovine u cijelosti izađe iz navoja vanjskih cijevi.

⚠ UPOZORENJE

Nepravilno montirani kotači mogu izazvati pad s bicikla s teškim posljedicama i nesreće!

Obavite nakon montaže kotača pokus kočenja dok bicikl nije u pokretu. Točka na kojoj kočnica počinje djelovati se mora postići prije nego što je poluga kočnice priljubljena uz upravljač. Ako je bicikl opremljen hidrauličkim kočnicama, povlačite polugu više puta ako je to potrebno da bi se uspostavila solidna točka na kojoj kočnica počinje djelovati. Kontrolu vršite na način da opružnu vilicu više puta pritisnete dolje, tako da ista više puta uranja.

Ne koristite za pričvršćivanje osovine nikada druge alate od onih koje preporučuje proizvođač. Koristite kod obavljanja radova uvijek dinamometarski ključ. Ne prekoračite maksimalni zakretni moment koji proizvođač propisuje! Ako osovinu pritegnete previše jako, onda to može izazvati oštećivanje osovine ili kraka vilice.

UPUTA ZA VAŠU SIGURNOST

Dodatne informacije se pružaju na stranici www.srsuntour-cycling.com

Utične osovine na ovjesu stražnjeg kotača

Pojedini brdski bicikli Raymon su opremljeni sustavom utične osovine s navojem (e).

Tipičan sastav ovog sustava su dva elementa za rukovanje:

1. Na desnoj strani je pozicionirana matica. Ta matica je u većini slučajeva integrirana u okvir.
2. Na lijevoj strani je pozicionirana ili pritezna poluga na preklapanje, nepokretna poluga za pritezanje okretanjem, ili prihvatnik za alat, npr. šesterostrana rupa, 5 mm.

Montaža kotača

Stavite stražnji kotač u ovjes i uvucite istovremeno kočni disk u čeljust kočnice, te navucite na sklopu lančanika lanac na krajnji vanjski stražnji lančanik.

Vodite računa o tome da se kod stražnjeg kotača lanac kreće preko sklopa lančanika i preko oba lančanika na mehanizmu mjenjača.

Centrirajte stražnji kotač među prihvatnicima kotača i progurajte osovinu koja je eventualno opremljena brzopriteznom polugom, i to u nepritegnutom stanju, s lijeve strane kroz prihvatnik kotača i glavčinu (f).

Oslonite navoj osovine na navoj matice i okrećite osovinu u smjeru okretanja kazaljke na satu. Kod prvih okretaja utične osovine ne smijete osjetiti nikakav otpor. Okrećite osovinu samo malo (g).

Pritegnite brzopriteznu polugu kojom je osovina eventualno opremljena na isti način kao i konvencionalnu brzopriteznu polugu (h).

Pokretanje poluge mora na početku biti bez otpora i bez djelovanja stezaljke, a tijekom druge polovice puta mora doći do znatnog porasta radne sile poluge, da bi na kraju pokretnost poluge bila jako otežana.

Ako polugu ne možete pritegnuti do kraja, onda popustite polugu ponovo i okrećite osovinu malo u suprotnom smjeru od smjera okretanja kazaljke na satu. Pokušajte ponovo pritegnuti brzopriteznu polugu.

U svrhu pružanja podrške stezanju koristite dlan šake i vršite povlačenje, držeći se prstima za ovjes stražnjeg kotača, međutim, nipošto za žbicu ili za kočni disk.

Nakon pritezanja ne smije više biti moguće okretati brzopriteznu polugu. Vodite računa o tome da brzopritezna poluga nije odmaknuta na stražnju ili vanjsku stranu. Optimalno rješenje je ako polugu pritegnete tako da je pozicionirana paralelno u odnosu na jednu od cijevi okvira.

Pod određenim okolnostima morate obaviti novo pozicioniranje matice da bi mogli prilagoditi položaj.

Ako je bicikl opremljen nepokretnim polugama ili utičnim osovinama s prihvatnicima za alat, onda pritegnite osovinu. Pridržavajte se informacija o zakretnim momentima koje se eventualno stavljaju na raspolaganje.

Demontaža kotača

Kod sustava nepokretne utične osovine kojim je bicikl eventualno opremljen popustite brzopriteznu polugu u cijelosti (a). Ako je bicikl opremljen polugama, onda okrećite osovinu dok nije oslobođena.

Oslobodite onda sve vrste utičnih osovinu okretajući iste u suprotnom smjeru od smjera kretanja kazaljke na satu (b). Utičnu osovinu možete u cijelosti izvaditi kada navoj utične osovine u cijelosti izađe iz navoja matice (c).

Držite pri tome okvir (d) i kotač, tako da ništa ne padne s visine ili da se ništa ne prevrne.

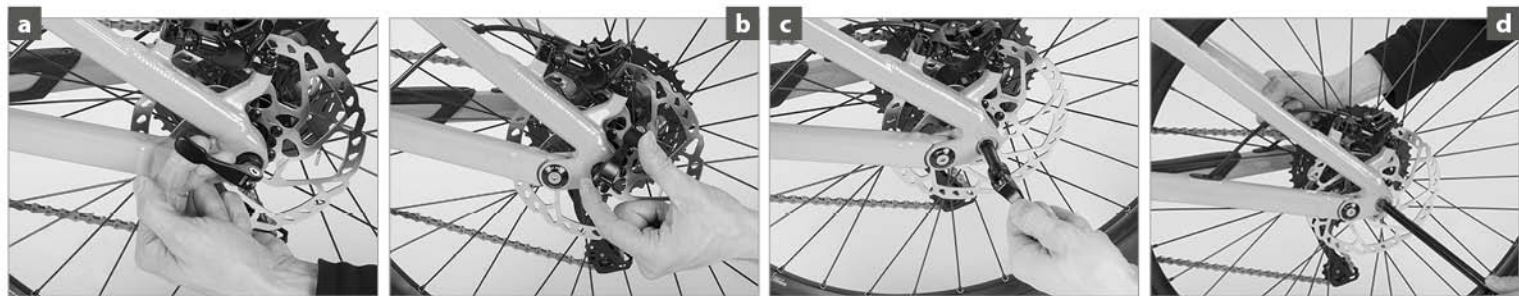
⚠ UPOZORENJE

Koristite za pričvršćivanje osovine isključivo one alate koje preporučuje proizvođač, nipošto druge. Koristite kod obavljanja radova uvijek dinamometarski ključ. Povećavajte postupno u malim koracima (pola Newton metara) zakretni moment do maksimalno propisanog i provjeravajte između toga uvijek iznova čvrst dosjed sastavnog dijela. Ne prekoračite maksimalni zakretni moment koji proizvođač propisuje! Ako osovinu pritegnete previše jako, onda to može izazvati oštećivanje osovine ili okvira.

UPUTA ZA VAŠU SIGURNOST

Proizvođači sustava utičnih osovinu isporučuju u pravilu zajedno sa sustavom i iscrpne naputke. Prije nego što demontirate kotač ili obavljate radove servisiranja, pročitajte pomno te naputke.

Dodatne informacije se pružaju npr. na stranicama
<https://bike.shimano.com> – Shimano E-Thru
www.syntace.com – X-12
www.dtswiss.com – RWS-System

PRILAGODBA BICIKLA VOZAČU

Veličina i proporcije tijela su presudni čimbenici za odabir visine okvira Vašeg bicikla Raymon. Obratite osobito pozornost na okolnost da Vas ništa ne smeta među nogama u predjelu prepona, tako da se ne ozlijedite ako morate brzo sići s bicikla (e).

Odabirom modela bicikla okvirno određujete držanje tijela (f). Međutim, različiti sastavni dijelovi na Vašem biciklu Raymon su koncipirani tako da se do određene mjere mogu prilagođavati Vašim proporcijama tijela (g). U te sastavne dijelove spadaju cijev sjedala, produžetak za upravljač i ručice kočnice.

Pošto obavljanje svih radova iziskuje stručno znanje, iskustvo, prikladan alat i zanatske vještine, preporučamo da obavljate isključivo kontrolu pozicioniranosti. Posavjetujte se u svezi Vaše pozicije sjedenja, odn. u svezi Vaših želja za prilagodbom s Vašom trgovinom specijaliziranom Raymon. Ista može realizirati Vaše predodžbe dok bicikl Raymon bude u radionici, npr. u sklopu prve inspekcije.

Obavite nakon svake prilagodbe/montaže obavezno kratku provjeru koja je opisana u poglavlju „Prije svake vožnje” i isprobajte bicikl Raymon u miru na površini na kojoj se ne odvija cestovni promet.

⚠ UPOZORENJE

- Ako odaberete jako malu visinu okvira, onda prijeti opasnost da Vaše stopalo kolidira s prednjim kotačem. Vodite stoga u danom slučaju računa o ispravnom reguliranju ploča za cipele koje pripadaju sustavu za spajanje s biciklističkom obućom.**
- Za obavljanje opisanih radova potrebni su mehaničarsko iskustvo i prikladan alat. Postupajte načelno uvijek jako savjesno kad pritežete vijčane spojeve. Povećavajte sile koje vijci izazivaju postupno i provjeravajte uvijek iznova čvrst dosjed sastavnog dijela. Koristite za to dinamometrijski ključ i ne prekoračite maksimalne zakretne momente za vijke! Podatci o zakretnim momentima za vijke se pružaju na samim sastavnim dijelovima, u poglavlju „Preporučeni zakretni momenti za vijke” ili u naputcima koje izdaju proizvođači sastavnica, a koji su ovom naputku možebitno priloženi. Ti se podatci alternativno pružaju u registru za prijenos podataka sa servera na Vaše računalo na internetskim stranicama dotičnih proizvođača sastavnica.**

UPUTA ZA VAŠU SIGURNOST

- Ako sjedenje izaziva tegobe kod Vas (npr. osjećaj utrnulosti), onda uzrok tomu može biti sjedalo. Vaša trgovina specijalizirana Raymon raspolaze širokim izborom sjedala, te će djelatniku iste biti zadovoljstvo savjetovati Vas u svezi toga (h).**

Namještanje visine sjedenja

O postupku pedaliranja ovisi na kojoj visini mora biti pozicionirano Vaše sjedalo. Optimalno je ako je kod pedaliranja prednji dio stopala pozicioniran iznad sredine osovine pedala. Dok je poluga pedale u najnižem položaju, noga ne smije biti ispružena u cijelosti, jer ćete inače nekoncentrično pedalirati.

Provjerite visinu sjedenja dok nosite cipele s ravnim potplatom. Najbolje je da nosite prikladne biciklističke cipele.

Sjdnite na sjedalo i stavite petu na pedal koji je na najnižoj poziciji (a). Kuk mora ostati u ravnom položaju, a nogu morate sasvim ispružiti.

Za namještanje visine sjedenja popustite ili brzopriteznu stezaljku (b) (vidi poglavlje „**Rukovanje brzopriteznim stezaljkama i utičnim osovinama**“), ili vijak za pritezanje cijevi sjedala na gornjem kraju prihvatnika za cijev sjedala.

Za popuštanje i pritezanje vijka trebate prikladan alat, npr. ključ za vijke sa šesterokutnim otvorom, kojim pritezni vijak okrećete dva do tri okretaja u suprotnom smjeru od smjera okretanja kazaljke na satu. Sad možete prilagoditi visinu cijevi sjedala.

Ne izvlačite cijev sjedala dalje od oznake na samom tijelu cijevi (c) (kraj, minimum, maksimum, stop, granica ili sl.) i premažite mašću uvijek onaj dio cijevi od aluminija ili titana, koji je smješten u prihvatniku za cijev sjedala od aluminija, titana ili čelika.

Kod **cijevi sjedala od karbona** i/ili **prihvatnika za cijev sjedala od karbona** ne smijete aplicirati **mast u onom predjelu u kojem se vrši stezanje!** Koristite umjesto toga specijalnu **pastu za montažu elemenata od karbona**.

Pozicionirate sjedalo pravilno na način da preko vrha sjedala vizualno uspostavite ravnu liniju s kućištem za uležištenje poluga pedala ili uzdužno s gornjom cijevi okvira (d).

Pritegnite čvrsto cijev sjedala. Pritegnite u tu svrhu ili brzopriteznu stezaljku na način opisan u poglavlju „**Rukovanje brzopriteznim stezaljkama i utičnim osovinama**“, ili okrećite vijak za pritezanje cijevi sjedala u koracima od pola okretaja u smjeru kretanja kazaljke na satu. Dostatan djelovanje stezaljke trebali biste postići umjerenom vlastitom snagom bez primjene alata. U suprotnome cijev sjedala nije kompatibilna s okvirom.

Provjeravajte među koracima uvijek nanovo čvrst dosjed cijevi sjedala. Držite u tu svrhu sjedalo rukama za prednji i stražnji dio i pokušajte okretati sjedalo. Ako Vam to pođe za rukom, onda morate pritezni vijak još jednom oprezno čvršće pritegnuti za pola okretaja, te ponovo kontrolirati dosjed.

Provjerite još jednom ispruženost noge; je li ispruženost ispravna? Obavite kontrolu tako da stopalo zajedno s pedalom pozicionirate na najnižu poziciju (e). Ako je prednji dio stopala pozicioniran na sredini pedale (idealna pozicija za pedaliranje), onda noga ne smije biti potpuno ispružena, koljeno mora biti blago savijeno. Ako je držanje Vaše noge onakvo kako je gore opisano, onda ste visinu sjedala ispravno namjestili. Provjerite možete li sa sjedala još sigurno uspostaviti kontakt s tlom (f). Ako ne možete sigurno uspostaviti kontakt, onda preporučamo da barem na početku sjedalo pozicionirate malo niže.

⚠ UPOZORENJE

Ne vozite nipošto bicikl ako je cijev sjedala izvučena više nego što je dopušteno, na što upozorava oznaka za kraj, minimum, maksimum, granicu ili stop! Moglo bi doći do prijeloma cijevi sjedala ili do oštećivanja okvira. Ako je okvir opremljen duljim prihvatnikom za cijev sjedala koji je viši od gornje cijevi okvira, onda preporučamo da cijev sjedala ugurate u prihvatnik za cijev sjedala do te mjere da je kraj cijevi sjedala na poziciji nižoj od gornje cijevi, odn. od dijagonalne potpore stražnjeg kotača! Ako su za cijev sjedala i okvir propisane različite minimalne dubine uranjanja, onda odaberite uvijek onu dubinu uranjanja koja propisuje veću vrijednost.

Cijev sjedala smije kod pojedinih brdskih bicikala s amortizerima na prednjem i stražnjem kotaču samo do određene granice dolje viriti iz prihvatnika za cijev sjedala, ako je sjedalo pozicionirano na najnižem položaju, pošto u suprotnome ovjes stražnjeg kotača može udariti o prihvatnik za cijev sjedala dok je amortizer u skupljenom položaju.

⚠ UPOZORENJE

Kod vožnje na strmim nizbrdicama može biti korisno da sjedalo spustite na nižu poziciju. Time poboljšavate kontrolu nad biciklom.

Nipošto ne smijete mašču premazati prihvatnik za cijev sjedala na okviru od karbona, ako cijev nije opremljena tuljcem od aluminija. Ako koristite cijev sjedala od karbona, onda ne smijete podmazivati čak ni okvire od metala. Jednokratno premazivanje sastavnica od karbona mašču može pod određenim okolnostima izazvati da se nikada više ne može postići sigurno stezanje tih sastavnica! Koristite umjesto toga specijalnu pastu za montažu elemenata od karbona.

⚠ OPREZ

Povećavajte postupno u malim koracima (pola Newton metara) zakretni moment za vijke do maksimalno propisanog i provjeravajte između toga uvijek iznova čvrst dosjed sastavnog dijela. Ne prekorite maksimalni zakretni moment za vijke koji proizvođač propisuje! Podatci o zakretnim momentima za vijke se pružaju na samim sastavnim dijelovima, u poglavlju „Preporučeni zakretni momenti za vijke“ ili u naputcima koje izdaju proizvođači sastavnica, a koji su ovom naputku može bitno priloženi. Ti se podatci alternativno pružaju u registru za prijenos podataka sa servera na Vaše računalo na internetskim stranicama dotičnih proizvođača sastavnica.

UPUTA ZA VAŠU SIGURNOST

Ako se Vaša cijev sjedala klima u prihvatniku za cijev sjedala ili ako ne može besprijekorno klizati gore i dolje, onda se obratite Vašoj trgovini specijaliziranoj Raymon. Nipošto ne smijete primijeniti silu!

Ako je bicikl opremljen vertikalno prilagodivom cijevi sjedala, kao npr. od proizvođača „RockShox“ i „Kind Shock“, onda prilagodbu visine možete aktivirati pritiskanjem tipke na upravljaču. Dodatne informacije se pružaju u poglavlju „Vertikalno prilagodiva cijev sjedala“. Pročitajte također naputak za rukovanje koji izdaje proizvođač.

Namještanje visine upravljača

Visina upravljača relativno u odnosu na sjedalo i razmak između sjedala i upravljača određuju nagnutost leđa. S upravljačem na nižoj poziciji zauzimate aerodinamičniji položaj na sjedalu, te prenosite dosta težine na prednji kotač. Takvo držanje tijela u savinutom položaju je napornije i neudobnije, iz razloga što opterećuje ručne zglobove, ruke, gornji dio tijela i zatiljak.

Postoje tri različita sustava produžetaka za upravljače pomoću kojih možete varirati visinu upravljača (konvencionalni i prilagodivi produžetak za upravljač, te produžetak za upravljač Ahead®). Svaki od ovih sustava iziskuje specijalno znanje koje ne možete u cijelosti steći čitanjem opisa u nastavku.

Za opremanje brdskih bicikala se skoro isključivo koristi beznavojni sustav produžetka za upravljače pod nazivom Ahead®. Ako u svezi nečega niste apsolutno sigurni ili ako imate pitanja, obratite se Vašoj trgovini specijaliziranoj Raymon.

⚠ UPOZORENJE

Produžetci za upravljače spadaju u nosive elemente na biciklu. Modifikacije mogu ugrožavati Vašu sigurnost. Ako u svezi nečega niste apsolutno sigurni ili ako imate pitanja, onda se obratite Vašoj trgovini specijaliziranoj Raymon.

⚠ UPOZORENJE

Produžetci za upravljače imaju različite dimenzije, i to glede duljine (a), promjera tijela i okruglog otvora za prihvat upravljača. Pogrešan odabir može postati izvor opasnosti: upravljač i produžetci za upravljače se mogu prelomiti i izazvati nesreću. Koristite za zamjenu isključivo pričuvne dijelove izvornog podrijetla koji su kompatibilni i koji nose odgovarajuću oznaku. Djelatniku Vaše trgovine specijalizirane Raymon bit će zadovoljstvo pružiti Vam savjet u svezi toga.

Vijčane spojeve na produžetku za upravljače i na samom upravljaču morate montirati pridržavajući se onih zakretnih momenata za vijke koji su propisani (b). U suprotnome može doći do rasklimavanja upravljača ili produžetka za upravljač ili do prijeloma istih. Koristite za to dinamometarski ključ (c) i ne prekoračite maksimalne zakretne momente za vijke! Podatci o zakretnim momentima za vijke se pružaju na samim sastavnim dijelovima (d), u poglavlju „Preporučeni zakretni momenti za vijke“ ili u nuputcima koje izdaju proizvođači sastavnica, a koji su ovom nuputku možebitno priloženi. Ti se podatci alternativno pružaju u registru za prijenos podataka sa servera na Vaše računalo na internetskim stranicama dotičnih proizvođača sastavnica.

Provjerite raspolaže li kombinacija upravljača i produžetka za upravljač certifikatom o ispitivanju od strane proizvođača upravljača, odn. produžetka za upravljač.

Vodite računa o tome da nema oštih bridova u predjelu u kojem se vrši pritezanje upravljača.

Produžetci za upravljače za bežnavojne sustave, tzv. sustavi Aheadset®

(Aheadset® je zaštićeno ime proizvoda tvrtke DiaCompe)

Kod bicikala koji su opremljeni ležajem upravljača Aheadset® se reguliranje prednapregnutosti ležaja vrši pomoću produžetka za upravljač. Kod svake preinake pozicije produžetka za upravljač morate obaviti novo ugađanje zračnosti ležaja (vidi poglavlje „**Ležaj upravljača/ležaj glave okvira**“). Reguliranje visine je ograničeno, a postižete ga time što promijenite poziciju razmačnih prstenova (tzv. spacers) ili time što kod takozvanih modela „Flip-Flop“ preokrenete produžetak za upravljač.

Demontirajte vijak za prednapregnutost ležaja gore na tijelu vilice, uklonite poklopac i popustite vijke bočno na produžetku za upravljač za maksimalno tri okretaja (e). Skinite produžetak za upravljač i razmačnike s tijela vilice. Držite pri tome okvir i vilice, tako da vilica ne može na donjoj strani ispasti iz okvira.

Visinu upravljača možete odrediti u ovisnosti o tome kako ćete nataknuti razmačnike (f) i produžetak za upravljač. Preostale razmačnike morate preko produžetka za upravljač prevući na tijelo vilice. Obavite namještanje ležaja na način opisan u poglavlju „**Ležaj upravljača/ležaj glave okvira**“.

U slučaju preokretanja produžetka za upravljač morate popustiti i prednje vijke za pričvršćivanje upravljača (g). Kod produžetaka za upravljače koji su opremljeni poklopcem možete upravljač jednostavno izvaditi. U suprotnome morate demontirati armature upravljača.

Montirajte upravljač, a eventualno i armature upravljača na način opisan u poglavlju „**Prilagodba nagiba upravljača, rogova za upravljač i ručica kočnica**“ i/ili u naputcima koje izdaju proizvođači sastavnica.

Provjerite siguran dosjed upravljača u produžetku za upravljač na način da pokušate upravljač zaokrenuti prema dolje. Provjerite možete li kombinaciju upravljača i produžetka za upravljač zaokrenuti u odnosu na vilicu. Stisnite prednji kotač koljenima i pokušajte zaokrenuti upravljač (h). Ako možete zaokretati upravljač, onda morate vijke oprezno dodatno pritegnuti, te još jednom provjeriti dosjed.

Povećavajte postupno u malim koracima (pola Newton metara) zakretni moment za vijke do maksimalno propisanog i provjeravajte između toga uvijek iznova čvrst dosjed sastavnog dijela. Ne prekoračite maksimalni zakretni moment koji proizvođač propisuje! Podatci o zakretnim momentima za vijke se pružaju na samim sastavnim dijelovima, u poglavlju „**Preporučeni zakretni momenti za vijke**“ ili u naputcima koje izdaju proizvođači sastavnica, a koji su ovom naputku možebitno priloženi. Ti se podatci alternativno pružaju u registru za prijenos podataka sa servera na Vaše računalo na internetskim stranicama dotičnih proizvođača sastavnica.

⚠ UPOZORENJE

Ovi radovi iziskuju dosta zanatske vještine i za obavljanje istih trebate (specijalni) alat. Najbolje je da obavljanje tih radova povjerite Vašoj trgovini specijaliziranoj Raymon. Ako se ipak želite sami iskušati u tim radovima, onda pročitajte prije toga pomno naputak proizvođača produžetka za upravljače.

Kod preokrenutog produžetka za upravljač može biti da je žičana užad prekratka. Vožnja biciklom na kojoj je žičana užad prekratka je opasna. Zatražite savjet u Vašoj trgovini specijaliziranoj Raymon.

INFORMACIJA

Ako uklonite razmačnike, onda morate skratiti tijelo vilice. Ovaj postupak je ireverzibilan. Preporučljivo je da taj postupak obavi Vaša trgovina specijalizirana Raymon i to tek kada pronađete onu poziciju koja je za Vas osobno prikladna.

UPUTA ZA VAŠU SIGURNOST

Ako želite upravljač na višoj poziciji, onda će Vam eventualno pomoći koljenasto savinut model, pod nazivom „Riserbar“. Obratite se Vašoj trgovini specijaliziranoj Raymon.

Prilagodba nagiba upravljača, rogova za upravljač i ručica kočnica

Krajevi upravljača su kod brdskih bicikala u pravilu izvedeni tako da imaju mali pregib. Namijestite upravljač tako da Vaši ručni zglobovi zauzimaju opušteni položaj i da nisu u prevelikoj mjeri izokrenuti na vanjsku stranu.

Popustite u tu svrhu vijak/vijke sa šesterokutnim otvorom na donjoj odn. prednjoj strani produžetka za upravljač. Zaokrećite upravljač sve dok ne postignete položaj koji želite. Vodite računa o tome da produžetak za upravljač steže upravljač točno na sredini (a). Uvijte vijak/vijke ponovo oprezno u križ pomoću dinamometarskog ključa tako da je upravljač samo malo pritegnut (b). Kontrolirajte jesu li prorezi gore i dolje iste širine i jesu li međusobno paralelno pozicionirani (c). Uvijte vijak/vijke ponovo podjednako i u križ pomoću dinamometarskog ključa, pridržavajući se pri tome zakretnog momenta koji se preporučava. Pokušajte upravljač zaokrenuti u odnosu na produžetak za upravljač (d) i prema potrebi pritegnite još jednom vijčani spoj. Koristite za to dinamometarski ključ i ne prekoračite maksimalne zakretne momente za vijke! Podatci o zakretnim momentima za vijke se pružaju na samim sastavnim dijelovima, u poglavlju „Preporučeni zakretni momenti za vijke“ ili u naputcima koje izdaju proizvođači sastavnica, a koji su ovom naputku možebitno priloženi. Ti se podatci alternativno pružaju u registru za prijenos podataka sa servera na Vaše računalo na internetskim stranicama dotičnih proizvođača sastavnica.

Nakon namještanja upravljača morate obaviti ugađanje ručica kočnica i mjenjača.

Popustite u tu svrhu vijke sa šesterokutnim otvorom na ručicama. Zaokrenite ručicu na upravljaču. Sjednite na sjedalo i stavite Vaše prste na polugu kočnice. Provjerite je li Vaša šaka u ravnoj liniji s podlakticom (e). Pritegnite ručice ponovo dinamometarskim ključem (f) i kontrolirajte je li moguće zaokretati ručke (d)!

Rogovi za upravljač, poznati pod nazivom „Barends”, nude dodatne mogućnosti za držanje upravljača. Namještanje rogova se u pravilu vrši tako da šake zauzimaju ugodan položaj na istima dok biciklist vozi u stajaćem položaju. Rogovi za upravljač su onda pozicionirani približno paralelno u odnosu na tlo, odn. blago uvis (do otprilike 25°).

Popustite vijke koji su u pravilu pozicionirani na donjoj strani rogova za upravljač, za jedan do dva okretaja. Zaokrećite rogove za upravljač prema vlastitom odabiru i vodite računa o tome da je kut pozicioniranja na obje strane isti. Pritegnite vijke ponovo zakretnim momentom za vijke koji je propisan (g). Provjerite siguran dosjed time što pokušate zaokrenuti rogove.

⚠ UPOZORENJE

- Vodite računa o tome da vijčane spojeve na produžetku za upravljač, upravljaču, rogovima i kočnicama morate pritezati onim zakretnim momentima koji su za to propisani. Koristite za to dinamometarski ključ i ne prekoračite maksimalne zakretne momente za vijke! Podatci o zakretnim momentima za vijke se pružaju na samim sastavnim dijelovima, u poglavlju „Preporučeni zakretni momenti za vijke” ili u naputcima koje izdaju proizvođači sastavnica, a koji su ovom naputku može bitno priloženi. Ti se podatci alternativno pružaju u registru za prijenos podataka sa servera na Vaše računalo na internetskim stranicama dotičnih proizvođača sastavnica.**
- Ako namjeravate na upravljač montirati rogove za upravljač, onda provjerite prije montaže je li upravljač prikladan za montažu rogova i je li certificiran za montažu rogova. Za određene upravljače je propisana uporaba specijalnih tuljaca za pojačavanje (zapušači za upravljač). Ako u svezi nečega niste apsolutno sigurni ili ako imate pitanja, obratite se Vašoj trgovini specijaliziranoj Raymon.**
- Ne pozicionirajte rogove za upravljač okomito ili zakrenute u suprotnom smjeru od smjera vožnje, pošto bi to kod pada s bicikla moglo izazvati zadobivanje ozljeda.**
- Vodite računa o tome da zaustavni put eventualno može biti dulji, ako je bicikl opremljen upravljačem s rogovima (h). Poluge kočnica nisu u svim pozicijama ručica na povoljnoj udaljenosti za povlačenje.**

Reguliranje udaljenosti za povlačenje poluge kočnice

Kod većine ručica kočnice možete regulirati razmak između poluge i drška za upravljač (a). To je predviđeno prvenstveno za vozače koji imaju male šake, a koji na taj način mogu poluge kočnice pozicionirati blizu upravljača, na povoljan položaj za povlačenje. Optimalno je ako prvi članci srednjeg prsta i kažiprsta mogu obuhvaćati polugu (b).

U pravilu je mali vijak za reguliranje pozicioniran tamo gdje žičano uže kočnice ulazi u armaturu poluge ili na samoj polugi. Uvijte vijak u smjeru kretanja kazaljke na satu i motrite na to kako poluga pri tome mijenja poziciju.

Hidrauličke kočnice su također opremljene napravama za prilagodbu na polugi kočnice (c). Postoje različiti sustavi. Obratite se Vašoj trgovini specijaliziranoj Raymon ili pročitajte odgovarajući naputak za rukovanje.

Namjestite udaljenost ručica od upravljača tako da prvi članak kažiprsta može obuhvatiti polugu kočnice. Provjerite potom ispravnost reguliranja i djelovanje sustava za kočenje na način koji je opisan u poglavlju „Sustav za kočenje” i/ili u naputku koji izdaje proizvođač kočnica. Kod pojedinih kočnica je moguće regulirati i razmak poluge, i točku na kojoj kočnica počinje djelovati (d).

⚠ UPOZORENJE

- Poduzmite nakon postupaka reguliranja pokusnu vožnju na površini na kojoj se ne odvija cestovni promet, te potom samo po lako prohodnom terenu.
- Kočnica mora biti namještena tako da povučena poluga kočnice ne dotakne upravljač. Kočnica je optimalno namještena ako maksimalnu silu kočenja postizete već prije toga.

UPUTA ZA VAŠU SIGURNOST

- Pridržavajte se kod hidrauličkih kočnica i disk kočnica naputka koji izdaje proizvođač kočnica. Ako u svezi nečega niste apsolutno sigurni ili ako imate pitanja, obratite se Vašoj trgovini specijaliziranoj Raymon.

Ispravlak duljine sjedala i namještanje nagiba sjedala

Pozicija sjedala je od bitnog značaja za Vaš osjećaj tijekom vožnje i za ugodnu vožnju.

Razmak među ručkama na upravljaču i sjedala utječe na nagnutost leđa (e), a time i na udobnost kod vožnje i na dinamiku vožnje. Preko klizača za cijev sjedala možete tu udaljenost minimalno prilagoditi. Međutim, ako promijenite poziciju postolja sjedala u cijevi sjedala, onda to istovremeno utječe na postupak pedaliranja. Vozač pritišće pedal manje ili više sa stražnje strane.

Ako sjedalo nije namješteno tako da je položaj istog vodoravan, onda vozač ne osjeća opuštenost kod pedaliranja. Mora se stalno oslanjati na upravljač ili držati za upravljač da ne klizne sa sjedala.

Vodite računa o tome da gornji brid sjedala ostane u vodoravnom položaju (f), dok ponovo pritežete vijak/vijke. Korisno je da bicikl Raymon stoji u vodoravnom položaju dok obavljate ove radove namještanja.

Kod brdskih bicikala Raymon s amortizerima na prednjem i stražnjem kotaču može biti korisno da sjedalo namjestite tako da je prednji dio malo niži od stražnjeg, tj. da sjedalo ima blagi nagib prema smjeru vožnje.

Raspon za prilagodbu sjedala je jako ograničen. Znatno veće područje duljina pokrivaju prilagodivi produžetci za upravljače ili različite duljine produžetaka za upravljače. Jednim dijelom je moguće realizirati razlike veće od 10 cm. U pravilu morate pri tome prilagoditi duljinu žičane užadi mjenjača i kočnica; to će lakoćom riješiti Vaša trgovina specijalizirana Raymon!

Provjerite nakon montaže naginje li se sjedalo koje ste ponovo pritegnuli na prednju ili stražnju stranu (g) ili možete li ga pomaknuti lijevo ili desno (h), time što rukama izmjenično opterećujete vrh i kraj sjedala.

⚠ UPOZORENJE

Vijci koji pripadaju mehanizmu za stezanje sjedala spadaju u najosjetljivije vijke na cijelom biciklu. Vodite stoga pedantno računa o tome da ne primjenjujete manji zakretni moment za vijke od onog koji je minimalno preporučen i da ne prekoračite maksimalni zakretni moment za vijke; koristite uvijek dinamometarski ključ.

Podatci o zakretnim momentima za vijke se pružaju na samim sastavnim dijelovima, u poglavlju „Preporučeni zakretni momenti za vijke“ ili u nuputcima koje izdaju proizvođači sastavnica, a koji su ovom nuputku možebitno priloženi. Ti se podatci alternativno pružaju u registru za prijenos podataka sa servera na Vaše računalo na internetskim stranicama dotičnih proizvođača sastavnica.

⚠ UPOZORENJE

Vodite računa o tome da stezanje postolja sjedala vršite samo u onom predjelu u kojem su oznake za stezanje (a). U suprotnome može doći do zakazivanja postolja!

Ako je postolje sjedala previše rašireno, ne pokušavajte postolje silom pritisnuti u utore za stezanje cijevi sjedala. Primjena sile može slomiti napravu za stezanje ili postolje sjedala. Koristite drugi model sjedala ili pitajte umjesto toga Vašu trgovinu specijaliziranu Raymon.

Vijci koji nisu potpuno pritegnuti ili koji se olabave mogu zakazati. Provjerite vijčane spojeve u intervalima od mjesec dana dinamo-metarskim ključem (b) sukladno onim vrijednostima koje se navode na samim sastavnim dijelovima (c), u poglavlju „Preporučeni zakretni momenti za vijke“ ili u naputcima koje izdaju proizvođači sastavnica, a koji su ovom naputku možebitno priloženi.

UPUTA ZA VAŠU SIGURNOST

Proizvođači sjedala odn. cijevi sjedala isporučuju u pravilu zajedno sa sjedalima odn. cijevima sjedala iscrpne naputke. Pročitajte pomno te naputke, prije nego što pristupite namještanju pozicije Vašeg sjedala. Ako u svezi nečega niste apsolutno sigurni ili ako imate pitanja, obratite se Vašoj trgovini specijaliziranoj Raymon.

Stega za pričvršćivanje s jednim vijkom ili s dva paralelna vijka

Kod cijevi sjedala sa stegom, jedan (e) ili dva (f) središnja vijka sa šesterokutnim otvorom drže glavu koja fiksira nagib te vodoravnu poziciju sjedala. Većina cijevi sjedala imaju dva vijka koji su raspoređeni jedan pokraj drugog.

Za namještanje pozicije sjedala morate popustiti vijak (g) odn. vijke (h) na glavi cijevi sjedala. Popustite vijak/vijke u tu svrhu za dva do maksimalno tri okretaja, jer ako vijke popustite više, onda može doći do raspadanja cijelog mehanizma. Promijenite poziciju sjedala u vodoravnom smjeru, čime namještate duljinu sjedenja. U pravilu trebate sjedalo samo lagano udariti da se pomakne. Obratite pozornost na oznake na postolju i ne stegnite sjedalo izvan tih oznaka (i+k).

Nakon što ste pronašli onu poziciju koju želite, provjerite jesu li dvije polovice mehanizma za stezanje priljubljene uz postolje sjedala.

Vodite računa o tome da kad počnete okretati, sjedalo odn. mehanizam za stezanje uskoči u jednu od izbrazdanih površina na glavi cijevi sjedala. Uvijte vijak/vijke korak po korak.

Ako sve pravilno pristaje, onda pritegnite vijak (l) odn. vijke (m) dinamometarskim ključem sukladno podacima proizvođača.

UPUTA ZA VAŠU SIGURNOST

Pročitajte i opći dio početku poglavlja.

Mehanizam za stezanje jarmima s dva vijka raspoređena jedan iza drugog

Kod cijevi sjedala koje su opremljene mehanizmom za stezanje jarmima (a) dva okomita vijka sa šesterokutnim otvorom drže glavu koja fiksira nagib te vodoravnu poziciju sjedala. Jedan vijak je pozicioniran iza cijevi, jedan dodatni ispred cijevi ili centralno (b) u cijevi.

Za namještanje pozicije sjedala, popustite oba vijka za dva do maksimalno tri okretaja (c+d), jer ako vijke popustite više, onda može doći do raspadanja cijelog mehanizma. Promijenite poziciju sjedala u vodoravnom smjeru, čime namještate duljinu sjedenja. U pravilu trebate sjedalo samo lagano udariti da se pomakne. Obratite pozornost na oznake na postolju (e) i ne stegnite sjedalo izvan tih oznaka. Nakon što ste pronašli onu poziciju koju želite, provjerite jesu li obje polovice mehanizma za stezanje precizno priljubljene uz postolje sjedala.

Pritežite oba vijka podjednako, tako da sjedalo zadrži kut svog položaja. Ako želite da vrh sjedala bude niže pozicioniran, onda okrećite prednji vijak u smjeru kretanja kazaljke na satu. Eventualno morate stražnji vijak čak i malo popustiti. Da bi otraga uspostavili niži položaj, morate stražnji vijak okretati u smjeru kretanja kazaljke na satu, a prednji eventualno popustiti.

Ako sve pravilno pristaje, onda pritegnite vijke dinamometarskim ključem sukladno podacima proizvođača (f+g).

UPUTA ZA VAŠU SIGURNOST

Pročitajte i opći dio na početku poglavlja.

Sustav s jednim vijkom ili s dva vijka (vodoravno)

Kod cijevi sjedala koje su opremljene vodoravnim mehanizmom za stezanje, jedan (i) ili dva (k) vijka sa šesterokutnim otvorom drže glavu koja fiksira nagib te vodoravnu poziciju sjedala.

Za namještanje pozicije sjedala, popustite poprečno pozicionirani vijak za pričvršćivanje (l) odn. vijke (m) za jedan do maksimalno dva okretaja, jer inače prijeti opasnost od raspadanja mehanizma.

Promijenite poziciju sjedala u vodoravnom smjeru, čime namještate duljinu sjedenja. U pravilu trebate sjedalo samo lagano udariti da se pomakne. Obratite pozornost na oznake (n+o) na postolju i ne stegnite sjedalo izvan tih oznaka. Pozicionirajte sjedalo sad onako kako Vama odgovara. Uvijte vijak/vijke korak po korak.

Ako napravu za stezanje morate u cijelosti rasklopiti, onda izvijte vijak/vijke za pričvršćivanje i izvadite ga/ih. Na taj način oslobađate vanjske elemente za stezanje. Nutarnji elementi za stezanje ostaju na temelju pribora za fiksiranje od gume možebitno na svojoj poziciji. Montirajte postolje sjedala u nutarnje elemente za stezanje, stavite ponovo vanjske elemente i umetnite ponovo vijak/vijke za pričvršćivanje.

Ako ste uspostavili dosjed sjedala, onda ga pozicionirajte onako kako Vama odgovara, a na način koji je gore opisan. Provjerite sjedi li naprava za stezanje još uvijek precizno na glavi cijevi sjedala i obuhvaćaju li dvije polovice mehanizma za stezanje postolje besprijekorno. Uvijte vijak/vijke korak po korak.

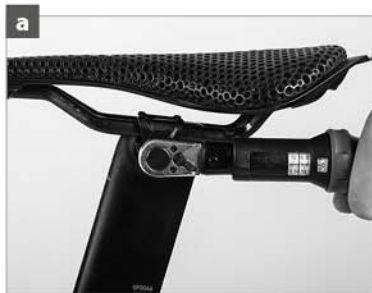
Ako sve pravilno pristaje, onda pritegnite vijak (a) odn. vijke (b+c) dinamometarskim ključem sukladno podacima proizvođača.

⚠ UPOZORENJE

Cijev sjedala je u pravilu dimenzionirana za većinu sportskih sjedala, čiji promjer postolja sjedala iznosi 7 mm. Možete kupiti pričuvne vanjske stezaljke za cijevi postolja sjedala ovalnog oblika dimenzije 8 mm x 8,5 mm (Š x V), te za postolja sjedala od karbona koja su veća od 8 x 8,5 mm. Ako niste sigurni koji je Vaš tip postolja sjedala ili ako trebate dodatne informacije, obratite se Vašoj trgovini specijaliziranoj Raymon.

UPUTA ZA VAŠU SIGURNOST

Pročitajte i opći dio na početku poglavlja.

KARBON – VAŽNE INFORMACIJE

Kod proizvoda od plastičnog materijala pojačanog karbonskim vlaknima (a), koji je još poznat pod nazivom „Karbon“ ili „CFK“, postoje određene specifičnosti.

Karbon je materijal ekstremne čvrstoće koji omogućava izradbu sastavnih dijelova visoke opteretivosti, a male težine. Pritom je u tipičnom i razumnom režimu vožnje sukladno kategoriji korištenja više opteretiv odn. u najmanju ruku u onoj mjeri opteretiv kao aluminij ili čelik. Vodite računa o tome da nakon prevelikog opterećivanja karbona ne dolazi do trajnog deformiranja materijala, premda postoji mogućnost da je unutarnja struktura vlakana ipak oštećena.

Nakon određenog preopterećenja može sastavni dio od karbona, isti kao i sastavni dio od metala, a koji je već ranije pretrpio oštećenje eventualno zatajiti, te izazvati pad s bicikla popraćen nepredvidivim posljedicama. Ako je sastavni dio od karbona bio izložen visokom opterećenju, onda Vam najtoplije preporučamo da kontrolu sastavnog dijela, ili još bolje potpunog bicikla povjerite Vašoj trgovini specijaliziranoj Raymon. Ista može provjeriti oštećeni bicikl Raymon i prema potrebi inicirati zamjenu onih sastavnih dijelova koji nisu ispravni.

Iz sigurnosnih razloga se sastavni dijelovi od karbona (b) koji su oštećeni ne smiju ispravljati ili popravljati. Zamijenite odmah onaj sastavni dio koji je oštećen! Poduzmite prikladne mjere i spriječite time (npr.

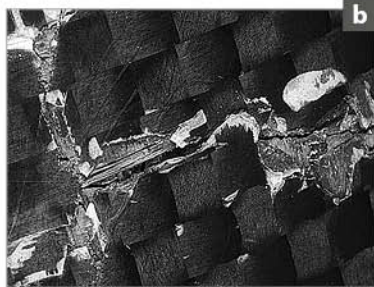
raskomadajte pilom) da spriječite daljnje korištenje od strane trećih osoba. Popravak je eventualno moguć samo kod okvira bicikala koji su oštećeni.

Sastavne dijelove od karbona ne smijete nikada i nipošto izlagati visokim temperaturama. Stoga te dijelove ne smijete nikada podvrgnuti elektrostatskom plastificiranju ili lakiranju. Visoke temperature koje su pritom za te postupke potrebne mogu uništiti sastavni dio. Izbjegavajte da sastavne dijelove od karbona ostavljate u autu ili u prtljažniku dok je isti izložen jakoj insolaciji ili da te dijelove čuvate u blizini izvora topline.

Sastavni dijelovi od karbona imaju kao i svi dijelovi izrađeni od materijala vrlo male težine samo ograničeni vijek trajanja. Mijenjajte stoga upravljač i produžetke za upravljače u ovisnosti od intenziteta korištenja, redovito (npr. u intervalima od tri godine), bez obzira što nisu bili izloženi neuobičajenom opterećenju (npr. prilikom nesreće).

Zaštitite Vaš bicikl Raymon, odn. okvir i sastavne dijelove od karbona na istom, ako ga transportirate u prtljažniku ili na stražnjim sjedalima Vašeg automobila (c). Da biste izbjegli oštećivanje osjetljivog materijala, omotajte ga pokrivacima, cijevima od pjenastog materijala ili sl.

Kad parkirate Vaš bicikl Raymon, pazite uvijek gdje i kako ga parkirate; mora stabilno stajati, tako da se ne prevrne (d). Dovoljno je da se bicikl samo jednom sruši da dođe do oštećivanja okvira i sastavnih dijelova od karbona, npr. ako udare o oštar brid.

⚠ UPOZORENJE

Ako čujete zvukove pucketanja koji potječu od sastavnih dijelova od karbona na Vašem biciklu ili ako na istima uočite vanjska oštećenja kao što su urezi, pukotine, izbočine, udubine, promjene boje itd., onda ne smijete koristiti bicikl Raymon dok se ne obavi zamjena tih dijelova. U slučaju izloženosti visokom opterećenju ili ako je došlo do nesreće ili jakog sudara, onda zamijenite taj sastavni dio ili prije nego što ponovo koristite bicikl, povjerite provjeru ispravnosti Vašoj trgovini specijaliziranoj Raymon.

Nipošto ne smijete kombinirati upravljač od karbona s rogovima za upravljač, osim ako su ti rogovi za to specijalno certificirani. Ne vršite skraćivanje upravljača od karbona i ne pričvršćujte poluge kočnice i mjenjača na poziciji na upravljaču koja je više na nutarnjoj strani od one koja se navodi ili više nego što je potrebno. Opasnost od prijeloma!

Vodite računa o tome da u onim predjelima u kojima vršite stezanje ne smije biti nimalo masti, ako stezanje vršite sastavnim dijelom od karbona! Mast se nataloži u površini sastavnih dijelova od karbona, uslijed čega se smanjuje koeficijent trenja, te na taj način sprječava sigurno stezanje elemenata unutar dopuštenog raspona zakretnih momenata za vijke. Jednokratno premazivanje sastavnih dijelova od karbona masću može pod određenim okolnostima izazvati da se nikada više ne može postići sigurno stezanje tih sastavnih dijelova! Koristite umjesto toga specijalnu pastu za montažu elemenata od karbona (e) koju nude razni proizvođači.

⚠ UPOZORENJE

Okrvire ili cijevi sjedala od karbona ne smijete ukliješiti u stalak za obavljanje radova montaže! To može oštetiti okvir ili cijev sjedala. Preporučamo da ili montirate solidnu cijev sjedala od aluminija (f) i stezanje vršite na toj cijevi, ili da koristite stalak za obavljanje radova montaže, na kojemu možete okvir na nutarnjoj strani utegnuti na trima točkama, ili koji ima prihvatnik za vilicu i kućište za uležištenje poluga pedala.

Ako su cijevi okvira velikog volumena, onda kod većine stezaljki na nosačima bicikala prijeti opasnost od prignječenja! To može izazvati da okviri od karbona tijekom daljnjeg korištenja iznenađajuće zataje. U trgovinama koje nude pribor i opremu za automobile možete kupiti specijalne, kompatibilne modele (g). Tražite u tim trgovinama izričito te modele ili zatražite savjet u Vašoj trgovini specijaliziranoj Raymon.

Ne sjedajte na gornju cijev okvira od karbona dok se odmarate ili dok npr. stojite pred semaforom. Takvo opterećivanje može oštetiti okvir.

INFORMACIJA

Zaštitite ona mjesta na Vašem okviru od karbona koja su ugrožena, npr. donju stranu donje cijevi, naljepnicama (h) od oštećenja izazvanih abrazivnim djelovanjem žičane užadi ili udarcima kamenja. Te naljepnice možete kupiti u Vašoj trgovini specijaliziranoj Raymon.

SUSTAV ZA KOČENJE

Opće informacije u svezi kočnica

Pomoću kočnica (a+b) možete brzinu kretanja prilagoditi topografiji terena i prilikama koje vladaju u prometu. U slučaju potrebe morate bicikl Raymon što brže moguće potpuno zaustaviti.

Kada vršite takva kočenja punom snagom, onda se težina u velikoj mjeri prebacuje na prednju stranu, stražnji kotač je rasterećen. Stoga je na neklizavim podlogama vjerojatnost veća da će se stražnji kotač dignuti u zrak i da će doći do prevrtanja bicikla Raymon, nego da će gume izgubiti adheziju s tlom (c). Ova se problematika posebice zaoštrava kod vožnje nizbrdo. Stoga morate kod kočenja punom snagom pokušati da Vašu težinu u što većoj mjeri prebacite na stražnju stranu i na nižu točku.

Stisnite obje kočnice istovremeno i vodite računa o tome da prednja kočnica na neklizavoj podlozi uslijed prebacivanja težine može izvršiti prijenos daleko većih sila.

Na neučvršćenoj podlozi vladaju drugi uvjeti (d). Ovdje može prekomjerno naglo kočenje prednjeg kotača izazvati nekontrolirano klizanje kotača. Vježbajte stoga postupak kočenja na različitim podlogama.

Ako je podloga vlažna, onda kočnice počinju djelovati sa zadržkom. Na mokrim i klizavim podlogama morate oprezno kočiti, jer tu brzo dolazi do nekontroliranog klizanja guma. Stoga smanjite Vašu brzinu kretanja.

Kod različitih izvedbi kočnica se mogu pojaviti sljedeći problemi:

Obručne kočnice (e) se mogu prekomjerno zagrijati, ako kočite preduugo ili ako kočite tako da obloge bez prekida stružu po obruču. Takvo kočenje može oštetiti zračnicu ili može izazvati da se gume okreću po obruču. Na taj način može doći do trenutnog nekontroliranog oslobađanja zraka, vjerojatnost bi bila velika da će doći do teške nesreće.

K tome se vremenom povećava istrošenost obruča. Može se dogoditi da se obruči raspuknu. Stoga morate nakon određenog vremena zamijeniti obruče.

Kod **disk kočnica** (f+g) može dugotrajno kočenje bez prekida ili neprekidno ribanje obloga po disku izazvati prekomjerno zagrijavanje sustava za kočenje. Sila kočenja može popustiti ili kočnica potpuno zatajiti. **Opasnost od izazivanja nesreće!**

Steknite naviku da na duljim vožnjama nizbrdo (h) kočite samo kratko, ali velikom snagom, te da kočnicu ne držite neprekidno stisnutu. Ako niste sigurni u učinkovitost kočnica, onda stanite kratko i pričekajte da se sustav za kočenje ohladi.

⚠ UPOZORENJE

- **Pripadnost poluge kočnice dotičnim kočnim tijelima** (npr. lijeva poluga djeluje na prednju kočnicu) može varirati. Potražite informacije u knjižici bicikla Raymon i provjerite možete li istom ručicom kočnice (desno ili lijevo) aktivirati kočnicu na prednjem kotaču, onako kako je to za Vas uobičajeno. Ako to nije slučaj, onda povjerite prilagodbu ručica kočnica Vašoj trgovini specijaliziranoj Raymon, i to još prije prve vožnje.
- **Budite oprezni i privikavajte se postupno na Vaše kočnice.** Vježbajte kočenje u uždži na prostoru na kojemu se ne odvija promet, sve dok niste sigurni da Vaš bicikl Raymon imate pod kontrolom. Na taj način možete spriječiti nesreće.
- **Vlaga smanjuje učinak kočenja i povećava opasnost od klizanja guma.** Računajte kod kišnog vremena s tim da će zaustavni put biti dulji, smanjite Vašu brzinu kretanja i kočite oprežno.
- **Vodite računa o tome da na površinama za kočenje i kočnim oblogama nipošto ne smije biti ni voska, ni masti, ni ulja.** Opasnost od izazivanja nesreće!

UPUTA ZA VAŠU SIGURNOST

- **Koristite za zamjenu isključivo pričuvne dijelove izvornog podrijetla koji su kompatibilni i koji nose odgovarajuću oznaku.** Djelatniku Vaše trgovine specijalizirane Raymon bit će zadovoljstvo pružiti Vam savjet u svezi toga.

Obručne kočnice

Kočnice s linearnim povlačenjem žičanog užeta (V-Brakes) i kočnice „Cantilever“

Način djelovanja i habanje

Kočnice s linearnim povlačenjem žičanog užeta (a) i kočnice „Cantilever“ (b) se sastoje od dva kraka kočnice koji su za sebe zasebno montirani s lijeve i s desne strane obruča. Povlačenje poluga kočnice izaziva preko žičanog užeta skupljanje krakova, obloge taru po bočnim stijenkama obruča.

Trenje izaziva habanje kočnih obloga i obruča, što češće vozite po brodovitom terenu i po kišnom vremenu ili nečistom tlu, to brže. Postoje obruči koji su opremljeni takozvanim pokazivačima istrošenosti (npr. žlijebovi ili točke). Ako ti pokazivači nisu više uočljivi, onda morate zamijeniti obruč. Ako se debljina bočne stijenke obruča smanji na kritičnu dimenziju, onda tlak zraka u gumi može izazvati rasprsnuće obruča. Kotač može blokirati ili zračnica puknuti. **Opasnost od izazivanja nesreće!**

Kontrola djelovanja

Provjerite jesu li kočne obloge (c) tako pozicionirane da kontakt s obručima uspostavljaju na cijeloj površini i je li debljina obloga dostatna. To u pravilu možete prepoznati po žlijebovima u kočnoj oblozi.

Ako su istrošeni ili ako ih uopće nema (d), onda je vrijeme da ih zamijenite. Pridržavajte se obvezno odgovarajućih informacija koje izdaju proizvođači dotičnih sastavnica.

Preporučamo da se Vašoj trgovini specijaliziranoj Raymon obratite najkasnije onda kada potrošite drugu garnituru kočnih obloga, kako biste istoj povjerali kontrolu obruča. Ona može debljinu stijenke provjeriti specijalnim instrumentima za mjerenje.

Kočne obloge moraju istovremeno uspostavljati kontakt s obručem, i to prvo s prednjim dijelom obloge. Optimalno je ako razmak između stražnjeg dijela kočnih obloga i površine za kočenje u tom trenutku iznosi jedan milimetar. Gledajući iz ptičje perspektive kočne obloge oblikuju slovo „V“ koje je na prednjoj strani zatvoreno. Svrha takvog položaja obloga je da se izbjegne škripljenje istih.

Poluga kočnice mora imati određenu pričuvu gibanja, čak i kod kočenja punom snagom ne smije doći do uspostave kontakta s upravljačem. Ako se to ipak događa, onda obratite pozornost na naredno poglavlje „Sinkroniziranje i ispravak regulacije“.

Kočnica je ispravno namještena samo ako kod svih ovih točaka ispitivanja dobije pozitivnu ocjenu.

⚠ UPOZORENJE

Morate odmah zamijeniti žičanu užad kočnica koja je oštećena, kod koje npr. pojedine žice strše (e). U suprotnome prijeti opasnost od zatajenja kočnica ili pada s bicikla!

Postizanje ispravne pozicioniranosti obloga u odnosu na obruč iziskuje dosta zanatske vještine. Povjerite zamjenu obloga ili rado-ve ugađanja istih Vašoj trgovini specijaliziranoj Raymon.

Povjerite provjeru i mjerenje debljine stijenki obruča Vašoj trgovini specijaliziranoj Raymon.

Sinkroniziranje i ispravljanje regulacije

Skoro sve kočnice imaju na jednom ili oba tijela kočnice sa strane vijak, kojim se regulira prednapregnutost opruge (f). Okrećite vijak postupno i pratite kako se mijenja razmak između obloga i obruča.

Regulirajte onda oprugu tako da je razmak u nepritegnutom stanju na obje strane istovjetan, a da kočne obloge kod kočenja istovremeno uspostavljaju kontakt s obručem.

Položaj poluge kočnice na kojemu kočnica počinje djelovati možete ispravkom regulacije žičanog užeta kočnice prilagoditi veličini Vaše šake i Vašim osobnim sklonostima.

Nipošto ne smijete polugu kočnice namjestiti tako da kod povlačenja može uspostaviti kontakt s drškom za upravljač. Preporučamo da kočne obloge u nepritegnutom stanju nisu pozicionirane ni previše blizu bočnih stijenki obruča, iz razloga što bi onda tijekom vožnje mogle strugati po obruču. Prije nego što poduzimate ovu regulaciju, obratite pozornost na informacije u poglavlju „Reguliranje udaljenosti za povlačenje poluge kočnice”.

Ako želite obaviti ispravak regulacije kočnice, onda popustite nazubljene protuprsten gore na upravljaču, gdje žičano uže ulazi u ručicu kočnice (g). Izvijte nazubljeni vijak s prorezom kroz koji prolazi žičano uže i koji je na ručici, za nekoliko okretaja. To izaziva smanjivanje praznog hoda poluge kočnice. Držite vijak za reguliranje i pritegnite protuprsten vijanjem do kućišta poluge, tako da se vijak za reguliranje ne može samostalno olabaviti. Vodite računa o tome da prorez na vijku ne pokazuje ni na prednju, ni na gornju stranu, jer ti položaji olakšavaju vodi i nečistoći prodiranje u unutrašnjost.

⚠ UPOZORENJE

Obavite nakon ispravka regulacije obvezno pokus kočenja dok bicikl nije u pokretu (h) i provjerite uspostavljaju li obloge svojom cijelom površinom kontakt s bočnom stijenkom obruča, ako polugu kočnice povučete snažno.

Disk kočnice

Način djelovanja i habanje

Odlika disk kočnica je izuzetni učinak kočenja. Na vlazi počinju znatno brže djelovati nego što to čine obručne kočnice, a uobičajeno visoki učinak postižu u najkraćem roku. Intervali servisiranja su bitno dulji i ne izazivaju habanje obruča.

Sastavni dijelovi disk kočnica (a) su čeljust kočnice (1), kočni disk (2), cjevčica kočnice ili žičano uže kočnice (3), te ručica/poluga kočnice (b). Povlačenje poluga kočnice izaziva hidrauličko ili mehaničko pritiskanje kočnih stapova tako da se spajaju, obloge ribaju po kočnom disku.

Ribanje izaziva habanje kočnih obloga (c) i diskova, što češće vozite po brdovitom terenu i po kišnom vremenu ili nečistom tlu, to brže. Ovisno o proizvođaču i modelu postoje različite metode kontroliranja i granične vrijednosti za istrošenost obloga i diskova.

⚠ UPOZORENJE

Nove kočne obloge moraju prvo proći fazu uhadavanja, dok ne postignu optimalne vrijednosti za negativno ubrzanje. Ubrzajte u tu svrhu bicikl Raymon otpr. 30 do 50 puta na brzinu od približno 30 km/h i kočite do potpunog zaustavljanja. Pod uvjetom da ne dolazi do dodatnog smanjenja fizičke snage koja je potrebna za kočenje ste time obavili postupak uhadavanja.

⚠ UPOZORENJE

Onečišćene kočne obloge i kočni diskovi mogu izazvati drastično smanjenje sile kočenja. Obratite uvijek pozornost na to da kočnica ne dolazi u dodir ni s uljem, ni s drugim tekućinama, npr. dok perete Vaš bicikl Raymon ili podmazujete lanac. Ne postoji mogućnost čišćenja obloga koje su onečišćene, te ih morate zamijeniti! Kočne diskove možete očistiti sredstvom za čišćenje kočnica i čistim komadom tkanine koji upija tekućinu (d).

Neobični zvukovi (grebanje, ribanje itd.) tijekom kočenja i/ili osjetna promjena sile kočenja (povećanje ili smanjenje) ukazuju na to da su kočne obloge onečišćene ili istrošene. Provjerite kočne obloge i ako je potrebno, zamijenite ih. U suprotnome prijeti opasnost od nastanka dodatnih šteta, npr. na kočnom disku, ili čak opasnost od izazivanja nesreće zatajenjem kočnica! U slučaju dvojbe obratite se Vašoj trgovini specijaliziranoj Raymon.

⚠ OPREZ

Disk kočnice postižu tijekom operativnog djelovanja visoku temperaturu. Stoga izbjegavajte neposredno nakon zaustavljanja bicikla kontakt s diskom, osobito nakon dulje vožnje nizbrdo.

Hidrauličke disk kočnice

Kontrola djelovanja

Provjeravajte redovito hermetičnost cjevčica (e) i priključaka dok je poluga u povučenom položaju. U slučaju nekontroliranog oslobađanja tekućine za kočnice obratite se odmah Vašoj trgovini specijaliziranoj Raymon. Nehermetičnost na jednom mjestu može izazvati potpuni gubitak djelovanja kočnice. **Opasnost od izazivanja nesreće!**

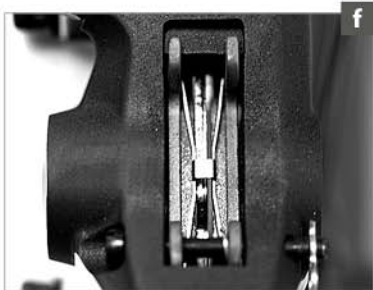
Habanje i servisiranje

Provjeravajte redovito istrošenost obloga (f) i pridržavajte se pri tome onih normativa koje sadrži naputak za rukovanje dotičnog proizvođača.

Izmjerite pomičnim mjerilom (g) debljinu obloge na nosaču. Debljina obloge mora na svim mjestima biti najmanje 0,5 mm. Izmjerite oblogu i nosač, te nosač samog za sebe; debljina obloge rezultira iz razlike. Stavite očišćene obloge ponovo u očišćenu čeljust.

⚠ UPOZORENJE

Nezatvoreni priključci ili nehermetične cjevčice izazivaju jako smanjenje učinka kočenja. U slučaju nehermetičnosti sustava ili presa-vijenosti cjevčica obratite se odmah Vašoj trgovini specijaliziranoj Raymon!

⚠ UPOZORENJE

Ne preokrećite bicikl Raymon koji je opremljen hidrauličkim disk kočnicama naglavce. Na taj način može zrak prodrijeti u sustav. Zrak u sustavu može izazvati potpuni gubitak djelovanja kočnice (h).

⚠ OPREZ

Ne otvarajte cjevčice kočnice. Moglo bi doći do nekontroliranog oslobađanja tekućine za kočnice koja je štetna za zdravlje i koja nagrizuje lak.

UPUTA ZA VAŠU SIGURNOST

Ako Vaš sustav za kočenje koristi tekućinu za kočnice DOT, onda tu tekućinu morate redovito mijenjati, a sukladno intervalima koje propisuje proizvođač.

Proizvođači hidrauličkih disk kočnica isporučuju u pravilu zajedno s kočnicama i iscrpne naputke. Prije nego što demontirate kotač ili obavljate radove servisiranja, pročitajte pomno te naputke.

Mehaničke disk kočnice

Kontrola djelovanja

Ako su obloge mehaničkih disk kočnica istrošene, onda je put koji poluga kočnice prevađuje dulji. Provjeravajte redovito postiče li kočnica definiranu točku na kojoj počinje djelovati, prije nego što je poluga priključena uz upravljač. Provjerite neoštećenost cjevčica kočnice!

⚠ UPOZORENJE

Preporučljivo je da se odmah pobrinete za zamjenu one žičane užadi koja je oštećena (a), pošto može doći do kidanja užadi. Opasnost od izazivanja nesreće!

Habanje i servisiranje

Istrošenost obloge možete samo do određene granice izjednačiti neposredno na ručici kočnice. Popustite pretornu maticu na vijku kroz koji žičano uže ulazi u ručicu (b) i izvijte vijak sve dok put poluge ne udovaljava Vašim zahtjevima. Pritegnite ponovo protumaticu i vodite računa o tome da prerez na vijku ne pokazuje ni na gornju, ni na prednju stranu, jer u suprotnome prodire nepotrebna količina nečistoće i vlage u unutrašnjost.

Provjerite nakon ispravka regulacije djelovanje kočnice i stružu li obloge još (c+d), kada pustite polugu kočnice i okrećete kotač.

Višekratno ispravljanje regulacije izaziva promjenu položaja poluge pokraj čeljusti kočnice. Učinak kočnice postaje slabiji. U krajnjem slučaju može doći do potpunog zatajenja kočnice. **Opasnost od izazivanja nesreće!**

Pojedini modeli su neposredno pokraj čeljusti kočnice opremljeni dodatnim mogućnostima za prilagođavanje, međutim, ta oprema iziskuje zanatske vještine. Prije nego što počnete reguliranjem kočnice pročitajte obvezno izvorni nuputak koji izdaje proizvođač kočnica. Ako u svezi nečega niste apsolutno sigurni ili ako imate pitanja, obratite se Vašoj trgovini specijaliziranoj Raymon.

⚠ UPOZORENJE

Višekratno ispravljanje regulacije koje poduzimate isključivo na ručici kočnice može jako smanjiti učinak kočenja koji bi se mogao maksimalno postići.

UPUTA ZA VAŠU SIGURNOST

Kod pojedinih sustava morate ispravljanje regulacije koje je uvjetovano istrošenošću, obaviti neposredno na čeljusti kočnice. Pročitajte u tu svrhu nuputak proizvođača kočnica koji je u privitku.

Proizvođači mehaničkih disk kočnica isporučuju u pravilu zajedno s kočnicama i iscrpne nuputke. Prije nego što demontirate kotač ili obavljate radove servisiranja, pročitajte pomno te nuputke.

MJENJAČ

Brdski bicikli Raymon su u pravilu opremljeni vanjskim mjenjačima. Međutim, alternativno možete kupiti specijalne glavčine s prijenosnikom, a umjesto više prednjih pojedinačnih lančanika možete montirati uležištenja poluga pedala s prijenosnikom. Obratite se Vašoj trgovini specijaliziranoj Raymon ako Vaš brdski bicikl Raymon nije opremljen tipičnim vanjskim mjenjačem koji je ovdje opisan.

Vanjski mjenjač

Pomoću mjenjača (e+f) na biciklu se vrši prilagodba omjera prijenosa na topografiju terena i brzinu kretanja prema vlastitom odabiru. U maloj brzini kod koje se lanac sprijeda kreće preko malog lančanika, a otraga preko velikog lančanika, možete uz umjereni utrošak snage voziti po strmim uzbrdicama. Nedostatak je da morate brže pedalirati. Nizbrdo se uspostavlja veliki omjer prijenosa (sprijeda veliki lančanik, otraga mali lančanik). S jednim okretajem poluge pedale možete prijeći puno metara, brzina kretanja je onda sukladno tome visoka.

⚠ UPOZORENJE

Vježbajte mijenjanje brzina na terenu na kojemu se ne odvija promet, sve dok sigurno ne vladate načinom djelovanja poluga ili za kretnih držaka na Vašem biciklu Raymon.

UPUTA ZA VAŠU SIGURNOST

Pročitajte obvezno naputak za rukovanje koji izdaje proizvođač mjenjača, a rukovanje dotičnim mjenjačem vježbajte prije nego što krenete na prvu vožnju.

Način djelovanja i rukovanje

Princip djelovanja vanjskog mjenjača uvijek je sljedeći:

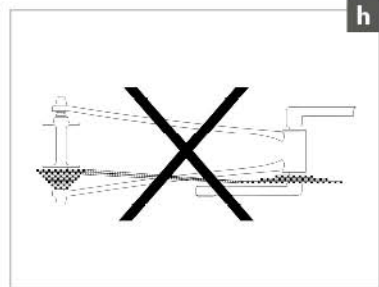
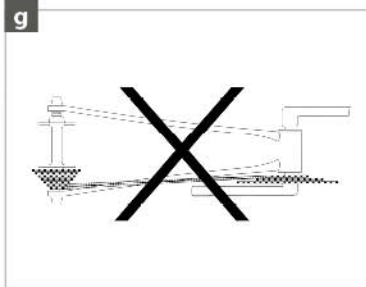
Veliki prednji lančanik – teška brzina – veći omjer prijenosa
 Mali prednji lančanik – laka brzina – manji omjer prijenosa
 Veliki stražnji lančanik – laka brzina – manji omjer prijenosa
 Mali stražnji lančanik – teška brzina – veći omjer prijenosa

U pravilu su ručni mehanizmi mjenjača montirani kao što slijedi:

Poluga mjenjača desno – stražnji lančanici
 Poluga mjenjača lijevo – prednji lančanici

Danas postoje različiti sustavi mjenjača s jednim, dva ili tri prednja lančanika.

Suvremeni brdski bicikli mogu imati i do 33 brzine, pri čemu ipak dolazi do poklapanja nekih brzina – efektivno se može koristiti 15 do 20 brzina. Nije preporučljivo da se lanac kreće u krajnje kosom položaju, pošto se na taj način brzo istroši, a korisnost opada. Nije dobro ako npr. lanac sprijeda leži na najmanjem lančaniku, a istovremeno otraga na dva ili tri vanjska (mala) lančanika (g) ili ako se sprijeda kreće po najvećem lančaniku, a otraga na nutarnjim (velikim) lančanicama stražnjeg kotača (h).

Uležištenje poluga pedala (a) je međusklop između poluga pedala i okvira. Postoje različite izvedbe – kod nekih vratilo ležaja pripada uležištenju poluga pedala, kod drugih je integrirano u desnu polugu pedala. Kuglični ležajevi s brtvama su tvornički namješteni tako da nemaju zračnosti i da nije potrebno servisirati ih. Morate redovito provjeravati čvrst dosjed uležištenja poluga pedala u okviru, te poluga na vratilo.

Provjeravajte također redovito jesu li poluge čvrsto pričvršćene na vratilo ležaja ili ima li u uležištenju zračnosti. Ako polugu pedale prodrmate snažno, ne smijete osjetiti nikakvu zračnost (b). Ako ipak osjetite zračnost, obratite se odmah Vašoj trgovini specijaliziranoj Raymon.

Postupak mijenjanja brzine počinje, u ovisnosti od sustava mjenjača kojim je bicikl opremljen, aktiviranjem poluge mjenjača ili kratkim okretajem ručnog zgloba, ako je bicikl opremljen zakretnim mehanizmima mjenjača (c). Tijekom cijelog postupka mijenjanja brzine morate pedalirati. Međutim, preporučljivo je da osjetno smanjite snagu kojom pedalirate.

U nastavku se objašnjavaju principi za varijante poluga mjenjača, te način djelovanja istih. Eventualno je Vaš novi bicikl Raymon opremljen mjenjačem kojeg nema u ovom naputku.

Ako je bicikl opremljen polugama mjenjača, onda se u pravilu velikom polugom (palčana poluga) vrši mijenjanje brzina na veće prednje/stražnje lančaničke.

To znači da postupak mijenjanja brzine desnom rukom rezultira lakšom brzinom. Za korake mijenjanja brzina postoji podjela po urezima, možete jednim aktiviranjem promijeniti i više stupnjeva brzina. Aktiviranjem lijeve palčane poluge vršite mijenjanje u tešku brzinu.

Mala poluga koja je iz perspektive vozača pozicionirana ispred upravljača, a za rukovanje kojom koristite kažiprst (kažiprstna poluga), pokreće lanac prema manjim prednjim/stražnjim lančanicima – znači desno u teže, a lijevo u lakše brzine.

UPUTA ZA VAŠU SIGURNOST

Proizvođači mjenjača isporučuju u pravilu zajedno s mjenjačem i iscrpne naputke. Pročitajte pomno te naputke. Vježbajte rukovanje novim mjenjačem, prema potrebi, tamo gdje se cestovni promet ne odvija (d). Ako u svezi nečega niste apsolutno sigurni ili ako imate pitanja, obratite se Vašoj trgovini specijaliziranoj Raymon.

Rukovanje **okretnim sklopovima za mijenjanje brzina** se vrši na drugi način. Dok jedan okretaj desnog mehanizma prema vozaču izaziva uspostavljanje lakšeg omjera prijenosa, istim okretajem lijevo prebacujete u težu brzinu – i obrnuto. Pod određenim okolnostima može i ovdje smjer mijenjanja brzina varirati.

⚠ UPOZORENJE

Nosite uvijek hlače koje prijanjaju uz noge, odn. stavljajte vezice za nogavice ili nešto slično. Na taj način se ne izlažete opasnosti da lanac ili lančanici zahvate Vaše hlače. Opasnost od izazivanja nesreće!

Ako mijenjanje brzina vršite pod opterećenjem, tj. dok pedalirate velikom snagom, onda može doći do proklizavanja lanca. Na prednjem mjenjaču može doći čak i do potpunog ispadanja lanca s lančanika, te može izazvati pad s bicikla! Takav incident će u najmanju ruku znatno smanjiti vijek trajanja lanca.

INFORMACIJA

Zračnost između vratila ležaja i poluga pedala može izazvati oštećivanje istih. Opasnost od prijeloma!

Izbjegavajte vožnju u onim brzinama, u kojima se lanac kreće u izrazito kosom položaju. Povećano habanje!

Za postupak mijenjanja brzina je bitno da pedaliranjem nastavite ravnomjerno i bez veće primjene snage. Ne vršite mijenjanje brzina dok je lanac pod opterećenjem, osobito ne prednjim mjenjačem (e); to znatno smanjuje vijek trajanja lanca. Osim toga može doći do zaglavljenja lanca između donje potpore stražnjeg kotača i lančanika („Chainsuck“).

Kontrola i ispravak regulacije

Vaša trgovina specijalizirana Raymon je prije primopredaje bicikla obavila ugađanje vanjskog mjenjača. Međutim, na prvim kilometrima može doći do duljenja žičane užadi, što kod postupaka mijenjanja brzina izaziva nepreciznost, a lanac proizvodi zvukove (zveketanje).

Reguliranje mehanizma mjenjača (f) i prednjeg mjenjača je posao koji može obaviti samo iskusni monter. Ako se želite sami okušati u tome, onda dodatno obratite pozornost na naputak za rukovanje koji izdaje proizvođač mjenjača. Ako Vam mjenjač zadaje brige, obratite se Vašoj trgovini specijaliziranoj Raymon.

⚠ UPOZORENJE

Služi Vašoj vlastitoj sigurnosti da s Vašom trgovinom specijaliziranom Raymon dogovorite termin za obavljanje prve inspekcije, a nakon što ste Vašim biciklom Raymon kategorije 3 koji ste kupili u neuporabljenom stanju, prešli između 75 i 225 km odn. nakon 5 do 15 sati korištenja ili nakon četiri do šest tjedana, ali najkasnije nakon tri mjeseca.

Služi Vašoj vlastitoj sigurnosti da s Vašom trgovinom specijaliziranom Raymon dogovorite termin za obavljanje prve inspekcije, a nakon što je Vaš bicikl kategorije 4 koji ste kupili u neuporabljenom stanju bio 5 do 15 sati korištenja ili nakon četiri do šest tjedana, ali najkasnije nakon tri mjeseca.

Služi Vašoj vlastitoj sigurnosti da s Vašom trgovinom specijaliziranom Raymon dogovorite termin za obavljanje prve inspekcije, a nakon što je Vaš bicikl kategorije 5 koji ste kupili u neuporabljenom stanju bio 4 do 12 sati korištenja ili nakon četiri do šest tjedana, ali najkasnije nakon tri mjeseca.

⚠ UPOZORENJE

Služi Vašoj vlastitoj sigurnosti da s Vašom trgovinom specijaliziranom Raymon dogovorite termin za obavljanje prve inspekcije, a nakon što je Vaš bicikl kategorije 5 koji ste kupili u neuporabljenom stanju bio 4 do 12 sati korištenja ili nakon četiri do šest tjedana, ali najkasnije nakon tri mjeseca.

Namještanje mehanizma mjenjača

Obavite na prilagodivom graničniku za žičano uže koji je pozicioniran na polugu mjenjača (a) ili na vijku za reguliranje kroz koji žičano uže ulazi u mehanizam mjenjača (b), dodatno zatezanje žičanog užeta. Prebacite u tu svrhu lanac na najmanji stražnji lančanik i izvijte vijke u koricima od pola okretaja sve dok se na žičanom užetu ne uspostavi blaga zategnutost. Provjeravajte nakon svakog zatezanja penje li se lanac na neposredno sljedeći veći stražnji lančanik. U tu svrhu morate poluge pedala rukom okretati ili voziti se biciklom i pri tome vršiti mijenjanje brzina, od najmanje do najveće. Ako lanac penjanje obavlja bez poteškoća, onda provjerite prelazi li na isti način i na male stražnje lančanike. Ako to nije slučaj, onda morate odgovarajući vijak za reguliranje malo natrag vratiti. Možda morate poduzeti više pokušaja.

⚠ UPOZORENJE

Sveobuhvatno reguliranje mehanizma mjenjača i prednjeg mjenjača je posao koji može obaviti samo iskusni monter. Obratite pozornost na naputak koji izdaje proizvođač mjenjača. Ako Vam mjenjač zadaje brige, obratite se Vašoj trgovini specijaliziranoj Raymon.

UPUTA ZA VAŠU SIGURNOST

Ako Vam netko pomogne i stražnji kotač podigne i drži u zraku, onda bez poteškoća možete djelovanje provjeriti na način da okrećete poluge i mijenjate brzine.

Namještanje graničnika

Da bi se spriječilo da mehanizam mjenjača ili lanac ulazi u žbice ili da lanac opadne s najmanjeg stražnjeg lančanika, takozvani vijci-graničnici (c) ograničuju zonu zaokretanja za mehanizam mjenjača. Vaša trgovina specijalizirana Raymon obavlja namještanje istih i kod normalne uporabe nema promjena na istima.

Ispravite poziciju pomoću vijka-graničnika, ako je to potrebno. Kod mehanizama mjenjača su vijci većinom obilježeni slovom „H” za „high gear” i „L” za „low gear”. Pod „High gear” se u ovom slučaju podrazumijeva teška brzina, znači mali stražnji lančanik. Okrećite vijak u smjeru kretanja kazaljke na satu, ako želite da se mehanizam mjenjača kreće više na nutarnjoj strani, ili u suprotnom smjeru od smjera kretanja kazaljke na satu, ako želite da se kreće više na vanjskoj strani.

Prebacite lanac sada na najveći stražnji lančanik i provjerite je li lančanik vodilica na mehanizmu mjenjača pozicioniran točno ispod vrhova zuba na stražnjem lančaniku. Okrećite vijak koji nosi oznaku „L” u smjeru kretanja kazaljke na satu, sve dok mehanizam mjenjača ne možete više pokretati u smjeru žbica – niti aktiviranjem poluge mjenjača, niti kada isti pritisnete šakom (d).

Ovom regulacijom sprječavate da se lanac zaglavi između stražnjeg lančanika i žbica ili da mehanizam mjenjača, odn. štitnik lančanika vodičice može dotaknuti žbice – to bi moglo oštetiti žbice, mehanizam mjenjača i okvir. U najgorem slučaju ne možete nastaviti vožnju biciklom.

⚠ UPOZORENJE

Ako se bicikl Raymon srušio ili ako je mehanizam mjenjača zadobio udarac, onda prijeti opasnost da se mehanizam mjenjača i element za pričvršćivanje istog, takozvana ušica za prihvat mjenjača, savinula. Nakon takvih incidenata ili ako montirate drugi stražnji kotač Vam preporučamo da kontrolirate zonu zaokretanja i da obavite dodatno ugađanje vijaka-graničnika (e), ako je to potrebno.

Nakon što ste obavili reguliranje mjenjača, poduzmite obvezno pokusnu vožnju na prostoru na kojemu se ne odvija cestovni promet.

INFORMACIJA

Loše ugađani mjenjači su jedan od glavnih uzroka za izazivanje šteta na okviru, mehanizmu mjenjača i kotačima koje se ne mogu ukloniti popravkom.

UPUTA ZA VAŠU SIGURNOST

Povjerite redovitu kontrolu Vašeg bicikla Raymon Vašoj trgovini specijaliziranoj Raymon.

Namještanje prednjeg mjenjača

Područje unutar kojega prednji mjenjač još uspijeva lanac držati na prednjem lančaniku, ali ne okrzne lanac, je krajnje usko. Isto kao i kod stražnjeg mehanizma mjenjača je zona zaokretanja omeđena vijcima-graničnicima (f) koji su obilježeni slovima „H” i „L”. Vaša trgovina specijalizirana Raymon obavlja namještanje istih i kod normalne uporabe nema promjena na istima.

Kao i kod mehanizma mjenjača može i kod prednjeg mjenjača (g) doći do duljenja žičanog užeta. To izaziva pogoršanje samog procesa mijenjanja brzina. Prebacite lanac na mali prednji lančanik i prema potrebi zategnite žičano uže na onom vijku kroz koji žičano uže ulazi u ručku mjenjača (h).

⚠ UPOZORENJE

Provjerite nakon pada s bicikla jesu li limovi za vođenje koji pripadaju prednjem mjenjaču još uvijek pozicionirani tako da u odnosu na prednje lančanike stoje paralelno i da li bi mogli dotaknuti veliki prednji lančanik. To bi izazvalo blokadu pogonske jedinice. Opasnost od izazivanja nesreće!

Reguliranje prednjeg mjenjača iziskuje posebice savjesno obavljanje posla. Ako ugađanje tog elementa nije ispravno, onda može lanac iskočiti i iznenada dolazi do prekida pogonske snage. Prijeti opasnost od izazivanja nesreće!

Nakon što ste obavili reguliranje mjenjača, poduzmite obvezno pokusnu vožnju na prostoru na kojemu se ne odvija cestovni promet.

LANAC – ODRŽAVANJE ČISTOĆE I HABANJE

Za dugi vijek trajanja lanca i kretanje istog uz što manji razvojni zvukovi nije presudno koliko maziva uporabljujete, nego u kojoj mjeri dobro rasporedite mazivo i vršite li podmazivanje uljem redovito. Čistite lanac povremeno nauljenom krpom, tako da uklonite nataloženu nečistoću i ulje (a). Specijalna sredstva za odmašćivanje lanca nisu potrebna, naprotiv, čak su više štetna, nego korisna.

Skinite sve nečistoće s lanca i nanesite na sve karike lanca ulje, mast ili vosak za podmazivanje lanca (b). Okrećite pri tome polugu pedale i nakapajte kotačiće na unutarnjoj strani lanca. Napravite potom više potpunih okretaja lancem. Ostavite bicikl da miruje nekoliko minuta, tako da mazivo može prodrijeti u lanac. Skinite suvišno mazivo ribajući lanac krpom, čime spriječite izbacivanje kapi maziva tijekom vožnje ili nepotrebno privlačenje nečistoće.

⚠ UPOZORENJE

Vodite obvezno računa o tome da površine za kočenje na obrucima, kočni diskovi ili kočne obloge ne dolaze u dodir s mazivom. Kočnica bi izgubila sposobnost djelovanja!

INFORMACIJA

Poradi zaštite okoliša koristite isključivo maziva koja su biološki razgradiva, jer tijekom vožnje biciklom uvijek dolazi do taloženja maziva za lance na tlu, osobito kada je vlažno.

Lanci spadaju u potrošni materijal na biciklu. Međutim, možete itekako utjecati na vijek trajanja lanca. Podmazujte lanac redovito, osobito nakon vožnje po kiši. Koristite one brzine u kojima se lanac kreće u što manje kosom položaju, a pedaliranje vršite po mogućnosti visokom frekvencijom. Lanci kojima su opremljeni vanjski mjenjači postižu svoju granicu uporabljivosti nakon što istima pređete otpr. 800 do 2.500 km, odn. nakon 40 do 125 sati korištenja. Jako izduljeni lanac izaziva pogoršanje samog procesa mijenjanja brzina. K tome su prednji i stražnji lančani izloženi većem habanju. U usporedbi s mijenjanjem lanca je zamjena ovih sastavnih dijelova skupa. Stoga provjeravajte redovito stanje lanca. Vaša trgovina specijalizirana Raymon raspolaže preciznim mjernim instrumentima za provjeru istrošenosti lanca (c). Zamjenu lanca valja povjeriti osobama koje su za takve poslove kvalificirane, jer za to trebate specijalni alat i morate odabrati lanac koji je s dotičnim mjenjačem kompatibilan.

⚠ UPOZORENJE

Lanac koji je loše spojen zakovicom ili koji je jako istrošen može puknuti i izazvati pad s bicikla.

UPUTA ZA VAŠU SIGURNOST

Koristite kod mijenjanja Vašeg lanca isključivo pričuvne dijelove izvornog podrijetla koji su kompatibilni i koji nose odgovarajuću oznaku (d). Djelatniku Vaše trgovine specijalizirane Raymon bit će zadovoljstvo pružiti Vam savjet u svezi toga.

VERTIKALNO PRILAGODIVA CIJEV SJEDALA

Ako namjeravate učestalo prilagođavati cijev sjedala, onda je preporučljivo da montirate vertikalno prilagodivu cijev sjedala. Cijev sjedala takve vrste je u stanju pripravnosti za vožnju u pravilu preko cjevčice koja prolazi kroz prihvatnik za cijev sjedala, povezana s polugom za rukovanje ili tipkom za rukovanje (e), koja je montirana na upravljaču.

Prije nego što u okvir montirate vertikalno prilagodivu cijev sjedala, provjerite da na prihvatniku za cijev sjedala nema nikakvih oštih bridova ili srhova. Ako je potrebno, povjerite čišćenje i skidanje srhova s prihvatnika za cijev sjedala iskusnom mehaničaru.

Prije nego što pristupite namještanju visine sjedenja (f), pročitajte poglavlje „**Namještanje visine sjedenja**”.

Pridržavajte se kod namještanja poluga za rukovanje vertikalno prilagodivom cijevi sjedala na upravljaču naputaka koje izdaje proizvođač.

⚠ UPOZORENJE

Montaža vertikalno prilagodive cijevi sjedala (g) općenito iziskuje podosta zanatske vještine, osim toga trebate (specijalni) alat. Najbolje je da obavljanje tih radova povjerite Vašoj trgovini specijaliziranoj Raymon. Ako se ipak želite sami iskušati u tim radovima, onda pročitajte prije toga pomno naputak za rukovanje koji izdaje proizvođač cijevi sjedala.

⚠ UPOZORENJE

Pridržavajte se onih vrijednosti koje proizvođač okvira odn. bicikla propisuje glede minimalne dubine uranjanja.

Bicikl Raymon koji je opremljen vertikalno prilagodivom cijevi sjedala ne smijete staviti na stalak za obavljanje radova montaže i učvrstiti ga za pokretni element, nego isključivo za donji element koji je u dovoljnoj mjeri izvučen (h). Prilikom uticanja odn. izvlačenja vertikalno prilagodive cijevi sjedala vodite računa o tome da cjevčicu na izlaznom otvoru na okviru postavite ispravno dodatnim guranjem ili povlačenjem i da ne dolazi do presavijanja iste.

Obavljajte redovito servisiranje vertikalno prilagodive cijevi sjedala i održavajte čistoću iste, osobito u predjelu prilagođavanja.

UPUTA ZA VAŠU SIGURNOST

Ako je bicikl opremljen vertikalno prilagodivom cijevi sjedala, kao npr. od proizvođača „RockShox“, „Kind Shock“ itd., onda prilagodbu visine možete aktivirati pritiskanjem tipke ili rukovanjem polugom na upravljaču. Pročitajte naputak za rukovanje koji izdaje proizvođač cijevi sjedala.

Dodatne informacije se pružaju na stranicama proizvođača cijevi sjedala, kao npr. www.rockshox.com i www.kssuspension.com

KOTAČI I PNEUMATIKA

Sastavni dijelovi kotača su glavčina, žbice i obruč. Guma se montira na obruč, a u pravilu se u gumu stavlja zračnica. Za zaštitu osjetljive zračnice se na nazuvicu žbica i na dno obruča koje je u pravilu oštrobrižno, stavlja ili lijepi traka za obruč (a).

Tjelesna težina vozača i težina tereta, te neravne površine izazivaju jako opterećenje kotača. Žbice i nazuvice se na početku mogu malo olabaviti, bez obzira što je proizvodnja kotača obavljena savjesno i što su kotači isporučeni u centriranom stanju. Preporučamo da već nakon kratke faze uhodavanja od otpr. 75 do 225 prijeđenih kilometara (kategorija 3) odn. 5 do 15 sati korištenja (kategorija 3 i 4) odn. 4 do 12 sati korištenja (kategorija 5), provjeravanje i prema potrebi dodatno centriranje kotača povjerite Vašoj trgovini specijaliziranoj Raymon.

Nakon te faze uhodavanja morate kotače redovito provjeravati, pri čemu se rijetko pojavljuje potreba za naknadnim zatezanjem žbica (b).

UPUTA ZA VAŠU SIGURNOST

Za brdske bicikle se nude tri sustava guma. Gume bez zračnica, poznate pod nazivom „UST“, za koje je potrebno specijalno mlijeko za brtvljenje. Gume sa zračnicom koje su nalijepljene na obruč, poznate pod engleskim nazivom „Tubular“, te konvencionalne gume sa žicom ili sklopive gume koje se koriste zajedno sa zračnicom. Ovdje se opisuju posljednje navedeni tip guma, iz razloga što je taj tip daleko najviše u uporabi. Za informacije o drugim sustavima obratite se Vašoj trgovini specijaliziranoj Raymon.

Gume, zračnice, traka za obruč, tlak zraka

Očekuje se da gume osiguraju adheziju i trakciju, da se kreću uz što manji otpor i da apsorbiraju manje udarce koje izaziva kolnik. Svojstva temelja gume (karkas), mješavina gume i uzorak utora utječu na otpor pri kotrljanju i na adhezijske osobine. Vaša trgovina specijalizirana Raymon nudi izbor različitih modela (c).

Ako montirate novu gumu, onda morate voditi računa o sustavu i o dimenziji one gume koja je dosad bila montirana. Informacija o dimenziji se pruža na bočnoj stijenci gume, a sadrži dvije jedinice. Jedna informacija je preciznija, normirana milimetarska oznaka (primjer: 57-559 znači da širina gume iznosi 57 mm kada je guma napumpana, a (nutarnji) promjer nabora gume iznosi 559 mm) (d). Druga informacija predstavlja veličinu izraženu u inčima (npr. 26 x 2.25”).

Gume morate napumpati tako da je tlak zraka u istima ispravan, čime se postiže optimalan kompromis između kotrljanja uz minimalan otpor i udobnosti u vožnji. Na taj način povećavate pouzdanost guma, kvarovi su rjeđi. Nedostatan tlak zraka u gumama može izazvati tzv. „snake-bite“ (ugriz zmije), kod kojeg prilikom prelaska preko brida dolazi do zgnječenja zračnice.

Informacija o tlaku zraka koji proizvođač preporučuje se u pravilu pruža na bočnoj stijenci gume ili na etiketi s naznakom modela. Informacija o donjoj granici za tlak označava maksimalnu udobnost amortiziranja za vozače manje tjelesne težine, optimalno za vožnju na hrapavoj podlozi. Sve veći tlak minimira otpor pri kotrljanju na ravnoj podlozi, ali je udobnost sve manja. Stoga su tvrdo napumpane gume najprikladnije za vozače veće tjelesne težine i za vožnju po ravnom asfaltu.

U pravilu se informacija o tlaku pruža izražena engleskom jedinicom psi (pounds per square inch = funte po četvornom inču). Tabela (e) sadrži odnose najčešće korištenih vrijednosti prema drugim jedinicama.

Guma i obroč ne uspostavljaju kontakt koji je nepropustljiv za zrak. Za očuvanje tlaka u unutrašnjosti se stavlja zračnica (f) koja se puni preko ventila.

Iznimku od toga predstavljaju sustavi kotača/guma bez zračnica. Kod takvih sustava su obroč i guma i bez zračnice nepropustljivi za zrak (gume „Tubeless“/„UST“) ili se nepropustljivost istih postiže pomoću specijalnih traka za obroče i/ili tekućina za brtvljenje (sustav „Tubeless ready“/„NoTubes“). Prije nego što obavljate radove na gumama te vrste, pročitajte odgovarajuće naputke.

e

psi	bara	psi	bara
10	0,7	40	2,8
15	1,0	45	3,1
20	1,4	50	3,4
25	1,7	55	3,8
30	2,1	60	4,1
35	2,4	65	4,5

f

g

h

Ventili

Za brdske bicikle Raymon se u pravilu koriste dvije vrste ventila:

1. **Ventil „Sclaverand“ ili „Presta“ (g)** – se u današnje vrijeme koristi skoro kod svih kategorija bicikala. Ventil je koncipiran za tlakove najvećeg stupnja.
2. **Ventil „Schrader“ ili automobilski ventil (h)** je preuzet od motor-nih vozila.

Pokrivna kapica od plastičnog materijala štiti oba tipa ventila od nečistoće.

Punjenje preko **automobilskog ventila** možete nakon što odvijete kapice odmah obaviti odgovarajućom pumpom za zrak.

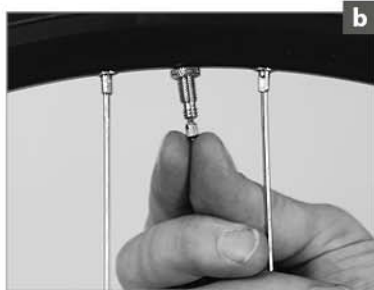
Kod **ventila „Presta“** morate prije pumpanja malo odviti nazubljenu maticu i istu samo kratko pritisnuti prema ventilu tako da izazovete oslobađanje zraka. Provjerite dosjed tijela ventila u sjedištu. Ako tijelo nije čvrsto pritegnuto, onda se zrak oslobađa gotovo neprimjetno. Ne zaboravite da nakon pumpanja maticu ventila ponovo čvrsto pritegnete bez uporabe alata.

Punjenje preko **automobilskih ventila** i u kombinaciji sa specijalnim nastavkom prilagodnika i preko **ventila „Presta“** možete na benzinskoj postaji obavljati dozatorom za stlačeni zrak. Aktivirajte dozator za zrak samo kratko pritiskajući polugu, pošto u suprotnome može previše zraka ući u Vašu gumu, uslijed čega može puknuti. Za ispuštanje zraka iz gume pritisnite kod automobilske ventila zatik u sredini (a), a kod ventila „Presta“ kratko nazubljenu maticu (b).

Ručnom pumpom može biti naporno postići potreban tlak. Jednostavnije je ručnim pumpama koje imaju nagaznice ili nožnim pumpama koje su opremljene tlakomjerom (c).

⚠ UPOZORENJE

- **Zamijenite gume koje su istrošene, čiji je materijal postao neelastičan ili lomljiv. Vлага i nečistoća mogu prodrijeti u unutarnjost i iznutra oštetiti strukturu. Prijeti opasnost od rasprsnuća zračnice. Opasnost od izazivanja nesreće!**
- **Ako montirate gumu čija se dimenzija razlikuje od one gume kojom je bicikl bio serijski opremljen, onda se može dogoditi da kod vožnje malom brzinom kretanja stopalom udarite u prednji kotač kada mijenjate smjer kretanja. Uranjanje opružnog elementa može također izazvati blokiranje kotača. Opasnost od izazivanja nesreće!**
- **Postupajte pažljivo s Vašim gumama. Vaše gume ne smijete nipošto napumpati većim tlakom zraka od onog koji je maksimalno dopušten. U tom slučaju postoji opasnost da se guma tijekom vožnje odvoji od obruča ili da pukne. Opasnost od izazivanja nesreće!**

⚠ UPOZORENJE

- **Gume koje su certificirane za minimalni tlak od 5 bara morate montirati na obruče čiji su bridovi savijeni na nutarnju stranu, a koje možete prepoznati po oznaci „C“. Ako u svezi nečega niste apsolutno sigurni ili ako imate pitanja, obratite se Vašoj trgovini specijaliziranoj Raymon.**
- **Jesu li gume u dobrom stanju i je li tlak zraka (d) u jednoj i drugoj gumi dostatan? Veći tlak rezultira boljom stabilnošću u vožnji, te smanjuje opasnost od kvara. Informacije o minimalnom i maksimalnom tlaku (izražen u barima ili psi) naći ćete na bočnoj stijenci gume.**

UPUTA ZA VAŠU SIGURNOST

- **Vozite uvijek s onim tlakom zraka u gumama koji je propisan i kontrolirajte ga u redovitim intervalima, ali najmanje jednom tjedno.**
- **Pridržavajte se također vrijednosti za tlak obruča koje su maksimalno dopustive. Ove vrijednosti ovise o širini guma. Informacije o ovim vrijednostima se pružaju u priloženim naputcima koje izdaje proizvođač obruča ili kotača.**
- **Ako je Vaš bicikl Raymon opremljen gumama bez zračnica ili gumama sa zračnicama, onda pročitajte naputke za rukovanje koje izdaje proizvođač guma i obruča.**

Koncentrična vrtnja obruča i napetost žbica

Za koncentričnu vrtnju kotača je nužno da su žbice ravnomjerno zategnute (e). Napetost pojedinih žbica se može promijeniti, ako npr. previše brzo prijeđete preko brida ili ako se olabavi jedna od nazuvica. To izaziva poremećaj u uravnoteženosti vlačnih sila. Takav poremećaj se može negativno odražavati na funkciju Vašeg bicikla Raymon i prije nego što na temelju zanošenja primijetite tu nepravilnost.

Bočne strane obruča su kod obručnih kočnica istovremeno površina za kočenje (f). Ako vrtnja kotača nije koncentrična, onda ta okolnost može utjecati na učinak kočenja. Stoga provjeravajte povremeno koncentričnost vrtnje: podignite kotač i držite ga u zraku, izazovite rukom rotaciju istog. Motrite na mali razmak između obruča i kočnih obloga (g). Ako promjena tog malog razmaka iznosi više od jednog milimetra, onda bi bilo preporučljivo da trgovina specijalizirana Raymon obavi dodatno centriranje kotača (h).

⚠ UPOZORENJE

- Ne vozite bicikl s kotačima čija vrtnja nije koncentrična. Kod izrazite horizontalne nekoncentričnosti kotača se može dogoditi da u slučaju opremljenosti obručnim kočnicama kočne čeljusti neočekivano jako stisnu obruč! To u pravilu izaziva trenutačno potpuno zaustavljanje kotača, a time i pad s bicikla.
- Labave žbice morate odmah zategnuti. Ako te žbice ne zategnete, onda na tom mjestu dolazi do jakog porasta opterećenja za sve ostale sastavne dijelove.

INFORMACIJA

- Centriranje (dodatno zatezanje) kotača nije jednostavan zadatak, bolje je da to prepustite Vašoj trgovini specijaliziranoj Raymon.

KVAR NA GUMI

Prazne gume su najčešći uzrok za kvarove tijekom vožnje biciklom. Međutim, prazna guma ne mora značiti da morate prekinuti izlet biciklom, ako sa sobom imate alat koji za to potreban i pričuvnu zračnicu ili pribor za krpanje guma. Ako su Vaši kotači za okvir i vilicu pričvršćeni brzopriteznim stezaljkama, onda trebate samo dva montirača i pumpu (a).

UPUTA ZA VAŠU SIGURNOST

Prije nego što pristupite demontaži kotača, pročitajte poglavlja „Montaža kotača“ i „Rukovanje brzopriteznim stezaljkama i utičnim osovinama“. Ako u svezi nečega niste apsolutno sigurni ili ako imate pitanja, obratite se Vašoj trgovini specijaliziranoj Raymon.

Demontaža kotača

Ako je bicikl opremljen **mehaničkim obručnim kočnicama** (kočnice „Cantilever“ i kočnice s linearnim povlačenjem žičanog užeta), onda prvo morate na kraku kočnice izvaditi žičano uže (b). Obuhvatite u tu svrhu jednom rukom obruč i stisnite kočne obloge odn. krakove kočnice. U tom položaju nemate poteškoća da izvadite nazuvicu koja je u pravilu bačvastog oblika i koja pripada poprečnom žičanom užetu kočnice, odn. tuljac žičanog užeta (ako je bicikl opremljen kočnicama s linearnim povlačenjem žičanog užeta).

Ako je bicikl opremljen **disk kočnicama** (hidrauličkim ili mehaničkim), onda je korisno da prethodno utvrdite gdje su kočne obloge odn. pripadajući pokazivači istrošenosti pozicionirani (c). Kasnije možete na temelju toga prepoznati jesu li obloge nakon demontaže još na onom mjestu koje je za to predviđeno. Pročitajte naputak za rukovanje koji izdaje proizvođač kočnica. Ne povlačite polugu kočnice dok je kotač demontiran.

Ako su stražnji kotači opremljeni **vanjskim mjenjačem**, onda prebacite lanac na najmanji stražnji lančanic, prije nego demontirate stražnji kotač. Time je mehanizam mjenjača na krajnjoj vanjskoj poziciji i ne ometa demontažu.

Popustite brzopriteznu stezaljku kotača (d) ili uklonite utičnu osovinu, na način opisan u poglavlju „Rukovanje brzopriteznim stezaljkama i utičnim osovinama“.

Ako još uvijek ne možete izvući prednji kotač, onda su uzrok tomu osigurači protiv ispadanja kotača. To su ploške s kukom u prihvatniku kotača (završni element na vilici) (e). Na brzopriteznoj stezaljki morate malo popustiti maticu za prednaprezanje i onda kotač izvući iz osigurača.

Demontažu stražnjeg kotača možete sebi olakšati time što mehanizam mjenjača rukom povučete malo natrag (f). Podignite bicikl Raymon malo u zrak i blago udarite kotač, onda će ispasti na donju stranu. Ako je jedan kotač ili ako su oba kotača u okviru i/ili vilici fiksirana utičnim osovinama, onda obratite u svezi toga pozornost na poglavlje „**Rukovanje brzopriteznim stezaljkama i utičnim osovinama**“. Dopustite da Vam u Vašoj trgovini specijaliziranoj Raymon objasne rukovanje utičnim osovinama.

⚠ OPREZ

Disk kočnice se mogu zagrijati na visoku temperaturu. Pričekajte da se ohlade, prije nego što demontirate kotač.

INFORMACIJA

Dok je kotač demontiran ne smijete nipošto povući polugu (disk) kočnice i kad demontirate kotač, ne zaboravite montirati osigurače za transport.

UPUTA ZA VAŠU SIGURNOST

Obratite pozornost na naputke za rukovanje koje izdaju proizvođači kočnica i mjenjača.

Informacije o specifičnostima kod demontaže stražnjeg kotača „Rohloff“ se pružaju u eventualno priloženom naputku za rukovanje koji izdaje proizvođač Rohloff.

Gume sa žicom i sklopive gume

Demontaža gume

Odvijte poklopac i maticu za pričvršćivanje s ventila i ispuštite sav zrak (g). Pritisnite gumu na jednoj strani po cijelom obodu od bočne stijenke obruča u sredinu obruča. Ova priprema Vam olakšava demontažu.

Prislonite jedan montirač od plastičnog materijala otp. 5 cm pokraj ventila na donji brid gume i podignite bočnu stijenku gume montiračem preko obruba obruča (h). Držite montirač nepomično u tom položaju. Stavite drugi montirač na udaljenosti od otp. 10 cm od prve na drugoj strani ventila između obruča i gume i podignite tamo bočnu stijenku montiračem također preko ruba obruča.

Ako je dio bočne stijenke gume prebačen preko ruba obruča, onda u pravilu možete bočnu stijenku gume bez poteškoća osloboditi tako što povlačite jedan od montirača. Sada možete izvaditi zračnicu. Vodite računa o tome da ventil ne zapne u obruču i da ne dolazi do dodatnog oštećivanja zračnice. Drugu bočnu stijenku gume možete jednostavno skinuti, ako je to potrebno. Popravite zračnicu sukladno naputku proizvođača pribora za krpanje guma ili stavite novu.

Preporučljivo je da nakon demontaže gume pregledate traku za obruč (a). Optimalno stanje je ako je položaj trake na obruču ujednačen, ako traka nije oštećena ili napuknuta, i mora pokrivati sve nazuvice i bušene otvore za žbice.

Kod obruča s dvostrukim dnom, takozvanim obručima sa šupljom komorom, traka mora dno pokrivati u cijelosti, međutim, ne smije biti toliko široka da pokriva i bočne stijenke. Preporučljivo je da obruč tog tipa kombinirate samo s trakama od tekstilne tkanine ili od nepoderivog plastičnog materijala. Ako u svezi nečega niste apsolutno sigurni ili ako imate pitanja, obratite se Vašoj trgovini specijaliziranoj Raymon.

⚠ UPOZORENJE

Ako je predmet koji je prodro u gumu uništio tkaninu gume, onda je sigurnije ako zamijenite gumu.

Neispravne trake za obruč morate odmah zamijeniti.

INFORMACIJA

Kada kupujete pričuvne zračnice, ne zaboravite da automobilske ventili nisu sa svim obručima kompatibilni!

INFORMACIJA

Ako Vas na putu zaustavi kvar, onda napumpajte zračnicu i okrećite istu držeći uho u neposrednoj blizini zračnice – u pravilu možete čuti mjesto na kojemu zrak izlazi. Kod kuće možete zračnicu uroniti u vodenu kupelj i rupu pronaći pomoću zračnih mjehurića koji se pojavljuju na površini zračnice. Ako ste pronašli rupu, onda potražite odgovarajuće mjesto na gumi i provjerite i to mjesto. U većini slučajeva je strano tijelo još zabijeno u gumu. Uklonite to strano tijelo, inače se možete već pripremiti na sljedeći kvar.

Montaža gume

Obratite kod montaže gume pozornost na to da u unutrašnjosti nema stranih tijela, kao što su nečistoća ili pijesak i da ne oštetite zračnicu.

Stavite obruč s jednim obrubom u gumu. Prebacite bočnu stijenkicu gume, pritiskajući je palcem, preko cijelog oboda obruba obruča. Ovaj postupak možete u pravilu obaviti bez alata.

Stavite ventil zračnice u rupu za ventil na obruč (b). Napumpajte malo zraka u zračnicu, tako da poprimi okrugli oblik, i stavite onda zračnicu u cijelosti u gumu. Na zračnici ne smije biti nabora.

Započnite završnom montažom na suprotnoj strani ventila. Prebacite gumu, pritiskajući je palcem dokle možete, po cijelom obodu preko bočne stijenke obruča.

Vodite računa o tome da zračnicu ne uklještite i prignječite između gume i obruča. Vraćajte zračnicu rukom kontinuirano u unutarnjost gume (c).

Nastavite s postupkom ravnomjerno na obje strane uzduž oboda. Pri samom kraju morate gumu snažno povući na donju stranu (d), tako da ono područje koje je već montirano upadne u duboko dno obruča. Ovaj korak osjetno olakšava montažu na zadnjim centimetrima.

Prije nego što gumu u cijelosti ubacite u obruč, provjerite još jednom dosjed zračnice i prebacite onda gumu, pritiskajući je uzvisinom na dlanu, preko obruba obruča (e).

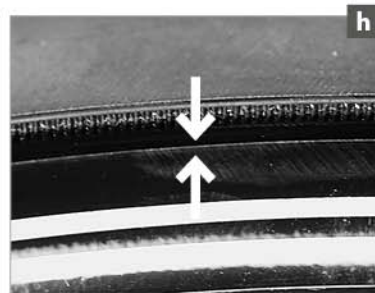
Ako Vam to ne pođe za rukom, onda morate koristiti montirače (f). Obrađajte pozornost na to da savijena strana pokazuje prema zračnici i da ne oštetite zračnicu.

Pritisnite ventil malo u unutrašnjost gume (g), tako da ne dolazi do uklještanja zračnice ispod gume. Provjerite stoji li ventil ravno. Ako ne stoji ravno, onda morate demontirati jednu bočnu stijenku gume i zračnicu još jednom pravilno pozicionirati.

Da biste bili sigurni da nema nijednog mjesta na kojem je zračnica prignječena, stisnite gumu kažiprstom i palcem lijeve i desne ruke i vrtite je naprijed-natrag, i to po cijelom obodu kotača. Provjerite pri tome istovremeno je li traka za obruč još uvijek ispravno pozicionirana.

Napumpajte zračnicu tlakom zraka prema vlastitom odabiru. Informacija o maksimalnom tlaku je u pravilu otisnuta na bočnoj stijenci gume.

Ispravan dosjed gume prepoznajete po tome što je fina linija (h) na gumi pozicionirana malo povrh obruča i da je razmak do obruča podjednak po cijelom obodu. Sada možete preko ventila prilagoditi tlak, polazeći od maksimalne vrijednosti. Pridržavajte se pri tome preporučenog raspona vrijednosti za tlak zrak.

Montaža kotača

Montaža kotača se obavlja po obrnutom redoslijedu svih faza demontaže. Provjerite precizan dosjed kotača u prihvatnicima za kotače i centriranu vrtnju među krakovima vilice ili među potporama stražnjeg kotača. Obratite pozornost na ispravan dosjed brzopritezne stezaljke (a), osigurača protiv ispadanja kotača i utične osovine (b), ako je bicikl opremljen takvom osovinom. Dodatne informacije se pružaju u poglavlju „**Rukovanje brzopriteznim stezaljkama i utičnim osovinama**“.

Ako je bicikl opremljen **disk kočnicama**, onda provjerite prije nego što montirate kotač jesu li kočne obloge precizno pozicionirane u prihvatnicima na čeljusti kočnice. To možete prepoznati po tome što je prerez među oblogama (c) paralelno pozicioniran, pokazivači istrošenosti su na onom mjestu koje je za to predviđeno. Vodite računa o tome da kočni disk vratite na svoje mjesto među kočnim oblogama.

Nakon što ste montirali kotač i pritegnuli brzopriteznu stezaljku, odn. utičnu osovinu, povucite polugu kočnice (d) (ako je bicikl opremljen disk kočnicama, onda više puta). Podignite bicikl Raymon malo u zrak i zavrtite kotač. Optimalno stanje je ako kočni disk onda ne struže po čeljusti kočnice i kočnim oblogama, a obruč ne po (obručnim) kočnim oblogama.

⚠ UPOZORENJE

- *Ako je bicikl opremljen disk kočnicama, onda povucite nakon montaže kotača više puta poluge kočnice. Mora se uspostaviti precizna točka na kojoj kočnica počne djelovati.*
- *Kod obročnih kočnica vratite žičano uže kočnice na svoje mjesto, čim montirate kotač!*
- *Kod hidrauličkih obročnih kočnica vratite kočno tijelo odmah na svoje mjesto i pritegnite brzopriteznu stezaljku! Vodite računa o tome da kočno tijelo tijekom vrtnje kotača ne dodiruje ni obruč, ni gumu ili žbice.*
- *Prije nego što nastavite vožnju, provjerite ima li nakon montaže na bočnim površinama za kočenje odn. na kočnim diskovima masti ili drugih maziva.*
- *Provjerite pogađaju li kočne obloge površine za kočenje. Provjerite dosjed elementa za pričvršćivanje kotača. Obavite svakako pokus kočenja, onako kako je opisano u poglavlju „Prije svake vožnje“!*

LEŽAJ UPRAVLJAČA/LEŽAJ GLAVE OKVIRA

Vilica je zajedno s ležajem upravljača, koji se naziva i ležaj glave okvira, okretljivo uležištena u okviru. Da bi se bicikl Raymon mogao sam stabilizirati i ravno kretati, ovo područje upravljanja mora biti potpuno nesmetano pokretno. Udarci koje izazivaju valoviti kolnici predstavljaju jako opterećenje za ležaj upravljača. Uslijed toga se ležaj može olabaviti i promijeniti svoju poziciju.

⚠ UPOZORENJE

Ako vozite bicikl na kojemu ležaj upravljača nije potpuno pričvršćen, onda opterećenja koja djeluju na vilicu i na sam ležaj postaju jako velika. Vilica se može slomiti. Opasnost od izazivanja nesreće!

Kontrola i ispravak regulacije

Provjerite zračnost tako da prstom obuhvatite gornju blazinicu ležaja upravljača (e).

Otpertite sjedalo gornjim dijelom tijela, povucite drugom rukom kočnicu za prednji kotač i gurajte bicikl Raymon snažno naprijed i natrag (f). Ako u ležaju ima zračnosti, onda se gornja blazinica slabim trzajem pomiče u odnosu na donju, što je također uočljivo na prerezu među blazinicama ležaja.

Da biste provjerili nesmetanu pokretnost ležaja, podignite jednom rukom okvir u zrak, tako da prednji kotač više ne dodiruje tlo. Zaokretanje prednjeg kotača s krajnje lijeve do krajnje desne strane i natrag se mora odvijati bez zapinjanja. Ako blago dotaknete upravljač, onda se vilica mora samostalno početi vrtjeti i napustiti srednji položaj (g).

U slučaju da pokus nije prošao besprijeekorno, obratite se Vašoj trgovini specijaliziranoj Raymon.

⚠ UPOZORENJE

Nakon što ste obavili reguliranje ležaja upravljača, provjerite siguran dosjed produžetka za upravljač tako da prednji kotač stavite među noge i pokušate upravljač okretati dok kotač držite nogama (h). Nedostatno pričvršćen produžetak za upravljač može izazvati pad s bicikla.

UPUTA ZA VAŠU SIGURNOST

Reguliranje ležaja upravljača iziskuje određeno iskustvo. Stoga bi bilo bolje da obavljanje ovih radova povjerite Vašoj trgovini specijaliziranoj Raymon.

Ležaji upravljača bez navoja – Aheadset®

(Aheadset® je zaštićeno ime proizvoda tvrtke DiaCompe)

Prednost ovog sustava za ležaj upravljača je da produžetak za upravljač nije pozicioniran u tijelu vilice, nego ga s vanjske strane steže. To znači da je produžetak za upravljač bitan sastavni dio ležaja upravljača, a njegov element za stezanje fiksira pravilnu pozicioniranost ležaja (a). Za reguliranje ležaja Aheadset® trebate u pravilu samo jedan ili dva ključa za vijke sa šesterokutnim otvorom te dinamometarski ključ. Popustite vijak/vijke za stezanje produžetka za upravljač na njegovoj strani za jedan do dva okretaja (b). Pritegnite ključem za vijke sa šesterokutnim otvorom malo vijak za reguliranje, čija je glava na gornjoj strani produžetka upuštena, npr. za četvrt okretaja (c).

Uspostavite ispravnu poziciju produžetka za upravljač, tako da upravljač nije nakošen. Provjerite vizualno preko gornje cijevi okvira i produžetka za upravljač poravnatost s prednjim kotačem. Pritegnite vijke za stezanje produžetka za upravljač. Koristite za to dinamometarski ključ i ne prekoračite maksimalne zakretno momente za vijke (d)! Podatci o zakretnim momentima za vijke se pružaju na samim sastavnim dijelovima, u poglavlju „Preporučeni zakretni momenti za vijke“ ili u naputcima koje izdaju proizvođači sastavnica, a koji su ovom naputku možebitno priloženi. Ti se podatci alternativno pružaju u registru za prijenos podataka sa servera na Vaše računalo na internetskim stranicama dotičnih proizvođača sastavnica. Obavite kontrolu zračnosti ležaja koja je naprijed opisana. Ugađanje ležaja ne smijete vršiti tako da je previše stegnut, jer će ga to brzo uništiti.

⚠ UPOZORENJE

- Vodite računa o tome da produžetak za upravljač može smrskati tijelo vilice, ako vijke pritegnete previše čvrsto. Modeli koji imaju tijelo vilice od karbona reagiraju osobito osjetljivo na preopterećenje prilikom pritezanja elementa za stezanje tijela na produžetku za upravljač. Opasnost od prijeloma! Pridržavajte se naputaka za namještanje koje izdaju proizvođači vilica od karbona, ako na ležaju upravljača ili produžetku za upravljač poduzimate modifikacije.**
- Provjerite siguran dosjed produžetka za upravljač tako što prednji kotač stavite među noge i pokušate upravljač okretati dok kotač držite nogama. Nedostatno pričvršćen produžetak za upravljač može izazvati pad s bicikla.**
- Ne poduzimajte modifikacije na mehanizmu za prednaprezanje koji je pozicioniran u unutarnjosti tijela vilice. Na tijela od karbona ne smijete nipošto montirati element za stožasto stezanje.**

INFORMACIJA

- Ne pritegnite vijak koji je pozicioniran na gornjoj strani; ovaj vijak služi samo za reguliranje zračnosti ležaja.**

UPUTA ZA VAŠU SIGURNOST

- Postoje brojni razlozi zašto ne možete obaviti reguliranje ležaja. Ako niste apsolutno sigurni, zatražite savjet od Vaše trgovine specijalizirane Raymon.**

MEHANIZAM ZA AMORTIZIRANJE

Rječnik

Opružna vilica

Vilica bicikla koja preko pokretnih sastavnih dijelova ublažuje i prigušava udarce. Najviše se koriste teleskopske opružne vilice (e). Pod radnim cijevima se podrazumijevaju tanje cijevi koje su prešanjem ili vijcima fiksirane za glavu vilice određene teleskopske vilice. Pod vanjskim cijevima se podrazumijevaju donje cijevi, u koje radne cijevi uranjaju.

Opruga s amortizerom

Opruga s amortizerom je onaj element koji u sebi ujedinjuje i oprugu, i amortizer u ovjesu stražnjeg kotača (f) koji pripada biciklu s prednjim i stražnjim amortizerom (Full Suspension). Drugi učestali naziv za oprugu s amortizerom je amortizer.

Konstanta opruge ili tvrdoća opruge

Sila koja je potrebna da bi se opruga stisnula za određeni progib; mjerena jedinica – Newton po milimetru (N/mm) ili funta/inč (lbs/in). Veća konstanta opruge znači veća sila po progibu. Kod elemenata sa zračnim amortiziranjem je analogija toga veći tlak.

Prednapregnutost opruge

Kod sustava sa zračnim amortiziranjem koji su u širokoj uporabi, tlak zraka u vilici (g) određuje tvrdoću opruge i prednapregnutost. Pridržavajte se preporuka proizvođača.

Prednaprezanje čeličnih opruga je moguće unutar određenog raspona. U tom slučaju mehanizam za amortiziranje počinje djelovati tek pod većim opterećenjem. To, međutim, ne mijenja konstantu opruge. Vozači s većom tjelesnom težinom ne mogu većom prednapregnutošću izjednačiti nedostatnu tvrdoću opruge.

Negativni progib – „sag“ (h)

Progib za koji ovjes stražnjeg kotača ili vilica popusti, kad vozač zauzima svoju uobičajenu poziciju za vožnju dok bicikl nije u pokretu. U pravilu se izražava kao postotak od ukupnog progiba.

Prilagodba progiba – „travel adjust“

Uobičajeno je da se smanjenje progiba opružne vilice regulira zakretnim gumbom. Kod pojedinih vilica se smanjenje aktivira tek nakon postupka jakog skupljanja opruge. Kod ovjesa stražnjeg kotača s amortizerom („Full Suspension“) je tipično da se segmenti koji prihvaćaju oprugu s amortizerom skidaju, ili se na istima popuštaju vijci i prilagođava pozicija istih.

Prigušivanje skupljanja opruge – „compression damping“

U pravilu plavi gumb/kotačić za reguliranje (a). Zadržava odn. kočii postupak skupljanja opruge. Sprječava da opružna vilica kod jako brzih udaraca udara o cijev.

Kod osobito kvalitetnih opružnih elemenata podijeljeno na prigušivanje skupljanja opruge „High Speed“ (za jake udarce = brzi postupci skupljanja opruge) i „Low Speed“ (za spore postupke skupljanja opruge, npr. njihanje tijekom vožnje u stajaćem položaju).

Prigušivanje rastezanja opruge – „rebound damping“ (b)

U pravilu crveni gumb/kotačić za reguliranje. Zadržava odn. kočii rastezanje opruge. Sprječava porast vibriranja bicikla.

„Lockout“

U pravilu poluga na opružnom elementu ili na upravljaču (c).

Naprava koja blokira vilicu ili oprugu s amortizerom, tako da se opružni element ne počinje njihati na asfaltu ili na ravnim trasama. Ne smije se koristiti za terensku vožnju.

Stabilizirajuće prigušivanje (d)

Povećava prigušivanje skupljanja opruge (Low Speed) i suzbija njihanje. Za razliku od "Lockouta" ne dolazi do potpunog blokiranja mehanizma za amortiziranje.

OPRUŽNE VILICE

Brdski bicikli su uglavnom opremljeni opružnim vilicama (e+f). Na taj način možete bicikl kod terenske vožnje ili vožnje na lošim segmentima kolnika bolje kontrolirati, zato što guma bolje održava kontakt s tlom. Opterećenja (od udaraca) za bicikl i vozača smanjuju se osjetno.

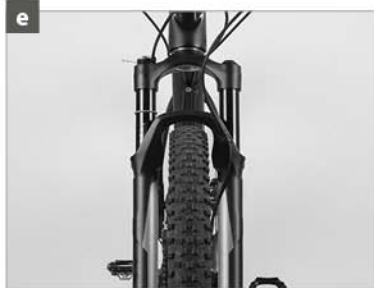
Opružne vilice se razlikuju po izvedbi opružnih elemenata i po vrsti prigušenja. Uobičajeno se koriste ili čelične opruge, specijalne vrste plastičnog materijala („elastomeri“), zrak u zatvorenoj komori ili kombinacija jednog i drugog. Prigušivanje se u pravilu vrši uljem ili samoprigušivanjem elastomera.

UPUTA ZA VAŠU SIGURNOST

Proizvođači opružnih vilica u pravilu prilažu svoje naputke. Pročitajte pomno te naputke, prije nego što poduzimate modifikacije na regulaciji vilice ili obavljate radove servisiranja.

Namještanje tvrdoće opruge

Za optimalno funkcioniranje vilice morate istu prilagoditi tjelesnoj težini vozača, držanju tijela kod sjedenja i svrsi korištenja. Optimalno stanje je ako opružna vilica uranja 10-25 % maksimalnog progiba, kada sjednete na sjedalo.

Povjerite obavljanje ovih radova kod primopredaje obvezno Vašoj trgovini specijaliziranoj Raymon.

Ako vilica kod terenske vožnje ili na dionicama s lošim kolnikom više-kratno udara o svoje graničnike, što se jasno čuje, onda je opruga previše mekano namještena. Morate povećati prednapregnutost/tlak (g). Ako kod čeličnih opruga raspon prilagodbe nije dostatan, onda povjerite zamjenu opruge Vašoj trgovini specijaliziranoj Raymon.

⚠ UPOZORENJE

- Opružne vilice su konstruirane tako da mogu, odn. moraju izjednačavati udarce. Ako je vilica kruta i blokirana, onda udarci punom snagom ulaze u okvir koji u pravilu na tim mjestima nije koncipiran za to. Iz tog razloga smijete kod vilica koje su opremljene mehanizmom „Lockout“ (h) ovu funkciju općenito aktivirati samo na ravnom terenu (cestama, poljskim putevima), a ne na teško prohodnom terenu.**
- Opružna vilica mora biti dimenzionirana tako, odn. treba je ugoditi tako da samo u ekstremnim slučajevima udara o svoje graničnike. Previše meku oprugu (nedostatan tlak zraka) možete osjetiti, a u pravilu i jasno čuti po tvrdim udarcima. Takvi udarci nastaju kada se vilica naglo potpuno skupi. Ako opružna vilica često udara o svoje graničnike, onda to nakon određenog vremena može izazvati uništavanje opružne vilice i okvira.**

Regulacija djelovanja amortiziranja

Ventili u unutarnjosti reguliraju stupanj amortiziranja. Protok ulja kroz ove ventile koči brzinu kojom se opružna vilica rasteže, odn. skuplja, te sprječava nepoželjni zaustavni hod mehanizma za amortiziranje nakon prelaska preko prepreke. Na taj način možete optimizirati reagiranje na prepreke.

Kod opružnih vilica koje su opremljene prilagodivim mehanizmom za **prigušivanje rastezanja opruge** („rebound“) možete (u pravilu crvenim) gumbom za reguliranje (a) regulirati manju ili veću brzinu rastezanja opruge (stupanj rastezanja). Ako u opremu spada još jedan (u pravilu plavi) gumb (b), onda istim možete regulirati brzinu skupljanja opruge (stupanj tlaka) i/ili aktivirati funkciju „Lockout“.

Započnite s postupkom za reguliranje u onom stanju u kojem je prigušivanje u cijelosti otvoreno (stupanj rastezanja i tlaka na „-“). Stavite obje ruke na upravljač i povucite kočnicu za prednji kotač. Oslonite se sad svom svojom težinom na vilicu prednjeg kotača (c) i izazovite trenutačno rasterećivanje vilice. Vilica će rastezno gibanje obaviti s približno istom brzinom, s kojom ste Vi izvršili skupljanje opruge.

Okrenite sada crveni gumb za reguliranje u smjeru „+“, tako da gumb škljocne samo jednom. Pritisnite vilicu ponovo dolje dok kočnicu prednjeg kotača držite u povučenom stanju i izazovite na isti način trenutačno rasterećivanje vilice. Primijetit ćete da se postupak rastezanja opruge odvija nešto sporije.

Ponovite to pritiskanje i puštanje uz sve veći stupanj zatvaranja mehanizma za prigušivanje rastezanja opruge. Na taj način dobivate osjećaj za to kako radi mehanizam za prigušivanje rastezanja opruge.

Tipično reguliranje stupnja rastezanja je takvo da se opruga uz blago kočenje ponovo rasteže, međutim, ne potpuno niskom brzinom. Rastezanje opruge sa zadržkom koje završava u postupku s potpuno niskom brzinom je definitivno neprimjereno jako prigušenje.

Prijeđite nakon toga biciklom preko prepreke (npr. spustite se niz rubnik ceste) i zatvorite mehanizam za prigušivanje rastezanja opruge, okretajući ga u malim koracima, do te mjere (u smjeru „+“) da opružna vilica nakon skupljanja i rastezanja vrši zaustavni hod jedan do maksimalno dva puta. Provjerite modificiranu regulaciju uvijek pokusnom vožnjom po terenu (d).

Pojedine opružne vilice su dodatno opremljene mehanizmom za **prigušivanje skupljanja opruge** („compression“) (e). Tipično prigušivanje skupljanja opruge – ili kod pojedinih opružnih vilica prigušivanje skupljanja opruge „High Speed“ – koči postupak skupljanja opruge, ako preko određene prepreke prelazite velikom brzinom kretanja. Previše velika brzina skupljanja opruge bi inače možda izazvala udaranje vilice o svoje graničnike.

Slabije prigušivanje osigurava dobru reakciju djelovanja, međutim, pod određenim okolnostima kod prelaska prepreka, npr. razlike u visini terena, velikom brzinom kretanja dolazi do prejakog skupljanja opruge ili tijekom vožnje u stajaćem položaju do blagog vertikalnog hoda opružne vilice. Preveliki stupanj prigušenja izaziva stvrdnjavanje mehanizma za amortiziranje, znači da smanjuje udobnost vožnje.

Ako ste „sag“ namijestili ispravno, onako kako je gore opisano, a vilica pri normalnoj pokusnoj vožnji djeluje besprijekorno, ali onda u ekstremnim situacijama ipak udara o graničnike, onda možete malo povećati prigušivanje skupljanja opruge (f).

Ispitajte i ovdje regulaciju postupnim okretanjem gumba, tako da gumb škljocne uvijek samo jednom, jer prejako prigušivanje skupljanja opruge sprječava da opružna vilica može u cijelosti iskoristiti svoj progib. Ugađanje prigušivanja skupljanja opruge može biti proces koji iziskuje dulje vremena, a koji se mora obaviti savjesno i uvijek u malim koracima.

Započnite i ovdje najnižim stupnjem, tj. gumb/kotačić za reguliranje mora biti do kraja okrenut u smjeru „-“, odn. „open“.

Provjerite modificiranu regulaciju uvijek pokusnom vožnjom po terenu. Ako smatrate da niste dorasli zadatku reguliranja prigušivanja ili ako se pri tome pojave poteškoće, onda se obratite Vašoj trgovini specijaliziranoj Raymon ili se pridržavajte odgovarajućih informacija u naputku za rukovanje koji izdaje proizvođač opružne vilice (g).

⚠ UPOZORENJE

- Ako je vilica prejako prigušena (stupanj rastezanja), onda eventualno više ne dolazi do rastezanja opruge kada u kratkom vremenu uzastopno prelazite preko više prepreka. Opasnost od izazivanja nesreće!**
- Ne pritežite ili popuštajte vijke nepromišljeno alatom u nadi da se radi o opremi kojom se vrši reguliranje. Moglo bi se dogoditi da popustite mehanizam za pričvršćivanje i time prouzročite pad s bicikla. Rukovanje opremom za prilagođavanje možete u pravilu obavljati prstima, a kod svih proizvođača je takva oprema obilježena ljestvicama ili znakovima „+“ (za jače prigušivanje/tvrde amortiziranje) i „-“ (h).**

⚠ UPOZORENJE

Kad montirate novu prednju gumu, onda vodite računa o tome da guma kod maksimalnog skupljanja vilice ne struže o glavu vilice. Ako je potrebno, ispustite sav zrak iz opružne vilice i pritisnite upravljač svom snagom dolje (a), kako biste provjerili ima li još zraka u vilici. Može doći do blokiranja prednjeg kotača. Opasnost od izazivanja nesreće!

Ne vozite bicikl, ako opružna vilica udara o graničnike. To može izazvati oštećivanje same vilice, ali i okvira. Prilagođavajte tvrdoću opruge uvijek tjelesnoj težini vozača i težini tereta (b), te uvjetima vožnje.

UPUTA ZA VAŠU SIGURNOST

Obratite se Vašoj trgovini specijaliziranoj Raymon ili se pridržavajte odgovarajućih informacija u naputku za rukovanje koji izdaje proizvođač opružne vilice.

„Lockout“

Ako u stajaćem položaju vozite dugo uzbrdo, uz veliki utrošak snage, onda je potpuno tipično da opružna vilica obavlja vertikalni hod. Preporučljivo je blokirati prigušivanje, ukoliko je opružna vilica u tu svrhu opremljena mehanizmom za „Lockout“ (c). Kod (nizbrdne) vožnje na neravnoj podlozi mora mehanizam „Lockout“ obavezno biti otvoren.

⚠ UPOZORENJE

Ne aktivirajte funkciju „Lockout“ na teško prohodnom terenu (d), nego isključivo na ravnom terenu (cestama, poljskim putevima).

Servisiranje

Opružne vilice su kompleksni sastavni dijelovi koji zahtijevaju redovito servisiranje i održavanje čistoće. Iz tog razloga je većina dotičnih ponuđača otvorila centre za servisiranje, u kojima se obavljaju popravci Vaše vilice i kojima možete povjeriti kontrolu sukladno turnusu, ovisno o načinu korištenja, npr. godišnje. Povjerite redovitu provjeru svih vijčanih spojeva Vašoj trgovini specijaliziranoj Raymon.

Neke načelne savjete u svezi servisiranja biste svakako trebali ozbiljno shvatiti:

Vodite računa o tome da su klizne površine radnih cijevi čiste. Ako je vilica onečišćena, čistite je vodom i mekanom spužvom (e).

Nakon pranja bicikla Raymon raspršite po radnim cijevima opružne opruge malo sredstva za podmazivanje iz raspršivača (f) koje ima certifikat proizvođača opružne vilice ili nanosite vrlo tanki sloj hidrauličkog ulja. Izazovite onda višekratno skupljanje opruge vilice i pobrišite ostatke maziva čistom krpom, prije nego što krenete na sljedeću vožnju.

Ne koristite za čišćenje ni uređaj za čišćenje parom (g), niti agresivna sredstva za čišćenje! Obratite se u svezi prikladnog sredstva Vašoj trgovini specijaliziranoj Raymon.

Ako je vilica opremljena mehanizmom za amortiziranje od elastomera, onda je preporučljivo da opruge od plastičnog materijala redovito čistite i podmazujete mašću koja ne sadrži ni smole, ni kiseline. Postoje proizvođači vilica koji isporučuju specijalnu mast za radove održavanja čistoće (h). Pridržavajte se obvezno preporuka proizvođača. Kod vilica koje su opremljene mehanizmom za zračno amortiziranje morate redovito kontrolirati tlak, pošto vremenom može doći do određenog gubitka.

INFORMACIJA

Opružne vilice su stalno izložene nabaćivanju vode i nečistoće sa prednjeg kotača. Čistite ih nakon svake vožnje obiljem vode.

UPUTA ZA VAŠU SIGURNOST

Ustroj opružnih elemenata je složen. Povjerite obavljanje radova servisiranja, prije svega rastavljanje opružnih elemenata, Vašoj trgovini specijaliziranoj Raymon.

Povjerite kontrolu Vašeg bicikla Raymon zajedno s opružnom vilicom barem jednom godišnje jednom od centara za servisiranje dotičnog proizvođača vilice.

MEHANIZAM ZA AMORTIZIRANJE OVJESA STRAŽNJEG KOTAČA

Bicikli koji su opremljeni amortizerima na prednjem i stražnjem kotaču (a) imaju osim opružne vilice još i pokretan ovjes stražnjeg kotača, a amortiziranje i prigušivanje ovjesa obavlja opruga s amortizerom (b). Na taj način možete bicikl Raymon bolje kontrolirati kod terenske vožnje ili vožnje po lošim segmentima kolnika. Opterećenja (od udaraca) za bicikl Raymon i vozača smanjuju se osjetno. Opruga s amortizerom djeluje u pravilu pomoću elementa za zračno amortiziranje, a čelične opruge su više iznimka. Prigušivanje se u pravilu vrši uljem. Ovisno o sustavu su ovjesi opremljeni jednom ili s više osovinama s uležištenjem.

Specifičnosti pozicije sjedenja

Ovisno o regulaciji mehanizma za amortiziranje ovjesa stražnjeg kotača može prilikom sjedenja na sjedalo doći do blagog pregibanja sjedala na stražnju stranu; tu okolnost morate uzeti u obzir kada regulirate nagib sjedala. Ako kod sjedenja imate određene poteškoće, onda je preporučljivo da vrh sjedala malo spustite u odnosu na normalnu pozicioniranost.

UPUTA ZA VAŠU SIGURNOST

Razmak između donje točke okvira i tla kod bicikala koji su opremljeni amortizerima na prednjem i stražnjem kotaču je bitno veći od bicikala bez amortizera. Ako je visina sjedala ispravno namještena, onda u pravilu ne možete stopalima dotaknuti tlo. Pozicionirajte sjedalo na početku nešto niže i vježbajte sjedenje na sjedalo i silaženje s bicikla.

Namještanje tvrdoće opruge

Za optimalno funkcioniranje ovjesa stražnjeg kotača morate oprugu s amortizerom (c) prilagoditi tjelesnoj težini vozača, držanju tijela kod sjedenja i svrsi korištenja (d). Povjerite obavljanje ovih radova kod pripremanja obavezno Vašoj trgovini specijaliziranoj Raymon.

Ako opruga s amortizerom kod terenske vožnje višekratno udara o svoje graničnike, onda je mehanizam za amortiziranje previše mekano namješten. Morate povećati prednapregnutost/tlak. Ako kod čelične opruge raspon prilagodbe nije dostatan, onda povjerite zamjenu opruge Vašoj trgovini specijaliziranoj Raymon.

⚠ UPOZORENJE

Kod okvira sa sveobuhvatnim amortiziranjem je ovjes stražnjeg kotača konstruiran tako da može, odn. mora izjednačavati udarce. Ako je opruga s amortizerom kruta i blokirana, onda udarci punom snagom ulaze u okvir koji u pravilu na tim mjestima nije koncipiran za to. Iz tog razloga smijete kod opruga s amortizerom koje su opremljene mehanizmom „Lockout“ ovu funkciju općenito aktivirati samo na ravnom terenu (cestama, poljskim putevima), a ne na teško prohodnom terenu.

UPUTA ZA VAŠU SIGURNOST

Proizvođači opružnih vilica u pravilu prilažu svoje naputke. Pročitajte pomno te naputke, prije nego što poduzimate modifikacije na regulaciji ili obavljate radove servisiranja.

⚠ UPOZORENJE

Opruga s amortizerom mora biti dimenzionirana tako, odn. treba je ugoditi tako da samo u ekstremnim slučajevima udara o svoje graničnike. Previše meku oprugu (nedostatan tlak zraka) možete osjetiti, a u pravilu i jasno čuti po tvrdim udarcima. Takvi udarci nastaju kada se opruga s amortizerom naglo potpuno skupi. Ako amortizer s oprugom često udara o svoje graničnike, onda to nakon određenog vremena može izazvati uništavanje amortizera i okvira.

Regulacija djelovanja amortiziranja

Ventili u unutarnjosti reguliraju stupanj amortiziranja. Protok ulja kroz ove ventile koči brzinu kojom se opruga s amortizerom rasteže, odn. skuplja, te sprječava nepoželjni zaustavni hod mehanizma za amortiziranje nakon prelaska preko prepreke. Na taj način možete optimirati reagiranje na prepreke.

Kod opruga s amortizerom (e) koje su opremljene prilagodivim mehanizmom za **prigušivanje rastezanja opruge** („rebound“) možete (u pravilu crvenim) gumbom za reguliranje (f) regulirati manju ili veću brzinu rastezanja opruge (stupanj rastezanja). Ako u opremu spada još jedan (u pravilu plavi) gumb, onda istim možete regulirati brzinu skupljanja opruge (stupanj tlaka) i/ili aktivirati funkciju „Lockout“.

Započnite s postupkom za reguliranje u onom stanju u kojem je prigušivanje u cijelosti otvoreno (stupanj rastezanja i tlaka na „-“, odn. „fast“). Uхватite sjedalo objeručno. Oslonite se sad svom svojom težinom na sjedalo (g) i izazovite trenutačno rasterećivanje sjedala. Opruga s amortizerom će rastežno gibanje obaviti s približno istom brzinom, s kojom ste Vi izvršili skupljanje opruge.

Okrenite sada crveni gumb za reguliranje u smjeru „+“, odn. „slow“ (h), tako da gumb škljocne samo jednom. Pritisnite sjedalo ponovo dolje i izazovite na isti način trenutačno rasterećivanje sjedala. Primijetiti ćete da se postupak rastezanja opruge odvija nešto sporije. Ponovite to pritiskanje i puštanje uz sve veći stupanj zatvaranja mehanizma za prigušivanje rastezanja opruge. Na taj način dobivate osjećaj za to kako radi mehanizam za prigušivanje rastezanja opruge.

Tipično reguliranje stupnja rastezanja je takvo da se opruga uz blago kočenje ponovo rasteže, međutim, ne potpuno niskom brzinom. Rastezanje opruge sa zadržkom koje završava u postupku s potpuno niskom brzinom je definitivno neprimjereno jako prigušenje.

Prijedite nakon toga biciklom preko prepreke (npr. spustite se niz rubnik ceste) i zatvorite mehanizam za prigušivanje rastezanja opruge, okretajući ga u malim koracima, do te mjere (u smjeru „+“, odn. „slow“) da ovjes stražnjeg kotača nakon skupljanja i rastezanja vrši zaustavni hod jedan do maksimalno dva puta. Provjerite modificiranu regulaciju uvijek pokusnom vožnjom po terenu.

Pojedine opruge s amortizerom su dodatno opremljene mehanizmom za **prigušivanje skupljanja opruge** („compression“) (a+b). Tipično prigušivanje skupljanja opruge – ili kod pojedinih opruga s amortizerom prigušivanje skupljanja opruge „High Speed“ – koči postupak skupljanja opruge, ako preko određene prepreke prelazite velikom brzinom kretanja. Previše velika brzina skupljanja opruge bi inače možda izazvala udaranje opruga s amortizerom o svoje graničnike.

Slabije prigušivanje osigurava dobru reakciju djelovanja, međutim, pod određenim okolnostima kod prelaska prepreka, npr. razlike u visini terena, velikom brzinom kretanja dolazi do prejakog skupljanja opruge ili tijekom vožnje u stajaćem položaju do blagog vertikalnog hoda ovjesa za stražnji kotač. Veći stupanj prigušenja izaziva stvrdnjavanje mehanizma za amortiziranje, znači da smanjuje udobnost vožnje.

Ako ste „sag“ namjestili ispravno, onako kako je gore opisano, a opruga s amortizerom pri normalnoj pokusnoj vožnji djeluje besprijeorno, ali onda u ekstremnim situacijama opruga s amortizerom ipak udara o graničnike, onda možete malo povećati prigušivanje skupljanja opruge.

Ispitajte i ovdje regulaciju postupnim okretanjem gumba, tako da gumb škljocne uvijek samo jednom, jer prejako prigušivanje skupljanja opruge sprječava da opruga s amortizerom može u cijelosti iskoristiti svoj progib. Ugađanje prigušivanja skupljanja opruge može biti proces koji iziskuje dulje vremena, a koji se mora obaviti savjesno i uvijek u malim koracima.

Započnite i ovdje najnižim stupnjem, tj. gumb/kotačić za reguliranje mora biti do kraja okrenut u smjeru „-“, odn. „firm“.

Provjerite modificiranu regulaciju uvijek pokusnom vožnjom po terenu (c).

Ako smatrate da niste dorasli zadatku reguliranja prigušivanja ili ako se pri tome pojave poteškoće, onda se obratite Vašoj trgovini specijaliziranoj Raymon ili se pridržavajte odgovarajućih informacija u naputku za rukovanje koji izdaje proizvođač opruge s amortizerom.

„Lockout“

Ako u stajaćem položaju vozite dugo uzbrdo, uz veliki utrošak snage, onda je potpuno tipično da ovjes stražnjeg kotača obavlja vertikalni hod. Preporučljivo je blokirati prigušivanje, ukoliko je opruga s amortizerom u tu svrhu opremljena mehanizmom „Lockout“. Kod (nizbrdne) vožnje na neravnoj podlozi mora mehanizam „Lockout“ obavezno biti otvoren.

Većina brdskih bicikala je opremljeno polugom za „Lockout“ na upravljaču. Kod opružnih elemenata „Fox“ je funkcija „Climb mode“ analogna funkciji „Lockout“ (d).

⚠ UPOZORENJE

Ne pritežite ili popuštajte vijke nepromišljeno u nadi da se radi o opremi kojom se vrši reguliranje. Moglo bi se dogoditi da popustite mehanizam za pričvršćivanje i time prouzročite pad s bicikla. Oprema za prilagođavanje je u pravilu kod svih proizvođača obilježena ljestvicama ili znakovima „+“ (za jače prigušivanje/tvrđe amortiziranje) i „-“ (e).

Ne vozite bicikl, ako opruga s amortizerom često udara o graničnike. To može izazvati oštećivanje same opruge s amortizerom, ali i okvira. Prilagođavajte tvrdoću opruge uvijek tjelesnoj težini vozača i uvjetima vožnje.

Ako je opruga s amortizerom prejako prigušena (stupanj rastezanja), onda eventualno više ne dolazi do rastezanja opruge kada u kratkom vremenu uzastopno prelazite preko više prepreka. Opasnost od izazivanja nesreće!

Kad montirate novu stražnju gumu, onda vodite računa o tome da guma kod maksimalnog skupljanja ovjesa stražnjeg kotača ne struže o okvir. Ako je potrebno, ispustite sav zrak iz opruge s amortizerom i pritisnite sjedalo svom snagom dolje, kako biste provjerili ima li još zraka u opruzi s amortizerom. Može doći do blokiranja stražnjeg kotača. Opasnost od izazivanja nesreće!

Ne aktivirajte funkciju „Lockout“ na teško prohodnom terenu (f), nego isključivo na ravnom terenu (cestama, poljskim putevima).

Servisiranje

Opruge s amortizerom i ovjesi stražnjih kotača su kompleksni sastavni dijelovi koji zahtijevaju redovito servisiranje i održavanje čistoće. Iz tog razloga je većina dotičnih ponuđača otvorila centre za servisiranje, u kojima se obavljaju popravci Vaše opruge s amortizerom i kojima možete povjeriti kontrolu sukladno turnusu, ovisno o načinu korištenja, npr. godišnje. Povjerite redovitu provjeru svih vijčanih spojeva Vašoj trgovini specijaliziranoj Raymon. Neke načelne savjete u svezi servisiranja biste svakako trebali ozbiljno shvatiti:

Kod opruga s amortizerom koje su opremljene mehanizmom za zračno amortiziranje morate redovito kontrolirati tlak, pošto vremenom može doći do određenog gubitka. Vodite računa o tome da su klizne površine radnih stapajice čiste. Čistite oprugu s amortizerom i ovjes stražnjeg kotača, osobito područja oko ležajeva, nakon svake vožnje vodom i mekanom krpom (g). Nakon pranja bicikla raspršite po stapajici na opruzi s amortizerom i područjima oko ležajeva malo sredstva za podmazivanje iz raspršivača (h) koje ima certifikat proizvođača amortizera ili nanesite vrlo tanki sloj hidrauličkog ulja.

Izazovite onda višekratno skupljanje ovjesa stražnjeg kotača (a) i pobrišite ostatke maziva čistom krpom, prije nego što krenete na sljedeću vožnju.

Ne koristite za čišćenje ni uređaj za čišćenje parom (b), niti agresivna sredstva za čišćenje! Obratite se u svezi prikladnog sredstva Vašoj trgovini specijaliziranoj Raymon.

Provjeravajte redovito čvrst dosjed svih vijčanih spojeva na ovjesu stražnjeg kotača. Provjerite također imaju li ležajevi ovjesa za stražnji kotač bočnu zračnost ili uležištenja opruge s amortizerom okomitu zračnost.

Primite sjedalo, podignite bicikl Raymon u zrak i provjerite možete li stražnji kotač pomicati lijevo-desno, kako biste provjerili zračnost. Zamolite nekoga da Vam bicikl drži sprijeda za okvir.

Za provjeravanje zračnosti na opruzi s amortizerom spustite stražnji kotač bez udaranja na tlo i podignite ga nakon toga malo u zrak (c). Poslušajte čujete li pri tome klepetanje. Ako utvrdite da ima zračnosti, onda povjerite uklanjanje iste odmah Vašoj trgovini specijaliziranoj Raymon.

INFORMACIJA

Opruge s amortizerom su stalno izložene nabacivanju vode i nečistoće sa stražnjeg kotača. Čistite oprugu s amortizerom nakon svake vožnje obiljem vode i krpom (d).

UPUTA ZA VAŠU SIGURNOST

Ustroj opruga s amortizerom i ovjesa stražnjeg kotača je složen. Povjerite obavljanje radova servisiranja, prije svega rastavljanje opružnih elemenata, Vašoj trgovini specijaliziranoj Raymon.

Povjerite kontrolu Vašeg bicikla Raymon koji je opremljen mehanizmom za amortiziranje ovjesa stražnjeg kotača barem jednom godišnje jednom od centara za servisiranje dotičnog proizvođača.

SVE ŠTO TREBATE ZNATI O BIKIKLIMA

Biciklističke kacige i naočale

Svakako je preporučljivo da nosite biciklističku kacigu. Vaša trgovina specijalizirana Raymon nudi paletu modela različitih veličina (e).

Certifikacija biciklističkih kaciga se isključivo odnosi na uporabu tijekom vožnje biciklom. Obratite pozornost na naputke proizvođača.

⚠ UPOZORENJE

Ne vozite nikad bez kacige i naočala (f)! Međutim, ni od najsigurnije kacige nikakve koristi, ako Vam ne pristaje ili ako remenje nije ispravno pozicionirano ili ako kopča remenja nije zatvorena.

Osim biciklističke kacige i ispravne odjeće je svakako preporučljivo da tijekom vožnje biciklom Raymon nosite zaštitne naočale.

Naočale Vas štite od sunca i vjetra, ali su i zaštita od muha i drugih stranih tijela koja Vam kod vožnje bez naočala ulijeću u oči i koja mogu negativno utjecati na Vaš vid. **Opasnost od izazivanja nesreće!**

Vaša trgovina specijalizirana Raymon nudi široki izbor različitih naočala u bit će Vam sa zadovoljstvom savjetima na usluzi.

Odjeća

⚠ UPOZORENJE

Nije preporučljivo da bicikl vozite u hlačama ili suknjama koje ne prijanjaju uz tijelo, jer žbice, lanac ili prednji lančaničnici mogu zahvatiti takvu odjeću. Koristite prema potrebi za zaštitu kopče ili vrpce (g).

Nosite odjeću upadljive boje, tako da Vas drugi sudionici u prometu mogu uočiti!

Pedala i cipele

Korisno je da cipele za vožnju biciklom budu od čvrstog materijala, tako da stopalu pružaju stabilnost i da imaju kruti potplat koji pedala ne može probiti. Područje pete ne bi smjelo biti previše široko, jer inače ne možete zauzeti normalan položaj držanja stopala.

Specijalne biciklističke cipele trebate posebice u slučaju opremljenosti Vašeg brdskog bicikla Raymon pedalama s kopčom ili pedalama sa sustavom za spajanje s biciklističkom obućom (h). Kod tih cipela su u potplatima integrirane male ploče za držanje („cleats“) koje pružaju čvrstu povezanost s pedalom, a uporabljivost za hodaње je ipak još u najmanju ruku zadovoljavajuća.

Glavna prednost ove pedale sa sustavom za spajanje s biciklističkom obućom (a) je da stopalo tijekom brzog pedaliranja ili tijekom vožnje po neravnom terenu neće kliznuti s pedale. Zahvaljujući čvrstom držanju stopala možete pedalu i gurati odn. povlačiti.

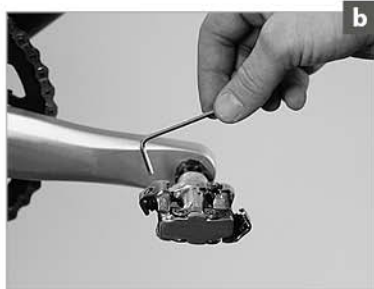
Pedalu zahvaćate vrhom ploče u pravilu dok je poluga na najnižoj poziciji i onda stanete na tijelo pedale dok je u vodoravnom položaju. U pravilu onda jasno čujete škljocaj i osjetite da je cipela uskočila u aretaciju.

Jakost držanja cipele na pedalama sa sustavom za spajanje s biciklističkom obućom regulirate ključem za vijke sa šesterokutnim otvorom (b). Škrpiljenje ili cviljenje možete u pravilu ukloniti tako što točke na kojima se uspostavlja kontakt malo podmažete mašču. Međutim, ti zvukovi mogu isto tako ukazivati na istrošenost, isto kao i na okolnost da ne stojite stabilno na pedali. Provjeravajte redovito te ploče.

⚠ UPOZORENJE

Vodite računa o tome da su vijci za pričvršćivanje ploče uvijek čvrsto pritegnuti. Ako su vijci labavi, onda je skoro nemoguće skinuti stopalo s pedale. Opasnost od izazivanja nesreće!

Vježbajte hvatanje pedale, spajanje s mehanizmom i oslobađanje stopala (c) prvo na mjestu, pa potom na prostoru na kojemu se ne odvija promet.

⚠ UPOZORENJE

Vozite bicikl samo ako sustav za spajanje s biciklističkom obućom funkcionira besprijekorno, kako kod spajanja, tako i kod razdvajanja. Ako pedala ne funkcionira besprijekorno ili ako je ploča jako istrošena, onda se može dogoditi da se cipela samostalno razdvoji od pedale. Ponekad je razdvajanje cipele od pedale otežano ili je uopće ne možete više razdvojiti. U oba slučaja prijeti opasnost od izazivanja nesreće!

Vodite uvijek računa o tome da na pedali i potplatu nema nečistoća ili drugih stranih tijela (d) i podmazujte mehanizam za uglavljivanje redovito uljem.

⚠ OPREZ

Postoji pedala za brdske bicikle, takozvana stabilizirajuća pedala, koja je konstruirana za maksimalno držanje cipele, npr. za kategorije „Dirt“ i „Freeride“. Iz tog razloga na tim pedalama ima oštri bridova i/ili čepova s navojem. Pošto tijekom vožnje na tim elementima možete zadobiti ozljede, preporučamo da nosite prikladnu zaštitnu opremu, npr. štitnike za koljena i potkoljenice.

UPUTA ZA VAŠU SIGURNOST

Pročitajte naputak za rukovanje koji izdaje proizvođač pedala i dopustite da Vam u Vašoj trgovini specijaliziranoj Raymon glede različitih modela cipele budu na usluzi savjetima.

Pribor

Kupnjom Vašeg bicikla Raymon ste položili kamen temeljac za obilje zadovoljstva u vožnji. Bez obzira na to što namjeravate poduzeti s Vašim biciklom Raymon, bilo bi korisno da poslušate još nekoliko savjeta i da se adekvatno opremite. Vaša trgovina specijalizirana Raymon nudi mnoštvo korisnog pribora koji pridonosi većoj sigurnosti i udobnosti.

Na Vaš bicikl Raymon možete montirati razni pribor (e). Međutim, vodite računa o tome da taj pribor udovoljava pozitivnim zakonskim i ostalim zahtjevima, te normi EN. Svi dijelovi koje kupite naknadno, moraju biti kompatibilni s Vašim biciklom Raymon.

⚠ UPOZORENJE

Neprikladan pribor može promijeniti svojstva bicikla ili čak izazvati nesreću. Zatražite stoga po pitanju montaže pribora uvijek savjet u trgovini specijaliziranoj Raymon i pridržavajte se obvezno informacija o namjenskom korištenju bicikla Raymon.

Lokoti

Ne zaboravite sa sobom ponijeti visokokvalitetni stremenasti lokot, lokot sa sklopivim polugama ili lokot s lancem (f). Efektivnu prevenciju od krađe postićete samo ako Vaš bicikl vežete za nepokretni predmet.

Garnitura za slučaj kvara

Najvažniji pribor za uspješan izlet biciklom je pumpa za zrak i mala torba s alatom. Preporučljivo je da ta torbica sadrži dva plastična montirača, ključeve za vijke sa šesterokutnim otvorom onih veličina koje najčešće trebate, jednu zračnicu, pribor za krpanje guma, eventualno Vaš mobilni telefon i nešto novca (g). Time ste optimalno pripremljeni za sva neugodna iznenađenja na putu.

UPUTA ZA VAŠU SIGURNOST

Pribor koji naknadno montirate na Vaš bicikl, npr. blatobrane, nosač tereta itd. se može negativno odraziti na funkciju Vašeg bicikla Raymon. Zatražite uvijek savjet u Vašoj trgovini specijaliziranoj Raymon, prije nego što na bicikl montirate pribor bilo kakve vrste.

Prije nego što kupite dodatna zvonca ili sirene te opremu za osvjjetljavanje morate pouzdano provjeriti je li uporaba tog pribora dopuštena, što znači da raspolaže certifikatom za uporabu u cestovnom prometu. Dodatne baterijske/akumulatorske svjetiljke moraju biti obilježene simbolom vijugave linije i slovom „K“ (h).

TRANSPORT TERETA

Transport tereta ako okvir nije opremljen mehanizmom za amortiziranje

Postoje razne mogućnosti transportiranja tereta na biciklu Raymon. Najbolji način transporta tereta ovisi prvenstveno o težini i o volumenu tereta. Jednostavan način je transport u specijalnoj naprtnjači za bicikliste (a). Možete koristiti i nosače tereta ili torbe za vješanje na upravljaču, međutim, to nije kod svih brdskih bicikala moguće. Ako u svezi nečega niste apsolutno sigurni ili ako imate pitanja, obratite se Vašoj trgovini specijaliziranoj Raymon.

Ima brdskih bicikala Raymon koji nisu opremljeni amortiziranim ovjesom stražnjeg kotača; takve bicikle možete opremiti nosačem tereta (b). Obratite se u svezi prikladnih nosača tereta i pitanja na kojim dijelovima možete pričvrstiti nosač Vašoj trgovini specijaliziranoj Raymon.

Preporučljivo je da one stvari koje želite ponijeti transportirate u stabilnim putnim torbama (c) sa što nižim težištem.

Kad kupujete torbe, obraćajte pozornost na nepropusnost za vodu, tako da kod prvog pljuska ne doživite neugodna iznenađenja.

Međutim, načelno ne preporučamo da teret pričvršćujete na opružnim vilicama.

Vodite kod stavljanja tereta na bicikl Raymon računa o povoljnoj raspodjeli težine. Korisno je ako teške predmete pakirate na što niži položaj. U torbu za vješanje na upravljaču i položeno na nosač tereta treba staviti stvari manje težine.

⚠ UPOZORENJE

- ❑ **Ne pretovarite Vaš bicikl Raymon (vidi knjižicu bicikla Raymon) i pridržavajte se informacije o opterećenju koja je eventualno otišnuta ili utisnuta na nosaču tereta.**
- ❑ **Prilagodite opružnu vilicu (d) i tlak zraka u gumama dodatnoj težini.**
- ❑ **Teret općenito mijenja tehničke osobine u vožnji Vašeg bicikla Raymon i produljuje put kočenja! Vježbajte stoga vožnju natovarenim biciklom Raymon na prostoru na kojemu se ne odvija promet.**

PRIJEVOZ DJECE

UPUTA ZA VAŠU SIGURNOST

Prije nego što Vašim biciklom Raymon vučete prikolicu (e+f), provjerite je li bicikl koncipiran za vuču prikolice. Potražite informacije u knjižici bicikla Raymon ili se obratite Vašoj trgovini specijaliziranoj Raymon.

Prije nego što na Vaš bicikl Raymon montirate napravu za pričvršćivanje i vuču dječjeg bicikla na stražnjem dijelu (g), provjerite je li bicikl za to koncipiran. Potražite informacije u knjižici bicikla Raymon ili se obratite Vašoj trgovini specijaliziranoj Raymon.

Prijevoz djece je moguć odn. dopušten isključivo uporabom specijalnih sjedalica (h) ili prikolica za djecu.

Sjedalice za djecu

⚠ UPOZORENJE

Brdski bicikli u pravilu nisu koncipirani za montiranje sjedalice za dijete. To osobito vrijedi za okvire vrlo male težine. Obratite se Vašoj trgovini specijaliziranoj Raymon i potražite informacije u knjižici bicikla Raymon. Pročitajte također naputak sjedalice za dijete.

Prikolica za djecu

⚠ UPOZORENJE

Prije nego što Vašim biciklom Raymon vučete prikolicu, opremite prikolicu onom tehničkom opremom za osvjetljavanje koja je zakonom propisana i uključite osvjetljenje čim se počne mračiti te dok vlada slaba vidljivost.

Vežite malog putnika ili male putnike uvijek pojasom, jer nekontrolirani pokreti djeteta mogu izazvati prevrtanje bicikla ili prikolice.

Naprave za pričvršćivanje i vuču dječjeg bicikla na stražnjem dijelu/sustavi za priključivanje

⚠ UPOZORENJE

Opremite Vaše dijete uvijek kacigom prikladne veličine. Sjedalica ili prikolica za djecu nije optimalna zaštita ako dođe do nesreće. Ne zaboravite da i Vi uvijek nosite kacigu.

Odlučite se za nabavu isključivo onih dječjih sjedalica, prikolica za djecu i naprava za pričvršćivanje i vuču dječjeg bicikla na stražnjem dijelu koje imaju odgovarajući certifikat (npr. koje imaju odgovarajući certifikat EN ili ISO) i pazite u svim slučajevima na to da montažu obavite pravilno. Iscrpnije informacije u svezi toga se pružaju u naputcima proizvođača koji su Vam uručeni prilikom kupnje.

TRANSPORT BIKIKLA

Automobilom

Skoro svaka trgovina za automobilski pribor i skoro svi proizvođači automobila nude sustave nosača (a) za transport bicikala, tako da ne morate rasklopiti bicikl Raymon.

U pravilu se bicikli stavljaju na žlijebni profil i pričvršćuju kopčom koja hvata donju cijev. Posljedica toga može biti oštećivanje okvira bez mogućnosti popravka. Potencijalnoj opasnosti su posebice izloženi kvalitetni okviri od aluminija s vrlo tankim stijenkama i okviri od karbona. Na temelju materijalnih svojstava karbona ne mora uvijek odmah biti uočljivo da je materijal teško oštećen, pa u slučaju kasnije uporabe može izazvati nepredvidivu, tešku nesreću. Međutim, u trgovinama koje nude pribor i opremu za automobile možete kupiti specijalne, kompatibilne modele.

Prednost stražnjih nosača za bicikle koji su sve popularniji u odnosu na krovne nosače je prije svega činjenica da bicikl Raymon ne morate toliko dizati u vis, kad ga želite transportirati. Vodite računa o tome da element za pričvršćivanje bicikla koji koristite ne izaziva oštećivanje vilice i okvira. **Opasnost od prijeloma!**

Obraćajte prilikom kupovine pozornost na pridržavanje normi za sigurnost u Vašoj državi.

Pročitajte naputak za rukovanje nosačem (b) i pridržavajte se korisnog tereta koji je dopušten, te maksimalne brzine kretanja za motorno vozilo s montiranim nosačem koja je preporučena ili čak propisana. Pridržavajte se opterećenja koje djeluje na spojku prikolice, a koje je dopušteno.

⚠ UPOZORENJE

- **Vodite računa o tome da na biciklu Raymon nema predmeta (alata, putnih torbi (c), sjedalica za djecu itd.) koji bi tijekom vožnje mogli ispasti. Opasnost od izazivanja nesreće!**
- **Ne odlučite se za nabavu sustava nosača kod kojih se bicikl Raymon na nosaču pričvršćuje naopako, tj. s upravljačem i sjedalom na donjoj strani. Ovaj način pričvršćivanje izaziva izrazito jako opterećivanje upravljača, produžetka za upravljač, sjedala i cijevi sjedala tijekom vožnje. Neka Vaš odabir ne bude nosač s vješanjem za poluge pedala. Opasnost od prijeloma!**
- **Provjeravajte pričvršćenost bicikla prije polaska, a redovito i tijekom putovanja. Ako se bicikl oslobodi iz sustava nosača, onda prijeti opasnost od ugrožavanja drugih sudionika u prometu.**

INFORMACIJA

- **Zaključavajte bicikle Raymon na nosaču za bicikle dodatnim lokotom (d) npr. tijekom kratkog odmora.**

⚠ UPOZORENJE

Ne transportirajte bicikl Raymon ili dijelove bicikla nepričvršćene u prostoru automobila koji je predviđen za putnike (e). Dijelovi koji se nekontrolirano pomiču mogu ugroziti Vašu sigurnost.

Vodite računa o tome da bicikl ne prekriva opremu za osvijetljavanje i registarsku pločicu Vašeg automobila. Pod određenim okolnostima morate montirati dodatno vanjsko zrcalo.

Povucite poluge kočnice i fiksirajte ih jakom gumenom vrpcom (f), ako bicikl Raymon opremljen hidrauličkim disk kočnicama transportirate u ležećem ili visećem položaju.

INFORMACIJA

Kod cijevi okvira velikog volumena prijeti kod elemenata za stezanje koji nisu dimenzionirani za takav volumen opasnost od prignječenja (g)! Nije preporučljivo okvire od karbona uopće pričvršćivati stezanjem.

Ne zaboravite da je visina Vašeg vozila sada puno veća. Izmjerite ukupnu visinu Vašeg vozila i pričvrstite taj podatak na ploči s instrumentima ili na upravljaču, tako da je dobro uočljiv.

Montirajte kod disk kočnica osigurače za transport (h), ako bicikl Raymon transportirate bez kotača.

Željeznicom / sredstvima javnog prijevoza

Prijevoz bicikala u sredstvima javnog gradskog i prigradskog prijevoza nije u svim gradovima jedinstveno uređen. U nekim mjestima su, primjerice, određena takozvana „razdoblja zabrane“ unutar kojih ne smijete prevoziti Vaš bicikl ili unutar kojih morate za bicikl kupiti voznu kartu. Raspitajte se na vrijeme o uvjetima prijevoza, i to prije same vožnje sredstvima javnog prijevoza!

Za informacije o uvjetima prijevoza u sredstvima javnog prijevoza obratite se Vašem lokalnom prijevozniku, a informacije o željezničkom prijevozu unutar RH se pružaju na stranici: <http://www.hzpp.hr/prijevoz-bicikala>

⚠ OPREZ

Ako su na biciklu teške ili glomazne putne torbe i prtljaga, onda ih skinite, kako biste sebi olakšali ukrcavanje i iskrcavanje.

UPUTA ZA VAŠU SIGURNOST

Raspitajte se na vrijeme o uvjetima prijevoza, i to prije same vožnje sredstvima javnog prijevoza, i pridržavajte se isto tako propisa i pravila o prijevozu bicikala u onim državama kroz koje prolazite na Vašem putovanju.

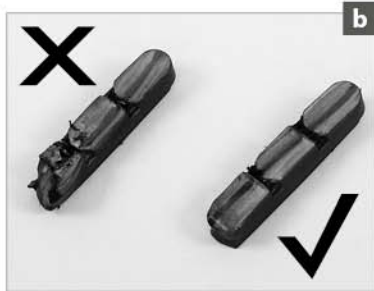
OPĆE INFORMACIJE O ODRŽAVANJU ČISTOĆE I O INSPEKCIJAMA

Servisiranje i inspekcije

Kad Vaš bicikl Raymon preuzimate od trgovine specijalizirane Raymon, bicikl će biti pripravan za vožnju, jer je u trgovini obavljena završna montaža. Unatoč tomu morate redovito održavati čistoću bicikla (a), a radove servisiranja prema unaprijed određenom rasporedu povjeriti Vašoj trgovini specijaliziranoj Raymon. Svi dijelovi će trajno funkcionirati samo ako su ispunjenje ove pretpostavke.

Već nakon prijeđenih 75 do 225 kilometara (kategorija 3) odn. 5 do 15 sati korištenja (kategorija 3 i 4) odn. 4 do 12 sati korištenja (kategorija 5) ili nakon četiri do šest tjedana se mora obaviti prva inspekcija. Potrebno je servisirati bicikl, iz razloga što tijekom razdoblja uhadavanja bicikla žbice još malo ulaze u materijal ili mjenjač prestaje besprijekorno funkcionirati. Taj „proces sazrijevanja“ se ne može zaobići. Stoga dogovorite u Vašoj trgovini specijaliziranoj Raymon termin za pregled Vašeg novog bicikla. Ova prva inspekcija mjerodavno utječe na funkciju i uvijek traje nja Vašeg bicikla Raymon.

Redovite inspekcije i pravovremena zamjena potrošnog materijala, npr. kočnih obloga (b) ili žičane užadi za mijenjanje brzina ili za kočnice, su sastavni dio namjenskog korištenja bicikla, te stoga utječu i na pravo pozivanja na odgovornost poradi nedostatka proizvoda (jamstvo za ispravnost proizvoda), i na garanciju.

Preporučamo da nakon razdoblja uhadavanja servisiranje Vašeg bicikla Raymon u redovitim intervalima povjerite Vašoj trgovini specijaliziranoj Raymon. Česta vožnja po lošim cestama ili terenska vožnja skraćuje intervale za inspekcije.

⚠ UPOZORENJE

- Preporučljivo je da obavljanje inspekcije i popravaka povjerite trgovini specijaliziranoj Raymon. Ako se pojedine inspekcije ne obave ili ako se obave na nepravilan način, onda to može biti uzrok za nefunkcioniranje određenih dijelova bicikla. Opasnost od izazivanja nesreće! Ako se unatoč tome želite sami okušati, onda se latite samo onih radova za koje raspolazete stručnim znanjem koje je za to nužno i za koje imate prikladan alat, npr. dinamometarski ključ s nasadnim ključevima.**
- Kada morate obaviti određene zamjene, uporabite načelno samo pričuvne dijelove izvornog podrijetla. Potrošni materijal drugih proizvođača, npr. kočne obloge ili gume drugih dimenzija, može biti uzrok za nesigurno stanje bicikla. Opasnost od izazivanja nesreće!**
- Služi Vašoj vlastitoj sigurnosti da u trgovini specijaliziranoj Raymon dogovorite termin za obavljanje prve inspekcije, a nakon što ste Vašim biciklom kategorije 3 koji ste kupili u neuporabljenom stanju, prešli između 75 i 225 km odn. nakon 5 do 15 sati korištenja ili nakon četiri do šest tjedana, ali najkasnije nakon tri mjeseca.**
- Služi Vašoj vlastitoj sigurnosti da u trgovini specijaliziranoj Raymon dogovorite termin za obavljanje prve inspekcije, a nakon što ste Vaš bicikl Raymon kategorije 4 koji ste kupili u neuporabljenom stanju koristili ukupno 5 do 15 sati ili nakon četiri do šest tjedana, ali najkasnije nakon tri mjeseca.**
- Služi Vašoj vlastitoj sigurnosti da u trgovini specijaliziranoj Raymon dogovorite termin za obavljanje prve inspekcije, a nakon što ste Vaš bicikl Raymon kategorije 5 koji ste kupili u neuporabljenom stanju koristili ukupno 4 do 12 sati ili nakon četiri do šest tjedana, ali najkasnije nakon tri mjeseca.**

Pranje i održavanje čistoće bicikla

Osušeni znoj, nečistoća i sol koja se nakupila tijekom korištenja u zimskom razdoblju štetna je za Vaš bicikl. Stoga je korisno da redovito čistite sve sastavne dijelove.

Izbjegavajte uporabu uređaja za čišćenje parom. Oštar mlaz vode pod visokim tlakom može zaobići brtve i prodrijeti u unutarnjost ležajeva. Dolazi do razrjeđivanja maziva i porasta trenja. Ako redovito koristite takav uređaj, onda to uništava radne površine ležajeva, te vrtnja istih nije više koncentrična. To, dodatno, može izazvati odljepljivanje naljepnica za okvir.

Znatno manje štetno je pranje bicikla blagim mlazom vode ili vjedom vode i spužvom odn. velikim kistom. Tijekom ručnog pranja možete k tome još na vrijeme prepoznati na kojim mjestima lak nije više ispravan (e) te istrošenost dijelova ili određene neispravnosti.

Preporučamo da nakon čišćenja obavite provjeru neistrošenosti lanca i da ga podmažete novim mazivom (f) (vidi poglavlje „**Lanac – održavanje čistoće i habanje**“).

Premažite lakirane, metalne i karbonske površine (osim bočnih stijenki za kočenje), trljajući iste tvrdim voskom koji možete kupiti u svakoj trgovini. Nakon što se vosak osuši, obavite završno poliranje.

⚠ UPOZORENJE

Provjeravajte tijekom pranja ima li pukotina, ogrebotina ili tragova, deformacija materijala ili promjena boje materijala. Vodite brigu o tome da se sastavni dijelovi koji su oštećeni odmah zamijene i popravite mjesta na kojima lak nije ispravan. Ako u svezi nečega niste apsolutno sigurni ili ako imate pitanja, obratite se Vašoj trgovini specijaliziranoj Raymon.

Kočne obloge, kočni diskovi i površine za kočenje na obručima ne smiju dolaziti u dodir sa sredstvima za održavanje čistoće ili uljem za podmazivanje lanaca. Kočnica bi mogla izgubiti sposobnost djelovanja (vidi poglavlje „Sustav za kočenje“)! Površine od karbona, npr. na upravljaču, produžetku za upravljač, cijevi sjedala i prihvatniku za cijev sjedala, koje se koriste za pričvršćivanje stezanjem ne smiju dolaziti u dodir s mašću ili uljem. Jednokratno premazivanje sastavnih dijelova od karbona mašću može pod određenim okolnostima izazvati da se nikada više ne može postići sigurno stezanje tih sastavnih dijelova!

INFORMACIJA

Najbolje je da za čišćenje Vašeg bicikla Raymon uopće ne koristite jaki mlaz vode ili uređaj za čišćenje parom, a ako ga koristite, onda s primjerene udaljenosti.

Uklanjajte tvrdokorne naslage ulja ili masti s lakiranih i karbonskih površina sredstvom za čišćenje na bazi petroleja. Izbjegavajte uporabu sredstava za odmašćivanje koja sadrže aceton, metilni klorid ili slične tvari, ili kemijska sredstva za čišćenje ili sredstva za čišćenje koja sadrže otapala ili koja nisu neutralna. Ta sredstva mogu nagrizati površinu!

RASPORED ZA ODRŽAVANJE ČISTOĆE I SERVISIRANJE

Preporučamo da nakon razdoblja uhodavanja Vaš bicikl Raymon u redovitim intervalima date na servisiranje. Vremenski podatci koji se navode u tabeli su zamišljeni kao orijentacija za vozače bicikala koji godišnje voze između 1.000 i 1.500km, odn. čiji su bicikli s elektromotorom između 50 i 100 sati korištenja.

Redovita vožnja po lošim trasama, češće nego što je uobičajeno, ili izrazito česta vožnja po lošim trasama skraćuje intervale za inspekcije, i to proporcionalno većem opterećenju kojemu je bicikl onda izložen. To osobito vrijedi za bicikle „Dirt“, „Freeride“, „Downhill“ itd.

Sastavni dio	Postupak	Prije svake vožnje	Mjesečno	Godišnje	Ostali intervali
Osvjetljenje	Provjera djelovanja	■			
Pneumatici	Provjera tlaka zraka u pneumaticima	■			
	Provjera dubine utora i bočnih stijenki		■		
Kočnice (obruč)	Provjera hoda poluga, debljine obloga i eventualno pozicije u odnosu na obruč; pokus kočenja dok bicikl nije u pokretu	■			
Kočnice, obloge (obruč)	Čišćenje		■		
Žičana užad za kočnice/ kočne obloge/cjevčice kočnice	Vizualna kontrola		■		
Kočnice (diskovi)	Hod poluga, debljina obloga, nepropusnost, pokus kočenja dok bicikl nije u pokretu	■			
	Zamjena medija za kočnice (u slučaju opremljenosti tekućinom DOT)			×	
Opružna vilica	Provjera vijaka			×	
	Veliki servis (mijenjanje ulja odn. podmazivanje elastomera mašću)			×	
Opruga s amortizerom	Veliki servis			×	
Obruči (u slučaju opremljenosti obručnim kočnicama)	Provjera debljine stijenke, zamjena prema potrebi				× najkasnije nakon 2. garniture kočnih obloga
Vilica (bez amortizera)	Provjera, zamjena prema potrebi				× u intervalima od 2 godine ili češće
Vertikalno prilagodiva cijev sjedala ili cijev sjedala s amortizerom	Servisiranje			×	
	Provjera zračnosti		■		
Mehanizam za amortiziranje ovjesa stražnjeg kotača	Provjera zračnosti ležaja		■		
	Provjera vijaka za fiksiranje			×	
Nutarnji ležaj	Provjera zračnosti ležaja		■		
	Demontaža i ponovno podmazivanje (lupine)			×	

Sastavni dio	Postupak	Prije svake vožnje	Mjesečno	Godišnje	Ostali intervali
Lanac	Provjeravanje odn. podmazivanje Provjera istrošenosti, zamjena prema potrebi	■			✗ nakon 800 km odn. 40 sati korištenja
Poluga pedale	Provjeravanje odn. urezivanje novog navoja		■		
Lak/eloksal/karbon	Konzerviranje				■ u polugodišnjim intervalima ili češće
Kotači/žbice	Provjera koncentričnog hoda i napetosti Centriranje odn. dodatno zatezanje		■		✗ prema potrebi
Upravljač i produžetak za upravljač (od aluminija i karbona)	Provjeravanje odn. zamjena				✗ u intervalima od 2 godine ili češće
Ležaj upravljača	Provjera zračnosti ležaja Ponovno podmazivanje mašću		■	✗	
Površine od metala	Konzerviranje (iznimka: bokovi obruča kod obručnih kočnica, diskovi kočnica)				■ u polugodišnjim intervalima ili češće
Glavčine	Provjera zračnosti ležaja Ponovno podmazivanje mašću		■	✗	
Pedala (sve)	Provjera zračnosti ležaja		■		
Pedala (s kopčom/sustavom za spajanje s biciklističkom obućom)	Čišćenje, podmazivanje mehanizma za uglavljivanje		■		
Cijev sjedala/produžetak za upravljač	Provjera vijaka Demontaža i ponovno podmazivanje mašću Karbon: nova pasta za montažu (ne uporabljajte mast!)		■	✗	
Mehanizam mjenjača/prednji mjenjač	Čišćenje, podmazivanje		■		
Brzopritezne stezaljke	Provjera dosjeda	■			
Vijci i matice	Provjeravanje odn. urezivanje novog navoja		■		
Ventili	Provjera dosjeda	■			
Žičana užad (mjenjači/kočnice)	Demontaža i podmazivanje mašću			✗	

Kontrole s oznakom ■ možete sami obavljati, ako ste tehnički vješti, imate malo iskustva i prikladan alat, npr. dinamometarski ključ. Ako kod provjera uočite nedostatke, poduzmite odmah prikladne mjere za uklanjanje tih nedostataka. Ako u svezi nečega niste apsolutno sigurni ili ako imate pitanja, obratite se Vašoj trgovini specijaliziranoj Raymon.

Preporučljivo je da radove s oznakom ✗ isključivo obavlja trgovina specijalizirana Raymon.

PREPORUČENI ZAKRETNI MOMENTI ZA VIJKE

Da bi sigurnost operativnog rada bicikla bila Raymon zajamčena, morate savjesno pritegnuti vijčane spojeve na sastavnim dijelovima i redovito provjeravati iste. Najprikladniji alat za to je dinamometarski ključ koji počne pucketati ili deaktivira pritezanje kada je željeni zakretni moment za vijke postignut.

Povećavajte postupno u malim koracima (0,5 Nm) zakretni moment za vijke do maksimalno propisanog i provjeravajte između toga uvijek iznova čvrst dosjed sastavnog dijela. Ne prekoračite maksimalni zakretni moment za vijke koji proizvođač propisuje!

Započnite kod dijelova za koje se ne pružaju nikakve informacije s 2 Nm. Pridržavajte se onih vrijednosti koje se navode i poštujte naputke u priručniku koje izdaju proizvođači sastavnica.

⚠ UPOZORENJE

Koristite za to uvijek dinamometarski ključ i ne prekoračite maksimalne zakretne momente za vijke! Podatci o zakretnim momentima za vijke se pružaju na samim sastavnim dijelovima, u poglavlju „Preporučeni zakretni momenti za vijke“ ili u naputcima koje izdaju proizvođači sastavnica, a koji su ovom naputku možebitno priloženi. Ti se podatci alternativno pružaju u registru za prijenos podataka sa servera na Vaše računalo na internetskim stranicama dotičnih proizvođača sastavnica.

Sastavni dio	Proizvođač	Tip	Vijak za pričvršćivanje	Element za stezanje žičane užadi	Zupčanici mjenjača
Mehanizam mjenjača	Shimano	svi	8-10	6-7	2,5-5
	SRAM	1-struko (Eagle)	11	4-5	
		1-struko (Eagle prijenosnik)	35		3
Prednji mjenjač	Shimano	montaža obujmica / izravna montaža / montaža tipa „E“	5-7	6-7	

Sastavni dio	Proizvođač	Tip	Vijak/matica za pričvršćivanje
Poluga mjenjača	Shimano	XTR / Deore XT / SLX / Deore / Cues (U8000)	3
		Alivio / Acera / Altus / Cues (U6000)	5
		Tourney	2,5
		prilagodnik I-Spec	4-6
		vijak za reguliranje I-Spec	3 (4 - M9100)
	SRAM	Discrete / Infinity Clamp	2
		Discrete Clamp AXS	2 / 3 / 2
		prilagodnik MatchMaker X	3
		obujmica MatchMaker X	5,5
		MatchMaker X – Pod Controller	2 / 2

Sastavni dio	Proizvođač	Tip	Vijak/matica za pričvršćivanje
Poluga mjenjača	SRAM	Split Clamp / prilagodnik MatchMaker	2
		Split Clamp / obujmica MatchMaker	3
		Single Bolt Clamp	3 / 4
		ručica za okretanje (XX1 / X0)	2,8-4
		ručica za okretanje (serija GX / S / Via GT)	2

Sastavni dio	Proizvođač	Tip	Vijak/matica za pričvršćivanje	Element za stezanje žičane užadi	Vijak/ventil za odzračivanje
Kočno tijelo	Magura	čeljust diska, prilagodnik (PM / IS2000)	6		4
	Shimano	čeljusna kočnica s jednostranim povlačenjem žičanog užeta	5-7	6-8	
		Disc – Postmount / Flatmount	6-8		
	SRAM	disk – Postmount	6		1,6
		Disk (meh.) – Postmount / IS2000	9,5 (9-10)	8-10	
	Tektro	čeljusna kočnica s jednostranim povlačenjem žičanog užeta	8-10	6-8	
		disk – IS2000 prilagodnik	6-8		
		disk – Postmount	6-8		6-8
		disk (meh.) – Flatmount – prednji	5-7	6-8	6-8
		disk – Flatmount – stražnji – prilagodnik	5-7		
		disk – Flatmount – stražnji	6-8		6-8

Sastavni dio	Proizvođač	Tip	Vijak/matica za pričvršćivanje	Vijak za osiguravanje disk
Kočna obloga	Magura	disk		2,5
	Shimano	čeljusna kočnica s jednostranim povlačenjem žičanog užeta	6-8	
		disk – prerez		0,2-0,4
		disk – vijak sa šesterokutnim otvorom		2-4
	SRAM	disk – vijak sa šesterokutnim otvorom		1,1
	Tektro	čeljusna kočnica s jednostranim povlačenjem žičanog užeta	6-8	
		disk – vijak sa šesterokutnim otvorom		0,8-1,2

Sastavni dio	Proizvođač	Tip	Vijak za pričvršćivanje (obujmica)	Vijak/ventil za odzračivanje vijak za reguliranje
Poluga kočnice	Magura	disk / HS	4	0,5
	Shimano	disk	4-6	0,5-1,0
		čeljusna kočnica s jednostranim povlačenjem žičanog užeta	6-8	
	SRAM	disk	4-5	1,6
		Discrete Clamp / obujmica MatchMaker X	5,5	
		Split Clamp / obujmica MatchMaker / Single Bolt Clamp	3	
Sastavni dio	Proizvođač	Tip	Pretorna matica pretorni vijak	Priključak (Banjo) vijak za pričvršćivanje
Čevčica kočnice	Magura	disk – poluga kočnice	4	
		disk – čeljust kočnice – (RHR)		3
		HS	4	
	Shimano	disk – poluga kočnice – (Postmount)	5-7	
		disk – čeljust kočnice – (Flatmount / Postmount)	5-6/7	ovisno o modelu
	SRAM	disk – poluga kočnice	8	
		disk – čeljust kočnice – (Flatmount/Postmount)	5-6	
		disk – čeljust kočnice – (Postmount) – Torx		5
		disk – čeljust kočnice – (Postmount) – vanjski 6-brid		10,8
		disk – čeljust kočnice – (Postmount) – unutarnji 6-brid		9,3
	Tektro	disk – poluga kočnice	5-7	
		disk – čeljust kočnice		6-8
Sastavni dio	Proizvođač	Tip	Samoosiguravajuća matica/pločica	Vijci za pričvršćivanje
Disk kočnice	Magura	6 rupa		4
	Shimano	Center Lock	40	
		6 rupa / 5 rupa		2-4
	SRAM	Center Lock	40	
		6 rupa		6,2
	Tektro	6 rupa		4-6

Sastavni dio	Proizvođač	Tip	Vijci za pričvršćivanje (poluge pedala)	Ostale
Poluge pedala	Shimano	četverobridnik	35-50	
		Octalink	35-50	
		Hollowtech II – lijevi krak poluge pedala	12-14	0,7-1,5
		XTR (FC-M9100-M9130)	45-55	
		Cues (FC-U6000)	35-50	
	SRAM	DUB	54	
		DUB – regulator prednapregnutosti	na bloku	
		DUB – samoskidajući vijak	stegnut bez uporabe alata	
		30 mm Spindle	54	
		30 mm Spindle – regulator prednapregnutosti	na bloku	
		24 mm GXP	48-54	
		Power Spline	42	

Sastavni dio	Proizvođač	Tip	Vijci za pričvršćivanje/ prsten za osiguravanje
Lančanič/ zvijezda poluge	Shimano	XTR / Deore XT / SLX (M9100 / M8100 / M7100) -2-struko	16-17
		Deore (M5100 / M4100) – 2-struko	16-17
		Deore (M5100 / MT511 / MT610 bez pripadnosti određenoj skupini) – 1-struko	12-14
		Deore (MT510) – 1-struko	16-17
		Direct Mount – svi	12-14
		Cues (U8000 / U6000) – 2-struko	16-17
		Cues (U8000) – 1-struko	16-17
		Cues (U6000) – 1-struko	12-14
	SRAM	Direct Mount s 3 vijka	9
		zvijezda poluge s 3 vijka	9
		MTB s 4 vijka	9
		s 8 vijaka	4
		prijenosnik – vijcima pričvršćen lančanič – zatik za osiguravanje	0,8
		prijenosnik – XX – štitnik lančanika	6
		prijenosnik – X0/ GX – štitnik lančanika	4

Sastavni dio	Proizvođač	Tip	Elementi za pričvršćivanje blazinica ležaja
Uležištenje poluga pedala	Shimano	četverobridnik / Octalink	50-70
		Hollowtech II	35-50
	SRAM	DUB BSA / Italian / T47	50
		GXP / Power Spline	34-41
Sastavni dio	Proizvođač	Tip	Zaporni prsten/ prsten za osiguravanje
Sklop lančanika	Shimano	HG / Microspline	40
	SRAM	XDR / XD	40
		Splined non-XD	40
Sastavni dio	Proizvođač	Tip	Osovina pedala
Pedala	Shimano		35-55
	SRAM	poluga pedala – non-DUB	47-54
		poluga pedala – DUB	54
Sastavni dio	Proizvođač	Tip	Vijak za pričvršćivanje
Cipele	Shimano	Cleat	5-6

Ove vrijednosti se ne mogu primjeniti za sastavne dijelove drugih proizvođača. Obratite pozornost i na vrijednosti u naputcima proizvođača sastavnica, a koji su ovom naputku može bitno priloženi.

www.magura.com
<https://si.shimano.com>
www.sram.com
www.tekro.com

Čuvanje odn. skladištenje bicikla

Ako tijekom razdoblja korištenja redovito održavate čistoću Vašeg bicikla Raymon, onda u slučaju kratkotrajnog nekorištenja ne morate poduzeti neke posebne mjere, osim zaštite od krađe. Najbolje je da ga čuvate na suhom mjestu koje je dobro provjetreno.

Ako predviđate da Vaš bicikl Raymon nećete koristiti dulje vremena, npr. tijekom zimskih mjeseci, onda morate voditi računa o više stvari: tijekom dugog razdoblja nekorištenja dolazi do postupnog gubitka zraka u zračnicama. Ako bicikl Raymon dulje vremena stoji na praznim gumama, onda to može izazvati oštećivanje strukture guma. Zato ovjesite kotače ili bicikl Raymon u cijelosti ili kontrolirajte redovito tlak zraka u gumama (e).

Očistite bicikl Raymon (f) i zaštitite ga od korozije. Vaša trgovina specijalizirana Raymon nudi specijalna sredstva za održavanje čistoće, npr. raspršivač voska (g).

Demontirajte cijev sjedala, tako da ispari vlaga koja je eventualno prodrijele u unutarnjost. Finim raspršivačem možete prskati malo ulja u prihvatnik za cijev sjedala samo ako je okvir od metala. Prebacite lanac mjenjačem sprijeda na mali lančanik, a otraga na najmanji (h). Na taj način žičana užad i opruge nisu u napetom stanju.

⚠ UPOZORENJE

Nipošto ne smijete mašću premazati prihvatnik za cijev sjedala na okviru od karbona, ako cijev nije opremljena tulcem od aluminija. Ako koristite cijev sjedala od karbona, onda ne smijete podmazivati čak ni okvire od metala. Jednokratno premazivanje sastavnica od karbona mašću može pod određenim okolnostima izazvati da se nikada više ne može postići sigurno stezanje tih sastavnica!

UPUTA ZA VAŠU SIGURNOST

Tijekom zimskih mjeseci u pravilu ne morate čekati dugo na termin u Vašoj trgovini specijaliziranoj Raymon. Osim toga velik broj trgovina nudi akcijsku cijenu za godišnju inspekciju. Iskoristite razdoblje nekorištenja i predajte Vaš bicikl Raymon na inspekciju, sukladno turnusu!

ZAKONSKI KRITERIJI ZA SUDJELOVANJE U CESTOVNOM PROMETU

(Inačica: svibanj 2024.)

Ako Vašim biciklom Raymon sudjelujete u javnom prometu na cestama, onda Vaš bicikl Raymon mora imati onu opremu koja je propisana nacionalnim uredbama!

Obratite se u svezi pozitivnih odredaba u Vašoj državi Vašoj trgovini specijaliziranoj Raymon.

Za vozače bicikala vrijede za sudjelovanje u prometu načelno ista pravila kao i za vozače motornih vozila. Međutim, postoje iznimke. Informacije o propisima za bicikliste se pružaju u Zakonu o sigurnosti prometa na cestama i Pravilniku o tehničkim uvjetima vozila u prometu na cestama.

Za upravljanje biciklom vrijede prometni propisi kao i za sva ostala vozila, od razine opremljenosti do zabrane vožnje po nogostupu.

Sukladno Pravilniku o tehničkim uvjetima vozila u prometu na cestama te za sigurno sudjelovanje u prometu, bicikl mora biti opremljen:

- kočnicom za svaki kotač (naprijed mora biti ručna kočnica)
- jednim ili dva simetrična svjetla (naprijed bijele boje, stražnja – pozicijska su crvene boje)
- jednim ili dva simetrično postavljena netrokutasta katadioptra crvene boje na stražnjoj strani
- na prednjoj i stražnjoj strani svake pedale katadioptricom jantarne boje
- reflektirajućim tijelima koja reflektiraju svjetlost bijele ili žute boje na bočnim stranicama kotača
- uređajem za davanje zvučnih signala.

Obveze i zabrane

Ako ste na biciklu, dužni ste se kretati biciklističkim stazama ili trakama, a ako ne postoje, što bliže desnom rubu kolnika. Ne smijete skidati obje ruke s upravljača, pridržavati se za druga vozila, a ako se vozite u skupini biciklista, trebate se kretati jedan iza drugoga.

Od prvog sumraka do potpunog svanuća (noću), a i danju u slučaju smanjene vidljivosti, na biciklu mora biti upaljeno jedno svjetlo bijele boje na prednjoj strani i jedno crveno svjetlo na stražnjoj strani.

Vozač bicikla koji se kreće kolnikom na cesti dužan je noću i danju u slučaju smanjene vidljivosti biti označen reflektirajućim prslukom ili reflektirajućom biciklističkom odjećom ili drugom reflektirajućom oznakom.

Vozači bicikla mlađi od 16 godina moraju na glavi nositi zaštitnu kacigu, a starijima od 16 godina se preporučuje nošenje kacige.

Predviđene kazne

Imajte na umu da za upravljanje biciklom vrijede prometni propisi kao i za sva ostala vozila. To znači da ne smijete upravljati pod utjecajem alkohola u koncentraciji iznad 0,50 g/kg, kretati se po nogostupima, prelaziti biciklom preko pješačkog prijelaza i kretati se zabranjenim smjerovima. Kazna za vozača bicikla za vožnju pod utjecajem alkohola je 60,00 eura, a za kršenje ostalih navedenih odredbi novčana kazna iznosi 30,00 eura.

UPUTA ZA VAŠU SIGURNOST

Dodatni važni savjeti u svezi vožnje biciklom se pružaju u poglavlju "Opća sigurnosna upozorenja".

Dodatne informacije:

**Zakon o sigurnosti prometa na cestama,
Pravilnik o tehničkim uvjetima vozila u prometu na cestama**

PRAVO POZIVANJA NA ODGOVORNOST PORADI NEDOSTATKA PROIZVODA I GARANCIJA

Proizvodnja Vašeg bicikla Raymon je obavljena savjesno, a primopredaju istog nakon kompletne montaže dijelova i opreme u pravilu obavlja trgovina specijalizirana Raymon.

Rok unutar kojega nakon kupnje imate neograničeno pravo da proizvođača pozivate na odgovornost poradi nedostatka proizvoda (bivše jamstvo za ispravnost proizvoda), a koje je propisano zakonom, iznosi dvije godine. Ako se pojave nedostaci proizvoda, obratite se Vašoj trgovini specijaliziranoj Raymon.

Da bismo obradbu Vaše pritužbe mogli organizirati bez komplikacija, nužno je da nam predložite dokaz o kupnji proizvoda, knjižicu bicikla Raymon, zapisnik o primopredaji i dokaze o obavljenim inspekcijama. Stoga čuvajte sve te isprave na sigurnom mjestu.

Ako želite postići dug vijek trajanja i postojanost Vašeg bicikla, onda ga smijete koristiti samo u onu svrhu za koju je predviđen (vidi poglavlje „**Prije prve vožnje**” i „**Namjensko korištenje**”). Pridržavajte se vrijednosti o dopuštenoj ukupnoj masi koje se pružaju na pločici s oznakom tipa na biciklu ili u knjižici bicikla Raymon u sklopu ovog naputka. U slučaju dvojbe obratite se Vašoj trgovini specijaliziranoj Raymon. Osim toga morate poštivati propise za montažu koje određuje proizvođač (prije svega zakretne momente kod vijaka) i pridržavati se intervala servisiranja koji su propisani.

Ne odstupajte od popisa provjera i radova koje sadrži ovaj priručnik i eventualni dodatni naputci u priručniku (vidi poglavlje „**Raspored za održavanje čistoće i servisiranje**”) odn. ne odugovlačite sa zamjenom onih sastavnih dijelova koji su bitni za sigurnost, kao što su upravljač, kočnice itd., a koja je pod određenim okolnostima nužna.

UPUTA ZA VAŠU SIGURNOST

Ova regulativa se odnosi samo na one države koje su ratificirale nacr EU-a, npr. Savezna Republika Njemačka. Raspitajte se o regulativi koja vrijedi u Vašoj državi.

Informacije o habanju

Uvjetovano svojom funkcijom neki sastavni dijelovi Vašeg bicikla Raymon podliježu habanju. Kojim intenzitetom, odn. brzinom se to događa ovisi o održavanju čistoće, servisiranju i načinu korištenja bicikla (prijeđena kilometraža, vožnja po kiši, nečistoća, sol itd.). Bicikli Raymon koji često ili uvijek stoje na nenatkrivenom prostoru mogu uslijed utjecaja metereoloških prilika također pokazati veći stupanj istrošenosti.

Redovito održavanje čistoće i servisiranje povećava vijek trajanja. Unatoč tomu morate dijelove iz popisa u nastavku zamijeniti kada stupanj istrošenosti nije više prihvatljiv.

U te dijelove spadaju:

- pogonski lanac
- kočne obloge
- tekućina za kočnice (DOT)
- diskovi kočnica
- žičana užad za kočnice
- omotači žičanih užadi za kočnice
- brtve opružnih elemenata i vertikalno prilagodivih cijevi sjedala
- obruči kod obručnih kočnica
- gumene navlake za upravljač
- prednji lančanici
- rasvjetna tijela
- gume i zračnice
- stražnji lančanici
- presvlaka za sjedalo
- žičana užad za mjenjač
- omotači žičanih užadi za mjenjač
- lančanici mehanizma mjenjača
- maziva

UPUTA ZA VAŠU SIGURNOST

Raspitajte se u Vašoj trgovini specijaliziranoj Raymon o dodatnim uvjetima garancije koju odobrava proizvođač Vašeg bicikla Raymon i zatražite uručenje pismene inačice tih uvjeta.

INTERVALI OBAVLJANJA INSPEKCIJA – MJESTA PEČATA

1. inspekcija

Kategorija 3: Najkasnije nakon što ste prešli 75–225 kilometara odn. nakon 5–15 sati korištenja ili nakon tri mjeseca, računajući od dana prodaje

Kategorija 4: Najkasnije nakon 5–15 sati korištenja ili nakon tri mjeseca, računajući od dana prodaje

Kategorija 5: Najkasnije nakon 4–12 sati korištenja ili nakon tri mjeseca, računajući od dana prodaje

Br. narudžbe: _____

Nadnevak: _____ Kilometraža: _____

☐ Svi nužni radovi servisiranja obavljani (vidi raspored za održavanje čistoće i servisiranje); zamijenjeni ili popravljani dijelovi:

Pečat i potpis trgovine specijalizirane Raymon:

2. inspekcija

Kategorija 3: Najkasnije nakon što ste prešli 1.500 kilometara odn. 100 sati korištenja ili nakon godinu dana

Kategorija 4: Najkasnije nakon 75 sati korištenja ili nakon godinu dana

Kategorija 5: Najkasnije nakon 50 sati korištenja ili nakon godinu dana

Br. narudžbe: _____

Nadnevak: _____ Kilometraža: _____

☐ Svi nužni radovi servisiranja obavljani (vidi raspored za održavanje čistoće i servisiranje); zamijenjeni ili popravljani dijelovi:

Pečat i potpis trgovine specijalizirane Raymon:

3. inspekcija

Kategorija 3: Najkasnije nakon što ste prešli 3.000 kilometara, odn. nakon 200 sati korištenja ili nakon dvije godine

Kategorija 4: Najkasnije nakon 150 sati korištenja ili nakon dvije godine

Kategorija 5: Najkasnije nakon 100 sati korištenja ili nakon dvije godine

Br. narudžbe: _____

Nadnevak: _____ Kilometraža: _____

☐ Svi nužni radovi servisiranja obavljeni (vidi raspored za održavanje čistoće i servisiranje); zamijenjeni ili popravljeni dijelovi:

Pečat i potpis trgovine specijalizirane Raymon:

4. inspekcija

Kategorija 3: Najkasnije nakon što ste prešli 4.500 kilometara, odn. nakon 300 sati korištenja ili nakon tri godine

Kategorija 4: Najkasnije nakon 225 sati korištenja ili nakon tri godine

Kategorija 5: Najkasnije nakon 150 sati korištenja ili nakon tri godine

Br. narudžbe: _____

Nadnevak: _____ Kilometraža: _____

☐ Svi nužni radovi servisiranja obavljeni (vidi raspored za održavanje čistoće i servisiranje); zamijenjeni ili popravljeni dijelovi:

Pečat i potpis trgovine specijalizirane Raymon:

5. inspekcija

Kategorija 3: Najkasnije nakon što ste prešli 6.000 kilometara, odn. nakon 400 sati korištenja ili nakon četiri godine

Kategorija 4: Najkasnije nakon 300 sati korištenja ili nakon četiri godine

Kategorija 5: Najkasnije nakon 200 sati korištenja ili nakon četiri godine

Br. narudžbe: _____

Nadnevak: _____ Kilometraža: _____

☐ Svi nužni radovi servisiranja obavljani (vidi raspored za održavanje čistoće i servisiranje); zamijenjeni ili popravljani dijelovi:

Pečat i potpis trgovine specijalizirane Raymon:

6. inspekcija

Kategorija 3: Najkasnije nakon što ste prešli 7.500 kilometara, odn. nakon 500 sati korištenja ili nakon pet godina

Kategorija 4: Najkasnije nakon 375 sati korištenja ili nakon pet godina

Kategorija 5: Najkasnije nakon 250 sati korištenja ili nakon pet godina

Br. narudžbe: _____

Nadnevak: _____ Kilometraža: _____

☐ Svi nužni radovi servisiranja obavljani (vidi raspored za održavanje čistoće i servisiranje); zamijenjeni ili popravljani dijelovi:

Pečat i potpis trgovine specijalizirane Raymon:

7. inspekcija

Kategorija 3: Najkasnije nakon što ste prešli 9.000 kilometara, odn. nakon 600 sati korištenja ili nakon šest godina

Kategorija 4: Najkasnije nakon 450 sati korištenja ili nakon šest godina

Kategorija 5: Najkasnije nakon 300 sati korištenja ili nakon šest godina

Br. narudžbe: _____

Nadnevak: _____ Kilometraža: _____

☐ Svi nužni radovi servisiranja obavljeni (vidi raspored za održavanje čistoće i servisiranje); zamijenjeni ili popravljani dijelovi:

Pečat i potpis trgovine specijalizirane Raymon:

8. inspekcija

Kategorija 3: Najkasnije nakon što ste prešli 10.500 kilometara, odn. nakon 700 sati korištenja ili nakon sedam godina

Kategorija 4: Najkasnije nakon 525 sati korištenja ili nakon sedam godina

Kategorija 5: Najkasnije nakon 350 sati korištenja ili nakon sedam godina

Br. narudžbe: _____

Nadnevak: _____ Kilometraža: _____

☐ Svi nužni radovi servisiranja obavljeni (vidi raspored za održavanje čistoće i servisiranje); zamijenjeni ili popravljani dijelovi:

Pečat i potpis trgovine specijalizirane Raymon:

9. inspekcija

Kategorija 3: Najkasnije nakon što ste prešli 12.000 kilometara, odn. nakon 800 sati korištenja ili nakon osam godina

Kategorija 4: Najkasnije nakon 600 sati korištenja ili nakon osam godina

Kategorija 5: Najkasnije nakon 400 sati korištenja ili nakon osam godina

Br. narudžbe: _____

Nadnevak: _____ Kilometraža: _____

☐ Svi nužni radovi servisiranja obavljeni (vidi raspored za održavanje čistoće i servisiranje); zamijenjeni ili popravljeni dijelovi:

Pečat i potpis trgovine specijalizirane Raymon:

10. inspekcija

Kategorija 3: Najkasnije nakon što ste prešli 13.500 kilometara, odn. nakon 900 sati korištenja ili nakon devet godina

Kategorija 4: Najkasnije nakon 675 sati korištenja ili nakon devet godina

Kategorija 5: Najkasnije nakon 450 sati korištenja ili nakon devet godina

Br. narudžbe: _____

Nadnevak: _____ Kilometraža: _____

☐ Svi nužni radovi servisiranja obavljeni (vidi raspored za održavanje čistoće i servisiranje); zamijenjeni ili popravljeni dijelovi:

Pečat i potpis trgovine specijalizirane Raymon:

ZAPISNIK O PRIMOPREDAJI

Primopredaja gore opisanog bicikla Raymon kupcu obavljena je nakon završne montaže radi uspostavljanja stanja pripravnog za vožnju, te nakon provjere odn. kontrole djelovanja sukladno točkama u nastavku (u zagradama: radovi koji su se morali dodatno obaviti).

- ☐ Osvjetljenje ☐ Kočnice prednje i stražnje
☐ Opružna vilica/opruga s amortizerom (prilagodba na potrebe kupca)
☐ Kotači (koncentrična vrtnja/zategnutost žbica/tlak zraka u gumama)
☐ Upravljač/produžetak za upravljač (pozicija/vijci dinamometarskim ključem)
☐ Pedala (prema potrebi reguliranje jakosti držanja cipele)
☐ Sjedalo/cijev sjedala (visina i pozicija sjedala prilagođena kupcu, dinamometarskim ključem)
☐ Mjenjač (krajnji graničnici!)
☐ Vijčani spojevi prigradenih dijelova (dinamometarskim ključem)
☐ Ostali radovi koji su obavljeni _____

- ☐ Pokusna vožnja obavljena

Naziv trgovine
specijalizirane Raymon _____

Ulica _____

Pošt. br./mjesto _____

Tel./telefaks _____

Elektr. pošta _____

Nadnevak primopredaje,
pečat, potpis trgovine
specijalizirane Raymon _____

Kupac potvrđuje svojim potpisom da je bicikl zajedno s popratnim ispravama koje se navode u nastavku, preuzeo u ispravnom stanju, te da ga je osoba koja je prodala bicikl uputila u rukovanje biciklom.

- ☐ Priručnik/naputak za rukovanje Raymon

Dodatni naputci

- ☐ Sustav za kočenje ☐ Mjenjač ☐ Sustav pedala
☐ Opružna vilica ☐ Cijev sjedala, produžetak za upravljač
☐ Opruga s amortizerom ☐ Ostalo
☐ Dopunski naputak za rukovanje „Bicikl s električnim motorom/ Pedelec“

Ime i prezime kupca _____

Ulica _____

Pošt. br./mjesto _____

Tel./telefaks _____

Elektr. pošta _____

Mjesto, nadnevak _____

Potpis kupca _____

- ☐ Ovim izričito dajem svoju suglasnost da trgovina specijalizirana Raymon pohrani moje gore navedene podatke i da iste prosljedi proizvođaču, tako da proizvođač može uspostaviti izravni kontakt sa mnom, npr. u slučaju poziva proizvođača na vraćanje proizvoda. Podatci neće biti prosljeđeni trećim osobama i neće se koristiti u druge svrhe.

Potpis kupca _____

KNJIŽICA BIKIKLA RAYMON

Proizvođač _____ R Raymon Bicycles GmbH

Model _____

Br. okvira _____

Opruga s amortizerom _____
(proizvođač/model)

Opružna vilica _____
(proizvođač/model)

Opružna vilica – serijski broj _____

Oblik okvira _____

Dimenzija okvira _____

Dimenzija kotača, _____
odn. pneumatika

Boja _____

Specifičnosti _____

Namjensko korištenje

Korištenje sukladno

☐ kategoriji 3 ☐ kategoriji 4 ☐ kategoriji 5

Najveća dopuštena ukupna masa

Bicikl Raymon, vozač, teret i eventualno prikolica _____ kg

Uporaba nosača tereta dopuštena ☐ da ☐ ne

Dopuštena nosivost _____ kg

Sjedalica za dijete dopuštena ☐ da ☐ ne

Prikolica dopuštena ☐ da ☐ ne

Dopušteno opterećenje prikolicom _____ kg

Poluga kočnice – pripadnost kočnici

Desna poluga: ☐ Kočnica prednjeg kotača

☐ Kočnica stražnjeg kotača

Lijeva poluga: ☐ Kočnica prednjeg kotača

☐ kočnica stražnjeg kotača

⚠ UPOZORENJE

Pročitajte barem poglavlja „Prije prve vožnje“, „Namjensko korištenje“ i „Prije svake vožnje“ u ovom naputku za rukovanje Raymon.

Pečat i potpis trgovine specijalizirane Raymon

(Savjet za trgovinu specijaliziranu Raymon: kopirajte knjižicu bicikla Raymon i zapisnik o primopredaji, te pohranite kopije u Vašoj kartoteci kupaca; pošaljite dodatne kopije eventualno proizvođaču bicikla. Neka vam kupac svojim potpisom u zapisniku o primopredaji pismeno potvrdi da osobne podatke kupca smijete proslijediti proizvođaču.)

R Raymon Bicycles GmbH
Rudolf-Diesel-Str. 35
97424 Schweinfurt – Germany

www.raymon-bicycles.com